

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

വിശ്വാമിത്ര ഗോത്ര ഭൂഷണൈഃ അനന്ത കൽയാണ ഗുണാകരൈഃ
ശ്രീരംഗരാജ ദിവ്യാഞ്ജനാ ലബ്ധ വേദാന്താചാര്യ പദൈഃ
കവിതാർകിക സിംഹ ഇതി പ്രഖ്യാത ഗുണ സമാഖ്യൈഃ
സർവ തന്ത്ര സ്വതന്ത്രൈഃ ശ്രീമദ്വേങ്കട നാഥാർയ്യൈഃ
ശ്രീമന്നിഗമാന്ത മഹാ ദേശികൈഃ
സകല ലോകോജ്ജീവനായ അനുഗൃഹീതം
॥ ശ്രീരംഗനാഥ പാദുകാസഹസ്രം ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

വിഷയസൂചി

1	പ്രസ്താവപദ്ധതി: പ്രഥമാ	3
2	സമാഖ്യാപദ്ധതി: ദ്വിതീയാ	7
3	പ്രഭാവപദ്ധതി: തൃതീയാ	9
4	സമർപ്പണപദ്ധതി: ചതുർഥി	22
5	പ്രതിപ്രസ്ഥാനപദ്ധതി: പഞ്ചമി	26
6	അധികാരപരിഗ്രഹപദ്ധതി: ഷഷ്ഠി	30
7	അഭിഷേകപദ്ധതി: സപ്തമി	38
8	നിർയാതനാപദ്ധതി: അഷ്ടമി	44
9	വൈതാളികപദ്ധതി: നവമി	50
10	ശൃംഗാരപദ്ധതി: ദശമി	52
11	സഞ്ചാരപദ്ധതി: ഏകാദശി	55
12	പുഷ്പപദ്ധതി: ദ്വാദശി	66
13	പരാഗപദ്ധതി: ത്രയോദശി	72
14	നാദപദ്ധതി: ചതുർദശി	78
15	രത്നസാമാന്യപദ്ധതി: പഞ്ചദശി	96
16	ബഹുരത്നപദ്ധതി: ഷോഡശി	105
17	പദ്മരാഗപദ്ധതി: സപ്തദശി	114
18	മുക്താപദ്ധതി: അഷ്ടാദശി	120
19	മരകതപദ്ധതി: ഏകോനവിംശി	129

20	ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതി: വിംശീ	133
21	ബിംബപ്രതിബിംബപദ്ധതി: ഏകവിംശീ	139
22	കാഞ്ചനപദ്ധതി: ദ്വാവിംശീ	143
23	ശേഷപദ്ധതി: ത്രയോവിംശീ	147
24	ദ്വന്ദ്വപദ്ധതി: ചതുർവിംശീ	149
25	സന്നിവേശപദ്ധതി: പഞ്ചവിംശീ	153
26	യന്ത്രികാപദ്ധതി: ഷഡ്വിംശീ	157
27	രേഖാപദ്ധതി: സപ്തവിംശീ	159
28	സുഭാഷിതപദ്ധതി: അഷ്ടാവിംശീ	161
29	പ്രകീർണ്ണപദ്ധതി: ഏകോനത്രിംശീ	163
30	ചിത്രപദ്ധതി: ത്രിംശീ	177
31	നിർവേദപദ്ധതി: ഏകത്രിംശീ	183
32	ഫലപദ്ധതി: ദ്വാത്രിംശീ	187

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പ്രസ്താവപദ്ധതിഃ പ്രഥമാ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

സന്തഃ ശ്രീരംഗപൃഥ്വിശ്ചരണത്രാണശേഖരാഃ |

ജയന്തി ഭുവനത്രാണപദപങ്കജരേണവഃ ॥ 1.1 ॥

1

ഭരതായ പരം നമോസ്തു തസ്മൈ

പ്രഥമോദാഹരണായ ഭക്തിഭാജാം |

യദുപജ്ഞമശേഷതഃ പൃഥിവ്യാം

പ്രഥിതോ രാഘവപാദുകാപ്രഭാവഃ ॥ 1.2 ॥

2

വർണസ്തോമൈർവകുളസുമനോവാസനാമുദ്യഹന്തിം

ആപ്തായാനാം പ്രകൃതിമപരാം സംഹിതാം ദൃഷ്ടവന്തം |

പാദേ നിത്യപ്രണിഹിതധീയം പാദുകേ രംഗഭർതുഃ

ത്വന്നാമാനം മുനിമിഹ ഭജേ ത്വാമഹം സ്തോതുകാമഃ ॥ 1.3 ॥

3

ദിവ്യസ്ഥാനാത് ത്വമിവ ജഗതീം പാദുകേ ഗാഹമാനാ

പാദന്ത്യാസം പ്രഥമമനഘാ ഭാരതീ യത്ര ചക്രേ |

യോഗക്ഷേമം സകലജഗതാം ത്വയ്യധീനം സ ജാനൻ

വാചം ദിവ്യാം ദിശതു വസുധാശ്രോത്രജന്മാ മുനിർമേ ॥ 1.4 ॥

4

നീച്ഛേപി ഹന്ത മമ മുർധനി നിർവിശേഷം

തുംഗേപി യന്നിവിശതേ നിഗമോത്തമാംഗേ |

പ്രാചേതസപ്രഭൃതിഭിഃ പ്രഥമോപഗീതം

സ്തോഷ്യാമി രംഗപതിപാദുകയോർയുഗം തത് || 1.5 ||

5

ധത്തേ മുകുന്ദമണിപാദുകയോർനിവേശാത്

വൽമീകസംഭവഗിരാ സമതാം മമോക്തിഃ |

ഗംഗാപ്രവാഹപതിതസ്യ കിയാനിവ സ്മാത്

രഥ്യോദകസ്യ യമുനാസലിലാദിശേഷഃ || 1.6 ||

6

വിജ്ഞാപയാമി കിമപി പ്രതിപന്നഭീതിഃ

പ്രാഗേവ രംഗപതിവിദ്രമപാദുകേ ത്വാം |

വ്യക്തും ക്ഷമാസ്തദസതീ വിഗതാഭ്യസുയാഃ

സന്തഃ സ്വശന്തു സദയൈർഹൃദയൈഃ സ്തുതിം തേ || 1.7 ||

7

അശ്രദ്ധാനമപി നന്വധുനാ സ്വകീയേ

സ്തോത്രേ നിയോജയസി മാം മണിപാദുകേ ത്വാം |

ദേവഃ പ്രമാണമിഹ രംഗപതിസ്തഥാത്മേ

തസ്യൈവ ദേവി പദപങ്കജയോർയഥാ ത്വാം || 1.8 ||

8

യദാധാരം വിശ്വം ഗതിരപി ച യസ്തസ്യ പരമാ

തമപ്യേകാ ധത്തേ ദിശസി ച ഗതിം തസ്യ രുചിരാം |

കഥം സാ കംസാരേർദ്രുഹിണഹരദുർബ്ബോധമഹിമാ

കവീനാം ക്ഷുദ്രാണാം ത്വമസി മണിപാദു സ്തുതിപദം || 1.9 ||

9

ശ്രുതപ്രജ്ഞാസമ്പൻമഹിതമഹിമാനഃ കതികതി

സ്തുവന്തി ത്വാം സന്തഃ ശ്രുതികുഹരകണ്ഡുഹരഗിരഃ |

അഹം ത്വൽപസ്തദ്യദ്യദിഹ ബഹു ജൽപാമി തദപി

ത്വദായത്തം രംഗക്ഷിതിരമണപാദാവനി ! വിദുഃ || 1.10 ||

10

യദേഷ സ്തൗമി ത്വാം ത്രിയുഗചരണത്രായിണി ! തതോ

മഹിമഃ കാ ഹാനിസ്തവ മമ തു സമ്പന്നിരവധിഃ |

ശൂനാ ലീഡാ കാമം ഭവതു സുരസിന്ധുർഭഗവതി
തദേഷാ കിംഭൂതാ സ തു സപദി സന്താപരഹിതഃ || 1.11 || 11

മിതപ്രേഷാലാഭക്ഷണപരിണമത്പഞ്ചഷപദാ
മദുകുതിസ്സ്യേഷാ മഹിതകവിസംരംഭവിഷയേ |
ന കന്ധേയം ഹാസ്യാ ഹരിചരണധാത്രി ! ക്ഷിതിതലേ
മുഹൂർവാത്യാധുതേ മുഖപവനവിഷ്ണുർജ്ജിതമിവ || 1.12 || 12

നിസ്സന്ദേഹനിജാപകർഷവിഷയോക്തർഷോഽപി ഹർഷോദയ -
പ്രത്യുദ്ധക്രമഭക്തിവൈഭവഭവദ്വൈയാത്യവാചാലിതഃ |
രംഗാധീശപദത്രവർണനകൃതാരംഭൈർനിഗുംഭൈർഗിരാം
നർമാസ്യാദിഷു വേങ്കടേശ്വരകവിർനാസീരമാസീദതി || 1.13 || 13

രംഗക്ഷാപതിരത്നപാദു ! ഭവതീം തുഷ്ടുഷതോ മേ ജവാത്
ജ്യംഭന്താം ഭവദീയശിഞ്ജിതസുധാസന്ദോഹസന്ദേഹദാഃ |
ശ്ലാഘാഘൂർണിതചന്ദ്രശേഖരജ്ജാജംഘാലഗംഗാപയഃ
ത്രാസാദേശവിശൃംഖലപ്രസരണോത്സികതാഃ സ്വയം
സൂക്തയഃ || 1.14 || 14

ഹിമവനനളസേതുമധ്യഭാജാം
ഭരതാഭ്യർചിതപാദുകാവതംസഃ |
അതപോധനധർമതഃ കവീനാം
അഖിലേഷ്യന്തി മനോരമേഷ്യബാഹുഃ || 1.15 || 15

അനിദമ്പ്രഥമസ്യ ശബ്ദരാശേഃ
അപദം രംഗധൂരിണപാദുകേ ! ത്യാം |
ഗതഭീതിരഭിഷ്ണുവൻ വിമോഹാത്
പരിഹാസേന വിനോദയാമി നാഥം || 1.16 || 16

വൃത്തിഭിർബഹുവിധാഭിരാശ്രിതാ

വേങ്കടേശ്വരകവേഃ സരസ്വതീ |

അദ്യ രംഗപതിരത്നപാദുകേ !

നർതകീവ ഭവതീം നിഷേവതാം || 1.17 ||

17

അപാരകരുണാംബുധേസ്സവ ഖലു പ്രസാദാദഹം

വിധാതുമപി ശക്നുയാം ശതസഹസ്രികാം സംഹിതാം |

തമാപി ഹരിപാദുകേ ! തവ ഗുണൗഘലേശസ്ഥിതേഃ

ഉദാഹൃതിരിയം ഭവേദിതി മിത്യാപി യുക്താ സ്തുതിഃ || 1.18 ||

18

അനുകൃതനിജ്ഞാദാം സൂക്തിമാപാദയന്തീ

മനസി വചസി ച ത്വം സാവധാനാ മമ സ്യാഃ |

നിശമയതി യമാസൗ നിദ്രയാ ദൂരമുക്തഃ

പരിഷദി സഹ ലക്ഷ്യാ പാദുകേ ! രംഗനാഥഃ || 1.19 ||

19

ത്വയി വിഹിതാ സ്തുതിരേഷാ പദരക്ഷിണി ! ഭവതി രംഗനാഥപദേ |

തദുപരി കൃതാ സപര്യയാ നമതാമിവ നാകിനാം ശിരസി || 1.20 ||

20

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ പ്രസ്താവപദ്ധതിഃ പ്രഥമാ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ സമാഖ്യാപദ്ധതിഃ ദ്വിതിയാ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

വന്ദേ വിഷ്ണുപദാസകൃതം തമുഷിം താഞ്ച പാദുകാം |

യഥാർത്ഥം ശ്രംജിത്സംഹൃതാ മച്ചിത്തവിജയാദ്യയോഃ || 2.1 ||

21

ഭദ്രിഡോപനിഷന്നിവേശശൂന്യാൻ

അപി ലക്ഷ്മീരമണായ രോചയിഷ്യൻ |

ധ്രുവമാവിശതി സു പാദുകാന്താ

ശരകോപഃ സ്വയമേവ മാനനീയഃ || 2.2 ||

22

നിയതം മണിപാദുകേ ! ദധാനഃ സ മുനിസ്തേ ശരകോപ ഇത്യഭിഖ്യാം |

ത്വദുപാശ്രിതപാദജാതവംശപ്രതിപത്തൈ പരമാത്താന രൂപം || 2.3 ||

23

മുനിനാ മണിപാദുകേ ! ത്വയാ ച

പ്രഥിതാഭ്യാം ശരകോപസംഹൃതൈവ |

ദ്വിതയം സകലോപജീവ്യമാസീത്

പ്രഥമേന ശ്രുതിരന്യതസ്തദർഥഃ || 2.4 ||

24

ആകർണ്യ കർണാമൃതമാത്മവന്തോ

ഗാമാസഹസ്രം ശരകോപസുരേഃ |

മഞ്ജുപ്രണാദാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

തദേകനാമാനമനുസ്മരന്തി || 2.5 ||

25

യഃ സപ്തപർവവ്യവധാനതുംഗാം

ശേഷത്വകാഷ്ഠാമഭജന്മുരാഭരഃ |

തസ്യാപി നാമോദ്യഹനാത് ത്വയാ്സൗ

ലഘുകൃത്യോദ്യുച്ഛ്വംകോപസുരിഃ || 2.6 ||

26

ശയ്യാത്മനാ മധുരിപോരസി ശേഷഭൂതാ

പാദാശ്രയേണ ച പുനർദ്വിഗുണീകൃതം തത് |

ഭൂയോപി ഭാഗവതശേഷതയാ തദേവ

വ്യക്തും പദാവനി ! ശഠാരിപദം ബിഭർഷി || 2.7 ||

27

പദ്യേന ദേവി ! ശഠകോപമുനിസ്സവാസീത്

തസ്യാപി നാമവഹനാൻമണിപാദുകേ ! ത്വം |

ശേഷീ ബഭൂവ യുവയോരപി ശേഷശായി

ശേഷം ത്യശേഷമപി ശേഷപദേ സ്ഥിതം വഃ || 2.8 ||

28

വിന്ധ്യസ്തംഭാദവിഹതഗതേർവിഷ്വഗാചാന്തസിന്ധോഃ

കുംഭീസൂനോരസുരകബലഗ്രാസിനഃ സ്വൈരഭാഷാ |

നിത്യം ജാതാ ശഠരിപുതനോർനിഷ്ഠതന്തീ മുഖാത് തേ

പ്രാചീനാനാം ശ്രുതിപരിഷ്ഠാം പാദുകേ ! പൂർവഗൺയാ || 2.9 ||

29

ശഠകോപ ഇതി സമാഖ്യാ തവ രംഗധുരീണപാദുകേ ! യുക്താ |

സൂതേ സഹസ്രമേവം സൂക്തിഃ സ്വയമേവ യൻമയാ ഭവതീ || 2.10 ||

30

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ സമാഖ്യാപദ്ധതിഃ ദ്വിതീയാ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പ്രഭാവപദ്ധതിഃ തൃതീയാ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

വന്ദേ തദ് രംഗനാഥസ്യ മാന്യം പാദുകയോർയുഗം |

ഉന്നതാനാമവനതിഃ നതാനാം യത്ര ചോന്നതിഃ ॥3.1 ॥

31

നിശ്ശേഷമംബരതലം യദി പത്രികാ സ്യാത്

സപ്താർണവീ യദി സമേത്യ മഷീ ഭവിത്രീ |

വക്താ സഹസ്രവദനഃ പുരുഷഃ സ്വയം ചേത്

ലിഖ്യേത രംഗപതിപാദുകയോഃ പ്രഭാവഃ ॥3.2 ॥

32

വേദോപബൃംഹണകുതൂഹലിനാ നിബദ്ധം

വിശ്വംഭരാശ്രുതിഭവേന മഹർഷിണാ യത് |

വ്യാസേന യച്ച മധുസൂദനപാദരക്ഷേ !

ഭദ്യ ചക്ഷുഷീ ത്വദനുഭാവമവേക്ഷിതും നഃ ॥3.3 ॥

33

പ്രത്യക്ഷയന്തി പരിശുദ്ധധിയോ യഥാവത്

രാമായണേ രഘുപുരന്ദരപാദരക്ഷേ ! |

ശശ്വത് പ്രപഞ്ചിതമിദമ്പരയൈവ വൃത്താ

സങ്ക്ഷേപവിസ്തരഭാസു തവാനുഭാവം ॥3.4 ॥

34

അൽപശ്രുതൈരപി ജ്ഞൈരനുമീയസേ ത്വം

രംഗേശപാദു ! നിയതം നിഗമോപഗീതാ |

സാരം തദർഥമുപബ്ധംഹയിതും പ്രണീതം

രാമായണം തവ മഹിമി യതഃ പ്രമാണം ||3.5 ||

35

തിഷ്ണു ശ്രുതയസ്തോത്വി മഹിതം ജാഗർതി തത് പാദുകേ !

തത്താദൃക്പ്രഥനായ താവകഗുണഗ്രാമായ രാമായണം |

യസ്യാസീദരവിനസംഭവവധുമഞ്ജീരശിഞ്ജാരവ -

സ്തർധാദുർധരപാദബദ്ധഫണിതിർവൽമീകജന്മാ കവിഃ ||3.6 ||

36

ഭക്തിപ്രഹുപുരപ്രഭഞ്ജനജടാവാടീസനീഡസ്സുരത്

ചൂഡാരഗ്വധവാസനാപരിമളസ്താനേ സ്തുമഃ പാദുകേ |

രംഗക്ഷോണിഭൃദംശ്രീപദ്മയുഗളീപൂർണ്ണപ്രപത്തേഃ ഫലം

നിശ്ചിൻവന്തി വിപശ്ചിതഃ ശമധനാ നിത്യം യദുത്തംസനം ||3.7 ||

37

മാതർമാധവപാദുകേ ! തവ ഗുണാൻ കഃ സ്തോതുമസ്തോകധീഃ

കോടീരേഷു യദർപണപ്രണയിനാം സേവാക്ഷണേ സ്വർഗിണാം |

അന്യോന്യം ക്ഷിപതാമഹംപ്രഥമികാസമ്മർദകോലാഹലം

വിഷ്വക്സേനവിഹാരവേത്രലതികാകമ്പശ്ചിരാൽലുമ്പതി ||3.8 ||

38

യോഷിദ്ഭൂതദ്യഷന്ത്യപോഽശകടസ്ഥേമാനി വൈമാനിക -

സ്രോതസ്സിൻയുപലംഭനാനി ദസിതോദഞ്ചത്പരീക്ഷിന്തി ച |

ദൂത്യാദിഷ്വപി ദുർവചാനി പദയോഃ കൃത്യാനി മത്വേവ യത്

ധത്തേ തത്പ്രണയം തദേവ ചരണത്രാണം വൃണേ രംഗിണഃ ||3.9 ||

39

വന്ദേ തൻമധുകൈടഭാരിപദയോർമിത്രം പദത്രദ്വയം

യത്തദ് ഭക്തിദരാനതേന ശിരസാ യത്ര ക്വചിത് ബിഭ്രതി |

ദ്വിത്രബ്രഹ്മവിനാഡികാവധിപദവൃത്യാസശങ്കാദര -

ത്രാസോക്തമ്പദശാവിസംസ്ഥൂളധൃതിസ്സ്രൈവിഷ്ടപാനാം

ഗണഃ || 3.10 ||

40

പദ്മാകാന്തപദാന്തരംഗവിഭവോദ്രിക്തം പദത്രം ഭജേ

യദ് ഭക്ത്യാ നമതാം ത്രിവിഷ്ണുപസതാം ചുഡാപഭേഷ്വർപിതം |
നിത്യാപീതനഖേന്ദുദീധിതിസുധാസന്ദോഹമുച്ചൈർവമ -

ത്യന്തർനൂനമമാന്തമന്തികലസച്ഛേഷാപടച്ഛദ്മനാ || 3.11 ||

41

തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം പദത്രയുഗളം ത്രയുന്തപർയന്തഗം

ചിന്താതീതവിഭൂതികം വിതരതു ശ്രേയാംസി ഭൂയാംസി നഃ |
യദ്വിക്രാന്തിദശാസമുത്ഥിതപദപ്രസ്യന്ദിപാമസ്വിനീ -
സഖ്യേനേവ സദാ നതസ്യ തനുതേ മൗളൗ സ്ഥിതിം

ശുലിനഃ || 3.12 || 42

അംബുന്യംബുനിയേരനന്യഗതിഭിർമീനൈഃ കിയദ് ഗമ്യതേ

ക്ലേശേനാപി കിയദ് വ്യലംഘി രഭസോത്തുംഗൈഃ പ്ലവംഗേശ്വരൈഃ |
വിജ്ഞാതാ കിയതീ പുനഃ ക്ഷിതിഭൂതാ മന്വേന ഗംഭീരതാ
കിം തൈഃ കേശവപാദുകാഗുണമഹാംഭോധേന്യസ്മാ

വയം || 3.13 || 43

പദകമലരജോഭിർവാസിതേ രംഗഭർതുഃ

പരിചിതനിഗമാന്തേ പാദുകേ ധാരയന്തഃ |
അവിദിതപരിപാകം ചന്ദ്രമുത്തംസയന്തേ
പരിണതഭൂവനം തത് പദ്മമധ്യാസതേ വാ || 3.14 ||

44

സകൃദപി കില മൂർധ്വനാ ശാർംഗിണഃ പാദുകേ ! ത്യാം

മനുജമനുവഹന്തം ദേഹബന്ധവ്യപായേ |
ഉപചരതി യഥാർഹം ദേവവർഗസ്ത്വദീയഃ
സ തു നിയമിതഭൂത്യോ ജോഷമാന്യേ കൃതാന്തഃ || 3.15 ||

45

പദസരസിജമേതത് പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

പ്രതിനിധിപദവിം തേ ഗാഹതേ സ്വേന ഭൂല്ലാ |

തദിദമപരധാ ചേത് തിഷ്ഠതസ്തസ്യ നിത്യം

കമചിവ വിദിതാർമാസ്ത്വാം ഭജന്തേ മഹാന്തഃ ||3.16 ||

46

ശ്രുതിശിരസി നിഗൂഢം കർമണാം ചോദിതാനാം

ത്വദവധി വിനിവേശം നാധിഗന്തും ക്ഷമാണാം |

പരിഹസതി മുരാഭരഃ പാദുകേ ! ബാലിശാനാം

പശുവധപരിശേഷാൻ പണ്ഡിതോ നാമയജ്ഞാൻ ||3.17 ||

47

ജനയിതുമലമർഘ്യം ദൈത്യജിത്പാദരക്ഷേ !

നമതി മഹതി ദേവേ നാകസിന്ധോർവിശീർണാഃ |

മുഹൂരഹിപതിചൂഡാമൗളിരത്താഭിഘാതാത്

പരിണതലഘിമാനഃ പാമസാമൂർമയസ്തേ ||3.18 ||

48

പദസരസിജയോസ്ത്വം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

മനസി മുനിജനാനാം മൗളിദേശേ ശ്രുതിനാം |

വചസി ച സുകവീനാം വർതസേ നിത്യമേകാ

തദിദമവഗതം തേ ശാശ്വതം വൈശ്വരൂപ്യം ||3.19 ||

49

പരിസരവിനതാനാം മുർധ്നി ദുർവർണപങ്കതിം

പരിണമയസി ശൗഭരഃ പാദുകേ ! ത്വം സുവർണം |

കുഹകജനവിദൂരേ സത്പഥേ ലബ്ധവൃത്തേഃ

ക്വ നു ഖലു വിദിതസ്തേ കോഽപ്യസൗ ധാതുവാദഃ ||3.20 ||

50

ബലിമനവിഹാരാദ്യർധമാനസ്യ വിഷ്ണോഃ

അഖിലമതിപതദ്ഭിർവിക്രമൈരപ്രമേയഃ |

അവധിമനധിഗച്ഛൻ പാപരാശിർമദീയഃ

സമജനി പദരക്ഷേ ! സാവധിസ്ത്വൻമഹിഷാ ||3.21 ||

51

തദഭൂവി യമുനായാസ്തസ്മുഷീ യന്നിവേശാത്

വഹതി നിഗമശാഖാവൈഭവം നീപശാഖാ |

പദകമലമിദം തത് പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

ത്വയി ഭജതി വിഭൂതിം പശ്യ ശാഖാനുശാഖാം || 3.22 ||

52

ശിരസി വിനിഹിതായാം ഭക്തിനമ്രേ ഭവത്യാം

സപദി തനുഭൃതസ്താമുന്നതിം പ്രാപ്തവന്തി |

മധുരിപുപദരക്ഷേ ! യദ്യശേനൈവ തേഷാം

അനിതരസുലഭം തദ്ധാമ ഹസ്താപചേയം || 3.23 ||

53

സകൃദപി ഭുവന്യേന്ദ്രിൻ ശാർംഗിണഃ പാദുകേ ! ത്വാം

ഉപനിഷദനുകൽപൈരുത്തമാംഗൈർദധാനാഃ |

നരകമിവ മഹാന്തോ നാകമുൽപഘ്നയന്തഃ

പരിഷദി നിവിശന്തേ പ്രാകൃതനാനാം ഗുരുണാം || 3.24 ||

54

ശമദമഗുണദാന്തോദന്തവൈദേശികാനാം

ശരണമശരണാനാം മാദൃശാം മാധവസ്യ |

പദകമലമിദം തേ പാദുകേ ! രക്ഷ്യമാസീത്

അനുദയനിധനാനാമാഗമാനാം നിധാനം || 3.25 ||

55

പരിചിതപദപദ്മാം പാദുകേ ! രംഗിണസ്ത്വാം

ത്രിഭുവനമഹനീയാം സാദരം ധാരയന്തഃ |

നിജശിരസി നിലീനം ദേവി ! മന്ദാരമാൽയം

നിഗമപരിമളൈസ്തേ വാസയന്തീവ ദേവാഃ || 3.26 ||

56

കനകസരിദനുപേ കൽപവൃക്ഷസ്യ ഭൂഷ്ണാഃ

പദകിസലയലഗ്നാ പാദുകേ ! മഞ്ജരി ത്വം |

പരിണതിമധുരാണാം യാ ഫലാനാം സവിത്രീ

വഹസി നിഗമബൃന്ദൈഃ സമ്പദം ഷട്പദാനാം || 3.27 ||

57

പരികലയസി ചേന്ദ്രമാം പദ്മവാസാനിഷേവ്യേ

പദകമലയുഗേ ത്വം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ |

അവിദിതനിഗമാനാം നൂനമസ്താദുശാനാം

അഘടിതഘടനീ തേ ശക്തിരാവിഷ്കൃതാ സ്യാത് || 3.28 ||

58

ശ്രുതിശതശിരശ്ചൂഡാപീഡേ നിപീഡയിതും ക്ഷമേ

ദുരിതസരിതാമോഘാനേതാനമോഘവിസർപിണം |

ക്രമപരിണമദ്വയഃ ശ്രേണീശിഖാമണീഘട്ടനാ

മസൃണിതതലേ രംഗക്ഷോണീഭൂതോ മണിപാദുകേ || 3.29 ||

59

ജഗജ്ജനനരക്ഷണക്ഷപണസംഗിനോ രംഗിണം

പവിത്രതമാദ്രിയേ ഭഗവതഃ പദത്രദ്വയം |

ശിവത്വകരണക്ഷമത്രിദിവസിന്ധുസംബന്ധിനം

പ്രധാവ്യ ചരണം നിജം പ്രണിദധാതി യത്ര പ്രഭുഃ || 3.30 ||

60

യദധ്യരദുജാം ശിരഃ പദയുഗം ച രംഗേശിതൂഃ

ദൃഢം ഘടയിതും ക്ഷമം ഭവതി ശേഷശേഷിത്യതഃ |

ശിരസ്തമിദമസ്തൂ മേ ദുരിതസിന്ധുമുഷ്ടിന്ധയം

കദധ്യവിഹതിക്ഷമം കിമപി തത് പദത്രദ്വയം || 3.31 ||

61

സമുത്ക്ഷിപതി ചേതസി സ്ഥിരനിവേശിതാ താവകീ

മുകുന്ദമണിപാദുകേ ! മുഹൂരുപാസനാവാസനാ |

ഉദർകപരികർകശാനുപരിപർവണാ ഖർവിതാൻ

അനർഥശതഗർഭിതാനമരശംഭളീവിഭ്രമാൻ || 3.32 ||

62

വിഗാഹന്തേ രംഗക്ഷിതിപതിപദത്രായിണി ! സകൃത്

വഹന്തസ്ത്വാമന്തർവിനിഹിതകുചേലവൃതികരാഃ |

മദോദ്ദാമസ്തംബേരമകരടനിർയൻമധുത്ഥരീ

പരീവാഹപ്രേംഖദ്ഭ്രമമുഖരാമംഗണഭുവം || 3.33 ||

63

അധിദൈവതമാപതത്സു കൽപേ -

ഷ്വധികാരം ഭജതാം പിതാമഹാനാം |

അഭിരക്ഷതു രംഗഭർതുരേഷാ

കരുണാ കാചന പാദുകാമയി നഃ ||3.34 ||

64

ധ്രുവമിന്ദ്രിയനാഗശൃംഖലാ വാ

നിരയദ്വാരനിവാരണാർഗളാ വാ |

അനപായപദാധിരോഹിണീ വാ

മമ രംഗേശവിഹാരപാദുകേ ! ത്വം ||3.35 ||

65

ശരണാഗതസാർഥവാഹശീലാം

ശ്രുതിസീമന്തപദപ്രസാധനാർഹാം |

അധിരംഗമുപാസ്മഹേ മുരാരേഃ

മഹനീയാം തപനീയപാദുകേ ! ത്വാം ||3.36 ||

66

ഇഹ യേ ഭവതീം ഭജന്തി ഭക്ത്യാ

കൃതിനഃ കേശവപാദുകേ ! നിയുക്താഃ |

കഥയാംബ തിരോഹിതം തൃതീയം

നയനം ത്രീണി മുഖാനി വാ കിമേഷാം ||3.37 ||

67

മധുവൈരിപരിഗ്രഹേഷു നിത്യം

ക്ഷമയാ ത്വം മണിപാദുകേ ! സമേതാ |

തദപി ക്ഷമസേ ന കിം പരേഷാം

ത്രിദശാധീശ്വരശേഖരേ നിവേശം ||3.38 ||

68

ദ്വിതയം പ്രതിയന്തി രംഗഭർതുഃ

കതിചിത് കാഞ്ചനപാദുകേ ! ശരൺയം |

അഭയാൻവിതമഗ്രിമം കരം വാ

ഭവതീശേഖരിതം പദാംബുജം വാ ||3.39 ||

69

ഭരതാശ്വസനേഷു പാദശബ്ദം

വസുധാശ്രോത്രസമുദ്ഭവോ മുനീന്ദ്രഃ |

പഠതി ത്വയി പാദുകേ ! തതസ്ത്വം

നിയതം രാമപദാഭിന്നഭൂമാ ||3.40 ||

70

മകുടേഷു നിവിശ്യ ദിക്പതീനാം

പദമേവ പ്രതിപദ്യ ദൈത്യഹന്തുഃ |

പരിരക്ഷസി പാദുകേ ! പദം ത്വം

ക്വ നു ഭിദ്യേത ഗരീയസാം പ്രഭാവഃ ||3.41 ||

71

ജഗതാമഭിരക്ഷണേ ത്രയാണാം

അധികാരം മണിപാദുകേ ! വഹന്ത്യോഃ |

യുവയോഃ പരികർമകോടിലഗ്നം

ചരണദ്വന്ദ്വമവൈമി രംഗഭർതുഃ ||3.42 ||

72

പദരക്ഷിണി ! വത്സലാ നികാമം

രഘുവീരസ്യ പദാംബുജാദപി ത്വം |

യദസൗ ഭരതസ്ത്വയാംശവത്താത്

ന പുനസ്താദൃശമൻവഭുദ്വിയോഗം ||3.43 ||

73

അഭിഗദ്യ മുകുന്ദപാദുകേ ! ത്വാം

അപനീതാതപവാദൈഃ ശിരോഭിഃ |

ഹരിതാം പതയോ ദുരാപമന്യൈഃ

അനഘച്ഛായമവാപ്സുവന്തി ഭോഗം ||3.44 ||

74

അപഹായ സിതാസിതാനുപായാൻ

അരവിന്ദേക്ഷണപാദുകേ ! മഹാന്തഃ |

ത്വദനന്യതയാ ഭജന്തി വൃത്തിം

ത്വദസാധാരണഭോഗസാഭിലാഷാഃ ||3.45 ||

75

പ്രണമന്തി ന വാ വിധേർവിപാകാത്

യ ഇമേ രംഗനരേന്ദ്രപാദുകേ ! ത്വാം |

ഉപജാതമനുത്തമാംഗമേഷാം

ഉദയേഷാമപി ചിത്രമുത്തമാംഗം ||3.46 ||

76

തവ കേശവപാദുകേ ! പ്രഭാവോ

മമ ദുഷ്കർമ ച നന്വനന്തസാരേ |

നിയമേന തമാപി പശ്ചിമസ്യ

പ്രഥമേനൈവ പരാഭവം പ്രതിമഃ ||3.47 ||

77

അസ്തദുഷണതയൈവ കേവലം

വിശ്വമേതദഖിലം ബിഭർതി യഃ |

അക്ലമേന മണിപാദുകേ ! ത്വയാ

സോപി ശേഖരതയൈവ ധാർയതേ ||3.48 ||

78

രാമപാദസഹധർമചാരിണീം

പാദുകേ ! നിഖിലപാതകച്ഛിദം |

ത്വാമശേഷജഗതാമധീശ്വരീം

ഭാവയാമി ഭരതാധിഭേവതാം ||3.49 ||

79

ചൂഡാകപാലവൃതിഷംഗഭോഷം

വിമോചയിഷ്യന്നിവ വിഷ്ണുപദ്യാഃ |

കൃതാദരഃ കേശവപാദരക്ഷേ !

ബിഭർതി ബാലേന്ദുവിദുഷണസ്ത്വാം ||3.50 ||

80

ത്വയൈവ നിത്യം മണിപാദരക്ഷേ !

രാജൻവതീ സൃഷ്ടിരിയം പ്രജാനാം |

സ്ത്രീരാജ്യഭോഷപ്രശമായ നൂനം

നിർദിശ്യസേ നാഥവിശേഷണേന ||3.51 ||

81

ബിഭർഷി നിത്യം മണിപാദുകേ ! ത്വം

വിശ്വംഭരം ധാമ നിജേന ഭൂപ്താ |

തവാനുഭാവശ്ചുളകീകൃതോഽയം

ഭക്തൈരജസ്രം ഭവതീം ദധാനൈഃ ||3.52 ||

82

പരസ്യ പുംസഃ പദസന്നികർഷേ

തുൽയാധികാരാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം |

ഉത്തംസയന്തി സ്വയമുത്തമാംഗൈഃ

ശേഷാസമം ശേഷഗരുത്തദാദ്യാഃ ||3.53 ||

83

മുകുന്ദപാദാംബുജധാരിണി ! ത്വാം

മോഹാദനുത്തംസയതാം ജനാനാം |

മൂർധ്നി സ്ഥിതാ ദുർലിപയോ ഭവന്തി

പ്രശസ്തവർണാവളയസ്തദീയാഃ ||3.54 ||

84

ഭൂമിഃ ശ്രുതീനാം ഭുവനസ്യ ധാത്രി

ഗുണൈരനന്താ വിപുലാ വിഭുത്വാ |

സ്ഥിരാ സ്വയം പാലയിതും ക്ഷമാ നഃ

സർവംസഹാ ശൗരിപദാവനി ! ത്വം ||3.55 ||

85

സ്ഥൈര്യം കുലക്ഷോണിഭൃതാം വിധത്സേ

ശേഷാദയസ്ത്വാം ശിരസാ വഹന്തി |

പദപ്രസൂതാ പരമസ്യ പുംസഃ

പൃഥ്വി മഹിഷാ മണിപാദുകേ ! ത്വം ||3.56 ||

86

ദൈത്യാധിപാനാം ബലിനാം കിരീടാ

നിക്ഷേപണം തേ യദി നാഭ്യനന്ദൻ |

രംഗേശപാദാവനി ! രംഗധാമ്നഃ

സോപാനതാം പ്രാപ്യ വഹന്ത്യമീ ത്വാം ||3.57 ||

87

ശേഷോ ഗരുത്താൻ മണിപാദപീഠീ

ത്വം ചേതി പാദാവനി ! വിശ്വമാൻയാഃ |

തുൽയാധികാരാ യദി കിന്നു സന്തഃ

ത്വാമേവ നിത്യം ശിരസാ വഹന്തി || 3.58 ||

88

പരസ്യ പുംസഃ പരമം പദം തത്

ബിഭർഷി നിത്യം മണിപാദുകേ ! ത്വം |

അന്യാദൃശാം വ്യോമസദാം പദാനി

ത്വയായതന്തേ യദിദം ന ചിത്രം || 3.59 ||

89

പാദൗ മുരാഭേഃ ശരണം പ്രജാനാം

തയോസ്തദേവാസി പദാവനി ! ത്വം |

ശരൺയതായാസ്ത്വമനന്യരക്ഷാ

സന്ദൃശ്യസേ വിശ്രമഭൂമിരേകാ || 3.60 ||

90

അന്യേഷു പദ്മാകമലാസനാഭൈഃ

അംഗേഷു രംഗാധിപതേഃ ശ്രീതേഷു |

പദാവനി ! ത്വാമധിഗമ്യ ജാതം

പദം മുരാഭേരധിഭൈവതം നഃ || 3.61 ||

91

ക്ഷണം സരോജേക്ഷണപാദുകേ ! യഃ

കൃതാദരഃ കിങ്കുരുതേ ഭവത്യാഃ |

അകിഞ്ചനസ്യാപി ഭവന്തി ശീഘ്രം

ഭൂകിങ്കരാസ്തസ്യ പുരന്ദരാഭ്യാഃ || 3.62 ||

92

വഹന്തി യേ മാധവപാദുകേ ! ത്വാം

ഉഹ്യന്ത ഏതേ ദിവി നിർവിഘാതാഃ |

ഹംസേന നിത്യം ശരദഭ്രദാസാ

കൈലാസഗൗരേണ കകുദ്മതാ വാ || 3.63 ||

93

രുദ്രം ശ്രീതോ ദേവഗണഃ സ രുദ്രഃ

പദ്മാസനം സോഽപി ച പദ്മനാഭം |

- സ ത്യാമനന്തോ ന പുനസ്ത്വമന്യം
ക ഏഷ പാദാവനി ! തേ പ്രഭാവഃ ||3.64 || 94
- പരസ്യ ധാമഃ പ്രതിപാദനാർഹം
വദന്തി വിദ്വാം മണിപാദുകേ ! ത്യാം |
യതസ്തവൈവാധിഗമേ പ്രജാനാം
ദൂരീഭവത്യുത്തരപൂർവമഹഃ ||3.65 || 95
- ധന്യാ മുകുന്ദസ്യ പദാനുഷംഗാത്
ധനീയതാ യേന സമർചിതാ ത്യാം |
വാസസ്തദീയോ മണിപാദരക്ഷേ !
ലക്ഷ്യദ്വൈകാമപ്യധരീകരോതി ||3.66 || 96
- പദേന വിഷ്ണോഃ കിമുത്തേതരേഷാം
വിസൃജ്യ സംഗം സമുപാസതേ ത്യാം |
കരോഷി താൻ കിം ത്വമപേതകാമാൻ
കാലേന പാദാവനി ! സത്യകാമാൻ ||3.67 || 97
- അഭ്യാസയോഗേന നിഗൃഹ്യമാണൈഃ
അന്തർമുഖൈരാത്മവിദോ മനോഭിഃ |
മാതസ്ത്വയാ ഗുപ്തപദം പ്രഭാവാത്
അൻവേഷയന്ത്യാഗമികം നിധാനം ||3.68 || 98
- മൂർധ്നാ ദധാനാം മണിപാദുകേ ! ത്യാം
ഉത്തംസിതം വാ പുരുഷം ഭവത്യാ |
വദന്തി കേചിത് വയമാമനാമഃ
ത്യാമേവ സാക്ഷാദധിഭൈവതം നഃ ||3.69 || 99
- മൂർധ്നാ സതാമധസ്താത്
ഉപരി ച വിഷ്ണോഃ പദേന സംഘടിതാം |

അദവീയസീം വിമുക്തേഃ

പദവീമവയന്തി പാദുകേ ! ഭവതീം || 3.70 ||

100

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
 ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
 ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ പ്രഭാവപദ്ധതിഃ തൃതീയാ ||
 കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
 ശ്രീമതേ വേദകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ സമർപ്പണപദ്ധതിഃ ചതുർഥീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ഭജാമഃ പാദുകേ ! യാഭ്യാം ഭരതസ്യാഗ്രജസ്തദാ |
പ്രായഃ പ്രതിപ്രയാണായ പ്രാസ്ഥാനികമകൽപയത് || 4.1 ||

101

രാജ്യം വിഹായ രഘുവംശമഹീപതീനാം
പൗരാംശ്ച പാദരസികാൻ പൃഥിവീം ച രക്താം |
ത്വാമേവ ഹന്ത ചരണാവനി ! സമ്പ്രയാസ്യൻ
ആലംബത പ്രഥമമുത്തരകോസലേന്ദ്രഃ || 4.2 ||

102

പ്രാപ്തേ പ്രയാണസമയേ മണിപാദരക്ഷേ !
പൗരാണവേക്ഷ്യ ഭവതീ കരുണപ്രലാപാൻ |
മഞ്ജുപ്രണാദമുഖരാ വിനിവർത്തനാർഥം
രാമം പദഗ്രഹണപൂർവമയാചതേവ || 4.3 ||

103

മത്യാ തൃണായ ഭരതോ മണിപാദരക്ഷേ !
രാമേണ താം വിരഹിതാം രഘുരാജധാനീം |
ത്വാമേവ സപ്രണയമുജ്ജയിനീമവന്തിം
മേനേ മഹോദയമയിം മധുരാമയോധ്യാം || 4.4 ||

104

രാമാന്മനഃ പ്രതിപദം മണിപാദരക്ഷേ !
വിശ്വംഭരസ്യ വഹനേന പരീക്ഷിതാം ത്വാം |

- വിശ്വസ്യ ദേവി വഹനേ വിനിവേശയിഷ്യൻ
 വിസ്രബ്ധ ഏവ ഭരതോ ഭവതിം യയാചേ ||4.5 || 105
- ഭക്ത്യാ പരം ഭവതു തദ് ഭരതസ്യ സാധോഃ
 ത്വത്പ്രാർഥനം രഘുപതൗ മണിപാദരക്ഷേ ! |
 കേന്ദ്രീശയേന സ മൂനിഃ പരമാർഥദർശീ
 ഭദ്രായ ദേവി ! ജഗതാം ഭവതീമവാദീത് ||4.6 || 106
- രാമേ വനം വ്രജതി പക്തിരഥേ പ്രസുപ്തേ
 രാജ്യാപവാദചകിതേ ഭരതേ തദാനീം |
 ആശ്വാസയേത് ക ഇവ കോസലവാസിനസ്താൻ
 സീതേവ ചേത് ത്വമപി സാഹസവൃത്തിരാസീഃ ||4.7 || 107
- പാദാവനി ! പ്രഭവതോ ജഗതാം ത്രയാണാം
 രാമാദപി ത്വമധികാ നിയതം പ്രഭാവാത് |
 നോ ചേത് കഥം നു ഭരതസ്യ തമേവ ലിപ്തോഃ
 പ്രത്യായനം പരിപണം ഭവതീ ഭവിത്രീ ||4.8 || 108
- മന്യേ നിയുജ്യ ഭവതിം മണിപാദരക്ഷേ !
 പാർഷ്ണിഗ്രഹസ്യ ഭരതസ്യ നിവാരണാർഥം |
 രത്താകരം സപദി ഗോഷ്ഠദയൻ വിജിഗ്രേ
 രാമഃ ക്ഷണേന രജനീചരരാജധാനീം ||4.9 || 109
- പാദാവനി ! പ്രഭുതരാഗപരാധവർഗാൻ
 സോഽഗും ക്ഷമാ ത്വമസി മൂർത്തിമതീ ക്ഷമൈവ |
 യത് ത്വാം വിഹായ നിഹതാഃ പരിപന്നമിനസ്തേ
 ദേവേന ദാശരഥിനാ ദശകംഠമുഖ്യാഃ ||4.10 || 110
- വാക്യേ ഗരീയസി പിതൂർവിഹിത്യേപ്യത്യുക്താ
 മാതൂർമനോരഥമശേഷമവന്ധ്യയിഷ്യൻ |

- മന്യേ തദാ രഘുപതിർഭരതസ്യ തേനേ
മാതസ്ത്വയൈവ മണിമൗലിനിവേശലക്ഷ്മീം ||4.11|| 111
- പാദാംബുജാദിഗളിതാം പരമസ്യ പുംസഃ
ത്വാമാദരേണ വിനിവേശ്യ ജടാകലാപേ |
അംഗീചകാര ഭരതോ മണിപാദരക്ഷേ !
ഗംഗാധിരൂഢശിരസോ ഗിരിശസ്യ കാന്തിം ||4.12|| 112
- അവികലമധികർതും രക്ഷണേ സപ്തലോക്യാ
രഘുപതിചരണേന ന്യസ്തദിവ്യാനുഭാവാം |
അഭജത ഭരതസ്ത്വാമഞ്ജസാ പാദരക്ഷേ !
മണിമകുടനിവേശത്യാഗധന്യേന മുർധ്വനാ ||4.13|| 113
- ഇയമവികലയോഗക്ഷേമസിദ്ധൈ പ്രജാനാം
അലമിതി ഭരതേന പ്രാർഥിതാമാദരേണ |
രഘുപതിരധിരോഹന്നഭ്യഷിഞ്ചത് സ്വയം ത്വാം
ചരണനഖമണിനാം ചന്ദ്രികാനിർത്ഥരേണ ||4.14|| 114
- പ്രണയിനി പദപദ്മേ ഗാഢമാശ്ലീഷ്യതി ത്വാം
വിധിസുതകഥിതം തദ്വൈഭവം തേ വിദന്തഃ |
അനുദിനമുഷയസ്ത്വാമർചയന്ത്യഗ്യാഗാരേ
രഘുപതിപദരക്ഷേ ! രാമഗിർയാശ്രമസ്ഥാഃ ||4.15|| 115
- നിയതമധിരൂരോഹ ത്വാമനാധേയശക്തിം
നിജചരണസരോജേ ശക്തിമാധാതുകാമഃ |
സ കഥമിതരഥാ ത്വാം ന്യസ്യ രാമോ വിജഘ്രേ
ദൃഷ്ടദുപചിതഭൂമൗ ദണ്ഡകാരഞ്ചയഭാഗേ ||4.16|| 116
- രഘുപതിപദപദ്മാദ്രന്തപീഠേ നിവേഷും
ഭരതശിരസി ലഗ്നാം പ്രേക്ഷ്യ പാദാവനി ! ത്വാം |

പരിണതപുരുഷാർത്ഥഃ പൗരവർഗഃ സ്വയം തേ

വിധിമഭജത സർവോ വന്ദിവൈതാളികാനാം ||4.17||

117

അനന്യരാജന്യനിദേശനിഷ്ഠാം

ചകാര പൃഥ്വിം ചതുർർണ്ണവാന്താം |

ഭ്രാതൃർധിയാസോർഭരതസ്തദാ ത്വാം

മൂർധ്നാ വഹൻ മൂർത്തിമതിമിവാജ്ഞാം ||4.18||

118

യദ് ഭ്രാത്രേ ഭരതായ രംഗപതിനാ രാമത്വമാതസ്ഥുഷാ

നിത്യോപാസ്യനിജാംഘ്രിനിഷ്ഠയതയാ നിശ്ചിത്യ വിശ്രാണിതം |

യോഗക്ഷേമവഹം സമസ്തജഗതാം യദ്ഗീയതേ യോഗിഭിഃ

പാദത്രാണമിദം മിതമ്പചകമാമഹായ മേ നിഹ്നുതാം ||4.19||

119

ഭരതസ്യേവ മമാപി പ്രശമിത വിശ്വാപവാദദുർജാതാ |

ശേഷേവ ശിരസി നിത്യം വിഹരതു രഘുവീരപാദുകേ ! ഭവതീ ||4.20||

120

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർക്കികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ സമർപണപദ്ധതിഃ ചതുർഥീ ||

കവിതാർക്കികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേദേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പ്രതിപ്രസ്ഥാനപദ്ധതിഃ പഞ്ചമീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരി |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

പ്രശസ്തേ രാമപാദാഭ്യാം പാദുകേ പര്യുപാസ്മഹേ |
ആനൃശംസ്യം യയോരാസീത് ആശ്രിതേഷ്യനവഗ്രഹം ||5.1 ||

121

ഭൃശാതുരസഹോദരപ്രണയഖണ്ഡനസ്യെരിണാ
പദേന കിമനേന മേ വനമിഹാവനാദിച്ചതാ |
ഇതീവ പരിഹായ തന്നിവവൃതേ സ്വയം യത് പുരാ
പദത്രമിദമാദ്രിയേ ധൃതജഗത്രതയം രംഗിണം ||5.2 ||

122

ദശവദനവിനാശം വാഘരതോ യസ്യ ചക്രേ
ദശരഥമനഘോഷ്തിം ദണ്ഡകാരഞ്ചയയാത്രാ |
സ ച ഭരതവിമർദേ സത്യസന്ധസ്ത്വയാസീത്
രഘുപതിപദരക്ഷേ ! രാജധാനീം പ്രയാന്ത്യാ ||5.3 ||

123

അഭ്യുപേതവിനിവൃത്തിസാഹസാ
ദേവി ! രംഗപതിരത്നപാദുകേ |
അത്യശേത ഭവതീ മഹീയസാ
പാരതന്ത്ര്യവിഭവേന മൈമിലീം ||5.4 ||

124

അവ്യാഹതാം രഘുപതേർവഹതഃ പ്രതിജ്ഞാം
അംസാധിരോഹണരസേ വിഹതേ ധരഞ്ചയാഃ |

പ്രാദാന്നിവൃത്യ ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ !

സ്തർശം പദേന വിഗതവ്യവധാനഖേദം || 5.5 ||

125

മന്ത്രാഭിഷേകവിരഹാദ്ഭജതാ വിശുദ്ധിം

സംസ്കാരവർജ്ജനവശാദഭിസംസ്കൃതേന |

മൂർധ്നാ നിനായ ഭരതോ മണിപാദുകേ ! ത്യാം

രാമാജ്ഞയാ വിനിഹിതാമിവ രാജ്യലക്ഷ്മീം || 5.6 ||

126

രക്ഷാർഥമസ്യ ജഗതോ മണിപാദരക്ഷേ !

രാമസ്യ പാദകമലം സമയേ ത്യജന്ത്യോഃ |

കിം ദുഷ്കരം തവ വിഭൂതിപരിഗ്രഹോ വാ

കിം വാ വിദേഹദുഹിതൂഃ കൃപണാ ദശാ സാ || 5.7 ||

127

സീതാസഖസ്യ സഹസാ ചരണാരവിനാത്

ഭക്ത്യാ നതേ കൃതപദാ ഭരതോത്തമാംഗേ |

ആരുഹ്യ നാഗമഭിതോ ഭവതീ വിതേനേ

മായൂരചാമരദരം മണിരശ്മിജാലൈഃ || 5.8 ||

128

മൂർധ്നാ മുകുന്ദപദരക്ഷിണി ! ബിഭ്രതസ്ത്യാം

ആവിർമദസ്യ രഘുവീരമദാവളസ്യ |

ആമോദിഭിസ്തപദി ദാനജലപ്രവാഹൈഃ

ലേഭേ ചിരാദ്യസുമതീ രുചിരം വിലേപം || 5.9 ||

129

ആശാഃ പ്രസാധയിതുമംബ ! തദാ ഭവത്യാം

ദൈവാദകാഞ്ചയശരദീവ സമുത്ഥിതായാം |

സ്തോകാവശേഷസലിലാസ്തഹസാ ബഭൂവുഃ

സാകേതയൗവതവിലോചനവാരിവാഹാഃ || 5.10 ||

130

അന്തേ വസന്നചരമസ്യ കവേസ്ത യോഗീ

വന്ധാൻ പ്രഗൃഹ്യ വിവിധാനുപദാവിശേഷാൻ |

ആതസ്ഥുഷീം രഘുകുലോചിതമൗപവാഹ്യം

പ്രത്യുജ്ജഗാമ ഭവതീം ഭരതോപനിതാം ||5.11 ||

131

മാതസ്ത്വദാഗമനമംഗളദർശിനീനാം

സാകേതപക്ഷുളദ്യശാം ചടുലാക്ഷിഭ്യംഗൈഃ |

ജാതാനി തത്ര സഹസാ മണിപാദരക്ഷേ !

വാതായനാനി വദനൈഃ ശതപത്രിതാനി ||5.12 ||

132

സാകേതസീമി ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ !

മാംഗൽയലാജനികരൈരവകീര്യമാണാ |

കീർതിസ്ത്വയംവരപതേർഭരതസ്യ കാലേ

വൈവാഹികീ ജനനി ! വഹിശിവേവ രേജേ ||5.13 ||

133

ഛത്രേന്ദുമണ്ഡലവതീ മണിപാദുകേ ! ത്വം

വ്യാധൂതചാമരകലാപശരപ്രസൂനാ |

സദ്യോ ബഭൂവിഥ സമഗ്രവികാസഹേതുഃ

സാകേതപൗരവനിതാനയനോത്പലാനാം ||5.14 ||

134

പ്രേക്ഷന്ത വക്ത്രൈർമണിപാദരക്ഷേ !

ശത്രുഞ്ജയം ശൈലമിവാധിരുദ്ധാം |

രാമാഭിധാനപ്രതിപന്നഹർഷൈഃ

ഉത്താനിതൈരുത്തരകോസലാസ്ത്വാം ||5.15 ||

135

ഭഷ്ടം തദാ രഘവപാദരക്ഷേ !

സീതാമിവ ത്വാം വിനിവർത്തമാനാം |

ആസന്നയോധ്യാപുരസുന്ദരീണാം

ഔത്സുക്യലോലാനി വിലോചനാനി ||5.16 ||

136

ആസ്ഥായ തത്ര സ്തുഭിനൂനാദം

സ്തംഭേരമം താദ്യശസന്നിവേശം |

അദർശയസ്ത്വം പുരമധ്യഭാഗേ

പാദാവനി ! ത്വത്പ്രണവാശ്രയത്വം ||5.17 ||

137

ദശഗ്രീവസ്തുംബേരമദളനദുർഭാന്തഹൃദയേ

വിഹാരസ്യാച്ഛന്യാത് വിശതി രഘുസിംഹേ വനഭുവം |

സ്വവാത്സൽയക്രാഡീകൃതഭരതശാബേവ ഭവതീ

നിരാബാധാം പാദാവനി ! ന വിജഹൗ കോസലഗുഹാം ||5.18 ||

138

കൈകേയീവരദാനദുർഭിന്നനിരാലോകസ്യ ലോകസ്യ യത്

ത്രാണാർഥം ഭരതേന ഭവ്യമനസാ സാകേതമാനീയത |

രാമത്യാഗസഹൈരസഹ്യവിരഹം രംഗക്ഷിതീന്ദ്രസ്യ തത്

പാദത്രാണമനന്യതന്ത്രഫണിതേരാപീഡമീഡീമഹി ||5.19 ||

139

സമുപസ്ഥിതേ പ്രദോഷേ സഹസാ വിനിവൃത്യ ചിത്രകൂടവനാത് |

അഭജത പുനർജനപദം വത്സം ധേനുരിവ പാദുകേ ! ഭവതീ ||5.20 ||

140

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ പ്രതിപ്രസ്ഥാനപദ്ധതിഃ പഞ്ചമീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ അധികാരപരിഗ്രഹപദ്ധതിഃ ഷഷ്ഠി ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

അധീഷ്ഠ പാദുകാ സാ മേ
യസ്യാഃ സാകേതവാസിഭിഃ |
അൻവയവൃതിരേകാഭ്യാം
അൻവചീയത വൈഭവം ॥6.1 ॥

141

മോചിതസ്ഥിരചരാനയത്തതഃ
കോസലാഞ്ജനപദാനുപാസുഹേ |
യേഷു കാംശ്ചന ബഭൂവ വത്സരാൻ
ദൈവതം ദനുജവൈരിപാദുകാ ॥6.2 ॥

142

സാമ്രാജ്യസമ്പദിവ ദാസജനോചിതാ ത്വം
രാമേണ സത്യവചസാ ഭരതായ ദത്താ |
സ ത്വാം നിവേശ്യ ചരണാവനി ! ഭദ്രപീഠേ
പൃഥ്വിം ബുഭോജ ബുഭുജേ ച യശോവിഭൂതിം ॥6.3 ॥

143

ഭോഗാനനന്ദമനസാം മണിപാദുകേ ! ത്വം
പുഷ്പാസി ഹന്ത ഭജതാമനുഷംഗസിദ്ധാൻ |
തേനൈവ നൂനമഭവദ്ഭരതസ്യ സാധോഃ
അപ്രാർഥിതം തദിഹ രാജ്യമവർജ്ജനീയം ॥6.4 ॥

144

രാമപ്രയാണജനിതം വ്യപനീയ ശോകം
 രത്താസനേ സ്ഥിതവതീ മണിപാദരക്ഷേ ! |
 പൃഥ്വിം നിജേന യശസാ വിഹിതോത്തരീയാം
 ഏകാതപത്രതിലകാം ഭവതീ വിതേനേ || 6.5 || 145

രാമാജ്ഞയാ പരവതീ പരിഗൃഹ്യ രാജ്യം
 രത്താസനം രഘുകുലോചിതമാശ്രയന്തീ |
 ശുദ്ധാം പദാവനി ! പുനർഭവതീ വിതേനേ
 സ്വാതന്ത്ര്യലേശകലുഷാം ഭരതസ്യ കീർത്തി || 6.6 || 146

പൗലസ്ത്യവീരവദനസ്തബകാവസാനാത്
 പുഷ്പാണി ദണ്ഡകവനേഷ്യപചേതുമിച്ഛോഃ |
 രക്ഷാധൂരം ധൃതവതീ മണിപാദുകേ ! ത്വം
 രാമസ്യ മൈലസുതാസഹിതേ പ്രചാരേ || 6.7 || 147

പാദാവനി ! പ്രചലചാമരബൃന്ദധ്യേ
 ഭദ്രാസനാസ്തരഗതാ ഭവതീ വിരേജേ |
 ആകീർണ്ണദിവ്യസലിലേ കടകേ സുമേരോഃ
 അംഭോജിനീവ കലഹായിതഹംസയുമാ || 6.8 || 148

മാന്യേ രഘുദ്വഹപദേ മണിപാദുകേ ! ത്വാം
 വിന്യസ്യ വിഗ്രഹവതീമിവ രാജ്യലക്ഷ്മിം |
 ആലോലമക്ഷവലയി ഭരതോ ജടാവാൻ
 ആലംബ്യ ചാമരമനന്യമനാഃ സിഷേവേ || 6.9 || 149

പ്രാപ്തേ ദിവം ദശരഥേ ഭരതേ വിലക്ഷേ
 പർയാകുലേഷു ഭൃശമുത്തരകോസലേഷു |
 ത്വം ചേദുപേക്ഷിതവതീ ക ഇവാഭവിഷ്യത്
 ഗോപായിതും ഗൃഹസഖസ്യ വിഭോഃ പദം തത് || 6.10 || 150

ഭ്രാതൃയദംബ ! വിരഹാദ് ഭരതേ വിഷണ്ണേ
 ദാക്ഷിണ്യമാശ്രിതവതീ മണിപാദുകേ ! ത്വം ।
 ആസീദശേഷജഗതാം ശ്രവണാമൃതം തത്
 വാചാലകാഹളസഹം ബിരുദം തദാ തേ ||6.11 ||

151

രാജ്യം തദാ ദശരഥാദനൂ രാമതഃ പ്രാക്
 ബിഭ്രാണയാ ചരണരക്ഷിണി ! വീതവേദം ।
 തുൽയാധികാരജനേന ബഭൂവ ധന്യോ
 വംശസ്ത്വയാദ്യംബ ! മനുവംശ മഹീപതീനാം ||6.12 ||

152

വർഷാണി താനി വൃഷളോ ന തപാംസി തേപേ
 ബാലോ ന കശ്ചിദപി മുത്യുവശം ജഗാമ ।
 രാജ്യേ തവാംബ ! രഘുപുംഗവപാദരക്ഷേ !
 നൈവാപരം പ്രതിവിധേയമഭൂത് പ്രസക്തം ||6.13 ||

153

വിശ്വം ത്വദാശ്രിതപദാംബുജസംഭവായാം
 യസ്യാം പ്രതിഷ്ഠിതമിദം മണിപാദരക്ഷേ ! ।
 ആസീദനന്യശരണാ സമയേ യഥാവത്
 സാപി ത്വയാ വസുമതീ വിഹിതപ്രതിഷ്ഠാ ||6.14 ||

154

പ്രായേണ രാമവിരഹവ്യഥിതാ തദാനീം
 ഉത്സംഗമാശ്രിതവതീ തവ രാജ്യലക്ഷ്മിഃ ।
 താമേവ ദേവി ! നനു ജീവയിതും ജലാർദ്രാം
 അംഗീചകാര ഭവതീ ഭരതോപനീതാം ||6.15 ||

155

വീരവ്രതപ്രണയിനി പ്രഥമേ രഘുണാം
 പ്രാപ്തേ ചിരായ ഭരതേ വ്രതമാസിധാരം ।
 ത്യക്ത്വാ പദാവനി ! തദാ വിവിധാൻ വിഹാരാൻ
 ഏകാസികാവ്രതമപൂർവമവർതയസ്ത്വം ||6.16 ||

156

കാകുത്സ്ഥപാദവിരഹപ്രതിപന്നമൗനാം

നിഷ്പന്നതാമുപഗതാം മണിപാദരക്ഷേ !

ആശ്വാസയന്നിവ മുഹൂർഭരതസ്തദാനീം

ശീതൈരവീജയത ചാമരമാരുതൈസ്ത്വാം || 6.17 ||

157

യത്ര ക്വചിദ്വിഹരതോപി പദാരവിന്ദം

രക്ഷ്യം മയാ രഘുപതേരിതി ഭാവയന്ത്യാ |

നിശ്ശേഷമേവ സഹസാ മണിപാദരക്ഷേ !

നിഷ്കണ്ഠകം ജഗദിദം വിദധേ ഭവത്യാ || 6.18 ||

158

രാമം ത്വയാ വിരഹിതം ഭരതം ച തേന

ത്രാതും പദാവനി ! തദാ യദഭൂത് പ്രതീതം |

രാമാനുജസ്യ തവ ചാംബ ! ജഗത് സമസ്തം

ജാഗർതി തേന ഖലു ജാഗരണവ്രതേന || 6.19 ||

159

അന്തഃ പുരേ പരിജ്ഞൈഃ സമയോപയാതൈഃ

അഭ്യർചിതാ ഭവസി യാ വിനയോപപന്നൈഃ |

സാ കോസലേശ്വരപദാവനി ! ഭൂപതീനാം

സംഘട്ടനം മകുടപങ്ക്തിഭിരൻവഭൂസ്ത്വം || 6.20 ||

160

പ്രാപ്യാധികാരമുചിതം ഭുവനസ്യ ഗുഹ്യൈ

ഭദ്രാസനം ഭരതവന്ദിതമാശ്രയന്ത്യാ |

മധ്യേവതീർണ്ണമിവ മാധവപാദരക്ഷേ !

മാതസ്ത്വയാപി മനുവംശമഹീപതീനാം || 6.21 ||

161

രാജാസനേ രഘുകുലോദ്യഹപാദരക്ഷേ !

നീരാജനം സമഭവത് സമയോചിതം തേ |

ശ്ലാഘാവശേന ബഹുശഃ പരിഘൂർണിതാഭിഃ

സാമന്തമൗളിമണിമംഗളദീപികാഭിഃ || 6.22 ||

162

പൃഥ്വിപതിനാം യുഗപത് കിരീടാഃ

പ്രത്യർമിനാം പ്രാണിതുർമിനാം ച |

പ്രാപുസ്തദാ രഘവപാദരക്ഷേ !

ത്വദീയമാസ്ഥാനികപാദപീഠം || 6.23 ||

163

പ്രണമ്യ രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ദൂരോപനീതൈരുപദാവിശേഷൈഃ |

സദാജയന്തി സു തദാ സദായാം

ഉച്ചൈസ്തരാമുത്തരകോസലാസ്ത്വാം || 6.24 ||

164

അപാവൃതദ്വാരമയന്ത്രിതാശ്ച

രംഗേശപാദാവനി ! പൂർവമാസീത് |

ത്വയാ യദ്യുച്ഛാസുഖസുപ്തപാഥം

രാമേ വനസ്ഥേപി പദം രഘുണാം || 6.25 ||

165

അനന്തയഭക്തിർമണിപാദുകേ ! ത്വാം

അഭ്യർചയൻ ദാശരഥിർദ്വിതീയഃ |

വികൽപ്രമാനഃ പ്രഥമേന കീർത്യാ

വന്ദ്യഃ സ്വയം വ്യോമസദാം ബഭൂവ || 6.26 ||

166

അരഞ്ചയയോഗ്യം പദമസ്സുശന്തി

രാമസ്യ രാജാർഹപദേ നിവിഷ്ടാ |

ആസ്ഥാനനിത്യാസികയാ നിരാസ്ഥഃ

സ്വർഗൗകസാം സ്വൈരഗതേർവിഘാതം || 6.27 ||

167

രാജാസനേ ചേദഭവതീ നിഷണ്ണാ

രംഗേശപാദാവനി ! തന്ന ചിത്രം |

യത്രാധിരൂഢാഃ ക്രമശഃ പുരാ ത്വാം

ഉത്തംസയന്തേ രഘുസാർവഭൗമാഃ || 6.28 ||

168

ഭദ്രാസനം ചേത് പരിവൃത്തമാസീത്

ദേവി ! ക്ഷണം ദക്ഷിണതോമുഖം തേ |

കഥം ഭവേത് കാഞ്ചനപാദരക്ഷേ !

രാമസ്യ രക്ഷോമൃഗയാവിഹാരഃ || 6.29 ||

169

യാവത് ത്വയാ രാഘവപാദരക്ഷേ !

ജിഗീഷിതാ രാക്ഷസരാജധാനീ |

മാലേവ താവൽലുളിതാ മദാസൈഃ

ഉദ്യാനശാഖാമൃഗയുമപൈസ്തേ || 6.30 ||

170

മഹീക്ഷിതാം രാഘവപാദരക്ഷേ !

ഭദ്രാസനസ്ഥാം ഭവതീം സ്തൃശന്തഃ |

പൂർവം തഥാത്യേ നിയത്യേപി ഭൂയഃ

കൽയാണതാമാനശിരേ കിരീടാഃ || 6.31 ||

171

അനിച്ഛതഃ പാണ്ഡരമാതപത്രം

പിത്രാ വിതീർണം മണിപാദരക്ഷേ ! |

ആസീത് ത്വദർഥം വിധൃതേന തേന

ഛായാ സമഗ്രാ ഭരതസ്യ മൗളൗ || 6.32 ||

172

പാദുകേ ! രഘുപതൗ യദൃച്ഛയാ

പ്രസ്ഥിതേ വനവിഹാരകൗതുകാത് |

ആധിരാജ്യമധിഗമ്യ തേ യുവാം

അക്ഷതം വസുമതിമരക്ഷതം || 6.33 ||

173

രഘുവീരപദാനുഷംഗമാത്രാത്

പരിബർഹേഷു നിവേശിതാ യദി ത്വം |

അധികാരദിനേ കഥം പുനസ്തേ

പരിവാരാസ്സവ പാദുകേ ! ബഭൂവുഃ || 6.34 ||

174

പുരുഷാർഥചതുഷ്ടയാർഥിനിനാം

പരിഷത് തേ മഹിതാ വസിഷ്ടമുഖൈഃ |

ക്രയവിക്രയപട്ടണം പ്രജാനാം

അഭവത് കാഞ്ചനപാദുകേ ! തദാനീം || 6.35 ||

175

മനുജത്വതിരോഹിതേന ശക്യേ

വപുഷൈകേന വിരോധിനാം നിരാസേ |

അഭജ്ജദ്ഭരതാദിഭേദമീശഃ

സ്വയമാരാധയിതും പദാവനി ! ത്വാം || 6.36 ||

176

മഗധാംഗകളിംഗവംഗമുഖ്യാൻ

വിമതാൻ രന്ധ്രഗവേഷിണഃ സസൈന്യാൻ |

രഘുപുംഗവപാദുകേ ! വിജിഗ്യേ

ഭരതഃ ശാസനമുദ്യഹൻ ഭവത്യാഃ || 6.37 ||

177

അനിതരവഹനീയം മന്ത്രിമുഖൈർയദാ തത്

ത്വയി വിനിഹിതമാസീത് സൂര്യവംശാധിരാജ്യം |

രഘുപതിപദരക്ഷേ ! രത്നപീഠേ തദാനീം

ശ്രീയമിവ ദദ്യുശുസ്ത്വാം സാദരം ലോകപാലാഃ || 6.38 ||

178

പരിഹൃതദണ്ഡകാധ്വഗമനം പദരക്ഷിണി ! തത്

പരിണതവിശ്വസമ്പദുദയം യുവയോർദ്വിതയം |

രഘുപതിരത്നപീഠമധിരുഹ്യ തദാ വിദധേ

വ്യപഗതവൈരിഭൂപനിലയം വസുധാവലയം || 6.39 ||

179

പ്രാപ്തോദയാ തദാനീം

കിമപി തമസ്തന്നിരാകരോദ്ഭവതീ |

തനുരിവ മനുകുലജനുഷാം

പ്രസവിത്രീ രത്നപാദുകേ ! സവിതൂഃ || 6.40 ||

180

॥ ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്ഭജനാമസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ അധികാരപരിഗ്രഹപദ്ധതിഃ ഷഷ്ഠീ ॥
കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।
ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ॥

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ അഭിഷേകപദ്ധതിഃ സപ്തമീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പാഹി നഃ പാദുകേ ! യസ്യഃ

വിധാസ്യൻ അഭിഷേചനം |

ആഭിഷേചനികം ഭാഗ്യം

ചക്രേ രാമഃ പ്രദക്ഷിണം ॥ 7.1 ॥

181

രാഘവസ്യ ചരണൗ പദാവനി !

പ്രേക്ഷിതും ത്വദഭിഷേകമീഷതുഃ |

ആഭിഷേചനികഭാഗ്യസന്നിധൗ

യത്പ്രദക്ഷിണഗതിഃ ശരണൈര്യയൗ ॥ 7.2 ॥

182

മൂർധാഭിഷിക്തൈർനിയമേന വാഹ്യൗ

വിചിന്ത്യ നൂനം രഘുനാഥപാദൗ |

രത്നാസനസ്ഥാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

രാമാനുജൻമാ ഭരതോദ്യഷിഞ്ചത് ॥ 7.3 ॥

183

ഭ്രാതൃർനിയോഗ്യേപ്യനിവർത്തമാനം

രാജ്യാഭിഷേകം ച പരിത്യജന്തം |

രാമാനുജൗ തൗ നനു പാരതന്തർയാത്

ഉഭാവുഭാഭ്യാം ഭവതീ ജിഗായ ॥ 7.4 ॥

184

നിവേശ്യ രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ഭദ്രാസനേ സാദരമഭ്യൂഷിഞ്ചത് |

വശീ വസിഷ്ടോ മനുവംശജാനാം

മഹീക്ഷിതാം വംശപുരോഹിതസ്ത്വാം || 7.5 ||

185

കൃതാഭിഷേകാ ഭവതീ യഥാവത്

രംഗേശപാദാവനി ! രത്നപീഠേ |

ഗംഗാനിപാതസ്തപിതാം സുമേരോഃ

അധിത്യകാഭൂമിമധശ്ചകാര || 7.6 ||

186

വസിഷ്ടമുഖൈർവിഹിതാഭിഷേകാം

രാജ്യാസനേ രാമനിവേശയോഗ്യേ |

തൂഷ്ഠാവ രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

പ്രാചേതസസ്ത്വാം പ്രഥമഃ കവീനാം || 7.7 ||

187

രക്ഷോവധാർഥം മണിപാദരക്ഷേ !

രാമാത്മനോ രംഗപതേഃ പ്രവാസേ |

രക്ഷോപകാരാദ്ഭവതീ വിതേനേ

രാജൻവതീം കോസലരാജധാനീം || 7.8 ||

188

പ്രാപ്താഭിഷേകാ മണിപാദരക്ഷേ !

പ്രതാപമുഗ്രം പ്രതിപദ്യമാനാ |

ശശാസ പൃഥ്വിം ഭവതീ യഥാവത്

സാകേതസിംഹാസനസാർവഭൗമീ || 7.9 ||

189

ഭശാനനാദീൻ മണിപാദരക്ഷേ !

ജിഗീഷതോ ദാശരഥേർവിയോഗാത് |

ജാതോപതാപാ ത്വയി സംപ്രയുക്തൈഃ

തീർഥോദകൈരുച്ഛസിതാ ധരിത്രി || 7.10 ||

190

അധ്യാസിതം മനുമുഖൈഃ ക്രമശോ നരേന്ദ്രൈഃ

ആരോപ്യ ദേവി ! ഭവതീം തപനീയപീഠം ।

രാജ്യാഭിഷേകമനഘം മണിപാദരക്ഷേ !

രാമോചിതം തവ വശം ഭരതോ വിതേനേ || 7.11 ||

191

സ്നേഹേന ദേവി ! ഭവതീം വിഷയേഭിഷിഞ്ചൻ

ദ്വിസ്തപ്തസംഖ്യഭുവനോദരദീപരേഖാം ।

ജാതം രഘുദ്വഹദിവാകരവിപ്രയോഗാത്

അന്ധം തമിസ്രമഹരദ്ഭരതഃ പ്രജാനാം || 7.12 ||

192

ഹസ്താപചേയപുരുഷാർഥഫലപ്രസൂതേഃ

മൂലം പദാവനി ! മുകുന്ദമഹീരുഹസ്തം ।

ഛായാവിശേഷമദിശദ്യദസൗ പ്രജാനാം

ആവർജ്ജിതൈസ്ത്വയി ശുഭൈരഭിഷേകതോയൈഃ || 7.13 ||

193

അഹായ രാമവിരഹാത്പരിവിന്നവൃത്തേഃ

ആശ്വാസനായ ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ ! ।

തീർത്ഥാഭിഷേകമപദിശ്യ വസുന്ധരായാഃ

ചക്രേ തദാ സമുചിതം ശിശിരോപചാരം || 7.14 ||

194

മാലിന്യമാശ്രിതവതീ മണിപാദരക്ഷേ !

പങ്കേന കേകയസുതാകലഹോത്ഥിതേന ।

ശുദ്ധിം പരാമധിജഗാമ വസുന്ധരേയം

ത്വത്തഃ ക്ഷണാന്നിപതിതൈരഭിഷേകതോയൈഃ || 7.15 ||

195

ആവർജ്ജിതം മുനിഗണേന ജഗദ്വിഭുതൈ

തോയം പദാവനി ! തദാ ത്വയി മന്ത്രപൂതം ।

മൂലാവസേകസലിലം നിഗമദ്ഭുമാണാം

ശാപോദകം ച സമഭൂത്ക്ഷണദാചരാണാം || 7.16 ||

196

വിപ്രാഷിതേ രഘുപതൗ ഭവതീ യഥാർഹം
 മാന്യേ പദേ സ്ഥിതിമതീ മനുവംശജാനാം |
 ആത്മന്യഥർവനിപുണ്ണൈഃ പ്രഹിതൈഃ പ്രജാനാം
 അശ്രുൺയപാസ്യഭഭിഷേകജലപ്രവാഹൈഃ || 7.17 || 197

പ്രായോ വിശോഷിതരസാ പതിവിപ്രയോഗാത്
 പർയാകുലീകൃതസമുദ്രപയോധരാ ഗൗഃ |
 അംബ ! ത്വദീയമഭിഷേകപയഃ പിബന്തി
 ധേനുർബഭൂവ ജഗതാം ധനധാന്യഭോഗ്ധ്രീ || 7.18 || 198

വൃത്തേ യഥാവദഭിഷേകവിധൗ ബഭാസേ
 പശ്ചാത്തവാംബ ! ഭരതേന ധൃതഃ കിരീടഃ |
 ആകസ്മികസ്വകുലവിപ്ലവശാന്തിഹർഷാത്
 പ്രാപ്തസ്ത്വിഷാമിവ പതിർമണിപാദുകേ ! ത്വാം || 7.19 || 199

മനുവംശപുരോഹിതേന മന്ത്രൈഃ
 അഭിമന്തര്യ ത്വയി പാദുകേ ! പ്രയുക്തം |
 അഭിഷേകജലം ക്ഷണേന രാജ്ഞാം
 ശമയാമാസ സമുത്ഥിതാൻ പ്രതാപാൻ || 7.20 || 200

പാദപാദുപഹൃതാ രഘുദ്യഹാത്
 ആലവാലമിവ പീഠമാശ്രിതാ |
 അഭ്യുഷേചി ഭവതീ തപോധനൈഃ
 പാരിജാതലതികേവ പാദുകേ ! || 7.21 || 201

അലഘുഭിരഭിഷേകവ്യാപൃതൈരംബുഭിസ്തേ
 ദിനകരകുലദൈന്യം പാദുകേ ! ക്ഷാളയിഷ്യൻ |
 സ ഖലു കമലയോനേഃ സുനുരാധത്ത മന്ത്രേ -
 ഷ്വധികനിയമയോഗാം ശക്തിമാമർവണേഷു || 7.22 || 202

ദിനകരകുലജാനാം ദേവി ! പൃഥ്വിപതിനാം
 നിരുപധിമധികാരം പ്രാപ്തവത്യാം ഭവത്യാം |
 അജനിഷത സമസ്താഃ പാദുകേ ! താവകീന -
 സ്തപനസലിലയോഗാനിഗ്ളഗാസ്തുംഗഭദ്രാഃ || 7.23 || 203

തവ വിധിവദുപാത്തേ സാർവഭൗമാഭിഷേകേ
 ഭരതസമയവിദ്ഭിഃ പാദുകേ ! മന്ത്രിമുഖൈഃ |
 ത്വദവധിനിജകർമ്മാധിനീനാം പ്രജാനാം
 പ്രഥമയുഗവിശേഷാഃ പ്രാദുരാസൻ വിചിത്രാഃ || 7.24 || 204

അവസിതരിപുശബ്ബാനൻവഭൂസ്ത്വം തദാനീം
 രഘുപതിപദരക്ഷേ ! ലബ്ധരാജ്യാഭിഷേകാ |
 ചലിതഭൂജലതാനാം ചാമരഗ്രാഹിണീനാം
 മണിവലയനിനാദൈർമേദുരാൻ മന്ത്രഘോഷാൻ || 7.25 || 205

സമുചിതമഭിഷേകം പാദുകേ ! പ്രാപ്തവത്യാം
 ത്വയി വിനിപതിതാനാം ദേവി ! തീർത്ഥോദകാനാം |
 ധ്വനിരനുഗതമന്ത്രഃ സീദതാം കോസലാനാം
 ശമയിതുമലമാസീത്സങ്കുലാനാർത്തനാദാൻ || 7.26 || 206

ദിവിഷദനുവിധേയം ദേവി ! രാജ്യാഭിഷേകം
 ഭരത ഇവ യദി ത്വം പാദുകേ ! നാൻവമംസ്ഥാഃ |
 കഥമിവ രഘുവീരഃ കൽപയേദൽപയതഃ
 ത്രിചതുരശരപാതൈസ്താദൃശം ദേവകാർയം || 7.27 || 207

കതിചന പദപദ്മസ്പർശസൗഖ്യം ത്യജന്തീ
 വ്രതമതുലമധാസ്ത്വം വത്സരാൻ സാവധാനാ |
 രഘുപതിപദരക്ഷേ ! രാക്ഷസൈസ്ത്സാസിതാനാം
 രണരണകവിമുക്തം യേന രാജ്യം സുരാണാം || 7.28 || 208

അഥർവോപഇതം തേ വിധിവദഭിഷേകം വിദധതാം
 വസിഷ്ഠാദീനാമപ്യുപചിതചമത്കാരദരയാ ।
 ത്വദാസ്ഥാൻയാ രംഗക്ഷിതിരമണപാദാവനി ! തദാ
 ലഘീയസ്യോ ജാതാ രഘുപരിഷ്വാഹോപുരുഷികാഃ ॥ 7.29 ॥

209

അഭിഷേചയതു സ രാമഃ
 പദേന വാ സ്യുശതു പാദുകേ ! ദവതീം ।
 അവിശേഷിതമഹിമാ ത്വം
 ക്വ വാ വിശേഷഃ ക്ഷമാസമേതാനാം ॥ 7.30 ॥

210

॥ ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
 ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
 ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ അഭിഷേകപദ്ധതിഃ സപ്തമീ ॥
 കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।
 ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ॥

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ നിർയാതനാപദ്ധതിഃ അഷ്ടമീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

അഭിഷേകോത്സവാത്തസ്താത്
യസ്യ നിർയാതനോത്സവഃ |
അത്യരിച്യത താം വന്ദേ
ഭവ്യാം ഭരതഭവതാം ॥8.1 ॥

211

ഉപാസ്യ വർഷാണി ചതുർദശ ത്വാം
ഉത്താരികാമുത്തരകോസലസ്ഥാഃ |
സനന്ദനാഭൈരപി ദുർവിഗാഹം
സാന്താനികം ലോകമവാപുരഗ്ര്യം ॥8.2 ॥

212

പാദാവനി ! പ്രത്യയിതോ ഹനുമാൻ
സീതാമിവ ത്വാം ചിരവിപ്രയുക്താം |
പ്രണമ്യ പൗലസ്ത്യരിപോരുദന്തം
വിജ്ഞാപയാമാസ വിനീതവേഷഃ ॥8.3 ॥

213

തവാഭിഷേകാൻമണിപാദരക്ഷേ !
മൂലേ നിഷേകാദിവ വൃദ്ധിയോഗ്യാത് |
ജഹുസ്തദൈവ ത്രിദശാംഗനാനാം
പ്രല്ലാനതാം പത്രലതാങ്കുരാണി ॥8.4 ॥

214

സർവതസ്ത്വദഭിഷേകവാസരേ

സമ്യഗുദ്ധ്യതസമസ്തകണ്ടകേ |

രാഘവസ്യ വിപിനേഷു പാദുകേ !

യത്ര കാമഗമതാ വ്യവസ്ഥിതാ || 8.5 ||

215

കിം ചതുർദശഭിരേവ വത്സരൈഃ

നിത്യമേവ മണിപാദുകേ യുവാം |

പാദയോസ്ത്രിഭുവനാധിരാജയോഃ

യൗവരാജ്യമധിഗച്ഛതം സ്വയം || 8.6 ||

216

രാമസ്യ രാക്ഷസവധത്യരിതസ്യ കാലേ

പാദാവനി ! പ്രകടയന്നിവ പാർഷ്ണിഗുപ്തം |

ആചിത്രകൂടമധിഗമ്യ ശശംസ വാർതാം

അവ്യാഹതത്വദഭിഷേകമുദംഗനാദഃ || 8.7 ||

217

ഭദ്രാണി ദേവി ! ജഗതാം പ്രതിപാദയിഷ്യൻ

പ്രാഗേവ യേന ഭവതീം ഭരതോദ്യഷിഞ്ചത് |

മന്യേ കപീശ്വരവിഭീഷണയോർയഥാവത്

സന്തന്യതേ സു തത ഏവ കിലാഭിഷേകഃ || 8.8 ||

218

സംഭിദ്യമാനതമസാസരയൂപനീതൈഃ

സംവർധിതസ്തവ ശുഭൈരഭിഷേകതോയൈഃ |

മന്യേ ബഭൂവ ജലധിർമണിപാദരക്ഷേ !

രാമാസ്ത്രപാവകശിഖാഭിരശോഷണീയഃ || 8.9 ||

219

പാദാവനി ! ത്വദഭിഷേചനമംഗലാർഥം

ഭേരീശതം ഭൃശമതാഡ്യത യത്പ്രതീതൈഃ |

ആകർണ്യ തസ്യ സഹസാ തുമുലം നിനാദം

ലങ്കാകവാടനയനാനി നിമീലിതാനി || 8.10 ||

220

താപോദ്ഗമസ്ത്വദഭിഷേകജലപ്രവാഹൈഃ

ഉത്സാരിതസ്ത്വരിതമുത്തരകോസലേഭ്യഃ |

ലേഭേ ചിരായ രഘുപുംഗവപാദരക്ഷേ !

ലങ്കാവരോധസുദൃശാം ഹൃദയേഷു വാസം ||8.11 ||

221

ആവർജ്ജിതം വിധിവിദാ മണിപാദരക്ഷേ !

പദ്മാസനപ്രിയസുതേന പുരോഹിതേന |

ആസീന്നിദാനമഭിഷേകജലം ത്വദീയം

നക്തഞ്ചരപ്രണയിനീനയനോദകാനാം ||8.12 ||

222

ദേവി ! ത്വയാ സ്തപനസമ്പദി സംശ്രിതായാം

ദഗ്ധേ പുരേ ദശമുഖസ്യ വലീമുഖേന |

ആസീത്തതഃ പ്രഭൃതി വിശ്വജനപ്രതീതം

അദ്ഭ്യോഗ്നിരിത്യവിതഥം വചനം മുനീനാം ||8.13 ||

223

ആയോധ്യകൈസ്ത്വദഭിഷേകസമിദ്ധഹർഷൈഃ

ആയ്മാപിതാഃ ശ്രുതിസുഖം നനു തേ തദാനിം |

രാമസ്യ രാക്ഷസശിരോലവന്യേപൃശാമ്യൻ

യേഷാം ധ്വനിർവിജയശംഖരവോ ബഭൂവ ||8.14 ||

224

പ്രഥയിതുമഭിഷേകം പാദുകേ ! താവകീനം

ദുരിതശമനദക്ഷേ ദുന്ദുഭൗ താഡ്യമാനേ |

സപദി പരിഗൃഹീതം സാധ്യസം ദേവി ! നൂനം

ദശവദനവധൂനാം ദക്ഷിണൈർനേത്രകോശൈഃ ||8.15 ||

225

രഘുപതിപദരക്ഷേ ! രത്നപീഠേ യദാ ത്വാം

അഖിലഭൂവനമാന്യാമഭ്യഷിഞ്ചദ്വസിഷ്ടഃ |

ദശമുഖമഹിഷീഭിർദേവി ! ബാഷ്പായിതാഭിഃ

സ്തനയുഗമഭിഷേകുതും തത്ക്ഷണാദൻവമംസ്ഥാഃ ||8.16 ||

226

രാമാസ്ത്രാണി നിമിത്തമാത്രമിഹ തേ ലബ്ധാഭിഷേകാ സ്വയം
രക്ഷസ്തക്ഷപയാഞ്ചകാര ഭവതീ ഭദ്രാസനസ്ഥായിനീ |

യദ്യോഷ്ണാമതിവേലദർപദവമുജ്യാലോഷ്ഠലാനാം തദാ
നിഷ്ഠിഷ്ടൈഃ കലധൗതശൈലശിഖരൈഃ കർപൂരചൂർണാ -

യിതം || 8.17 || 227

ശ്രുത്യൈവം ഹനുമൻമുഖാദ്രഘുപതേഃ പ്രത്യാഗതിം തത്ക്ഷണാത്
ആസീദദ്ഭരതാനുവർത്തനവശാദാരുഢ്യകുന്ദസ്ഥലാം |

കാലോന്നിദ്രകദുഷ്ണദാനമദിരാമാദ്യദ്വിരേഫധ്വനി -

ശ്ലാഘാചാടൂഭിരസ്തൂതേവ ഭവതീം ശത്രുഞ്ജയഃ കുഞ്ജരഃ || 8.18 || 228

പ്രത്യാഗതസ്യ ഭവതീമവലോക്യ ഭർതൃഃ

പാദാഭിനന്ദസവിധേ ഭരതോപനീതാം |

പൂർവാഭിഷേകവിഭവാഭ്യുചിതാം സപർയാം

മധ്യേ സതാമകൃത മൈമിലരാജകന്യാ || 8.19 || 229

സമ്പ്രേക്ഷ്യ മൈമിലസുതാ മണിപാദരക്ഷേ !

പ്രത്യുദ്ഗതസ്യ ഭവതീം ഭരതസ്യ മൗലൗ |

നിർഭിശ്യ സാ നിഭൃതമഞ്ജലിനാ പുരസ്താത്

താരാദികാഃ പ്രിയസഖീരശിഷ്ഠപ്രണന്തും || 8.20 || 230

തൂൽയേപി ദേവി ! രഘുവീരപദാശ്രയത്വേ

പൂർവാഭിഷേകമധിഗമ്യ ഗരീയസീ ത്വം |

തേനൈവ ഖൽവഭജതാം മണിപാദരക്ഷേ !

രക്ഷഃ പ്ലവംഗമപതീ ഭവതീം സ്വമൂർധ്വനാ || 8.21 || 231

നിർവൃത്തരാക്ഷസചമൂദ്യഗയാവിഹാരോ

രംഗേശ്വരഃ സ ഖലു രാഘവവംശഗോപ്താ |

വംശക്രമാദുപനതം പദമാദദാനോ

മാന്യം പുനസ്ത്വയി പദം നിദധേ സ്വകീയം ||8.22 ||

232

തത്താദൃശോശ്ചരണയോഃ പ്രണിപത്യ ഭർതുഃ

പൗരാസ്ത്യയാ വിധൃതയോഃ പ്രതിപന്നസത്ത്വാഃ |

പ്രാപ്താഭിഷേകവിഭവാമപി പാദുകേ ! ത്വാം

ആനന്ദബാഷ്പസലിലൈഃ പുനരഭ്യുഷിഞ്ചൻ ||8.23 ||

233

മാതസ്ത്വയൈവ സമയേ വിഷമേപി സമൃക്

രാജൻവതീം വസുമതീമവലോക്യ രാമഃ |

സഞ്ജീവനായ ഭരതസ്യ സമഗ്രഭക്തേഃ

സത്യപ്രതിശ്രവതയൈവ ചകാര രാജ്യം ||8.24 ||

234

പാദാവനി ! പ്രതിഗതസ്യ പുരീമയോധ്യാം

പൗലസ്ത്യഹന്തുരഭിഷേകജലാർദ്രമൂർതേഃ |

അംസേ യഥാർഹമധിവാസ്യ നിജൈർയശോഭിഃ

കസ്തൂരികേവ നിഹിതാ വസുധാ ത്യയൈവ ||8.25 ||

235

യാസൗ ചതുർഭശ സമാഃ പതിവിപ്രയുക്താ

വിശ്വംഭരാ ഭഗവതീ വിധൃതാ ഭവത്യാ |

വിന്യസ്യ താം രഘുപതേർഭുജശൈലശൃംഗേ

ഭൂയോപി തേന സഹിതാം ഭവതീ ബഭാര ||8.26 ||

236

നിസ്തീർണ്ണദുഃഖജലധേരനഘസ്യ ദേവി !

ത്വത്സമ്പ്രയുക്തരഘുനാഥപദാൻവയേന |

സദ്യഃ സനന്ദനമുഖൈരപി ദുർനിരീക്ഷാ

സാമ്രാജ്യസമ്പദപരാ ഭരതസ്യ ജ്ഞേതേ ||8.27 ||

237

നിർഗത്യ ദേവി ! ഭരതാഞ്ജലിപദ്മമധ്യാത്

ഭൂയഃ സമാഗതവതീ പുരുഷോത്തമേന |

പദ്മേവ ഭദ്രമഖിലം മണിപാദരക്ഷേ

പ്രാദുശ്ചകാര ഭവതീ ജഗതാം ത്രയാണാം || 8.28 ||

238

രഘുപതിമധിരോപ്യ സ്യാചിതേ രത്നപീഠേ

പ്രഗുണമഭജമാസ്ത്വം പാദുകേ ! പാദപീഠം |

തദപി ബഹുമതിസ്തേ താദൃശീ നിത്യമാസീത്

ക്വ നു ഖലു മഹിതാനാം കൽപ്യതേ താരതമ്യം || 8.29 ||

239

അനുവൃത്തരാമഭാവഃ

ശങ്കേ നിർവിഷ്ഠചക്രവർതിപദാം |

അധുനാപി രംഗനാഥഃ

സചമത്കാരം പദേന ഭജതി ത്യാം || 8.30 ||

240

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്യേക്ഷനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ നിർയാതനാപദ്ധതിഃ അഷ്ടമീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ വൈതാളികപദ്ധതിഃ നവമീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

നമസ്തേ പാദുകേ ! പുംസാം സംസാരാർണവസേതവേ |
യദാരോഹസ്യ വേദാന്താ വന്ദിവൈതാലികാഃ സ്വയം ||9.1 ||

241

ഉചിതമുപചരിഷ്യൻ രംഗനാഥ ! പ്രഭാതേ
വിധിശിവസനകാഭ്യാൻ ബാഹ്യകക്ഷ്യാനിരുദ്ധാൻ |
ചരണകമലസേവാസൗഖ്യസാമ്രാജ്യഭാജാം
പ്രഥമവിഹിതഭാഗാം പാദുകാമാദ്രിയേമാഃ ||9.2 ||

242

പദ്മാജുഷം ഭജതു ചരണം പാദുകാ ലബ്ധവാരാ
പ്രത്യാസന്നാസ്തവ പരിജനാഃ പ്രാതരാസ്ഥാനയോഗ്യാഃ |
അർധോൻമേഷാദധികസുഭഗാമർധനിദ്രാനുഷംഗാം
നാഭീപദ്മേ തവ നയനയോർനാഥ ! പശ്യന്തു ശോഭാം ||9.3 ||

243

ഉപനമതി മുഹൂർത്തം ശേഷസിദ്ധാന്തസിദ്ധാം
തദിഹ ചരണരക്ഷാ രംഗനാഥ ത്വയൈഷാ |
മൃദുപദമധിരുഢാ മഞ്ജുഭിഃ ശിഞ്ജിതൈഃ സ്വൈഃ
ഉപദിശതു ജനാനാമുത്സവാരംഭവാർത്താം ||9.4 ||

244

രംഗാധീശ ! മരുദ്ഗണസ്യ മകുടാഭാജായബുന്ദസ്യ വാ
പ്രത്യാനീയ സമർപിതാ വിധിമുഖൈർവാരക്രമാദാഗതൈഃ |

വാഹാരോഹണസംഭൃതം ശ്രമദരം സമ്യഗ്ഗിനേതും ക്ഷമാ

ലീലാസഞ്ചരണപ്രിയാ സ്പൃശതു തേ പാദാംബുജം പാദുകാ ||9.5 || 245

വൃത്തം ക്രമേണ ബഹുധാ നിയുതം വിധീനാം

അർധം ദ്വിതീയമിദമങ്കുരിതം തവാഹഃ |

നീലാസഖീഭിരുപനീയ നിവേശ്യമാനാ

മക്തും പ്രഭോ ! ത്വരയതേ മണിപാദുകാ ത്വാം ||9.6 || 246

ദിവ്യാപ്ലരോഭിരുപദർശിതദീപവർഗേ

രംഗാധിരാജ ! സുഭഗേ രജനീമുഖ്യേന്ദ്രിൻ |

സംരക്ഷിണീ ചരണയോഃ സവിലാസവൃത്തിഃ

നീരാജനാസനമസൗ നയതു സ്വയം ത്വാം ||9.7 || 247

ആസനാദുചിതമാസനാന്തരം രംഗനാഥ ! യദി ഗന്തുമീഹസേ |

സന്നതേന വിധിനാ സമർപിതാം സപ്രസാദമധിരോഹ പാദുകാം ||9.8 || 248

പരിജനവനിതാഭിഃ പ്രേഷിതഃ പ്രാഞ്ജലിസ്ത്വാം

പ്രണമതി മദനോദ്യം ദേവ ! ശുദ്ധാന്തദാസഃ |

ഫണിപതിശയനീയം പ്രാപയിത്രീ സലീലം

പദകമലമിയം തേ പാദുകാ പര്യുപാസ്താം ||9.9 || 249

ഇതി നിഗമവന്ദിവചസാ സമയേ സമയേ ഗൃഹീതസങ്കേതഃ |

അഭിസരതി രംഗനാഥഃ പ്രതിപദഭോഗായ പാദുകേ ! ഭവതീം ||9.10 || 250

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ വൈതാളികപദ്ധതിഃ നവമീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേദകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ശൃംഗാരപദ്ധതിഃ ദശമീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ശൗരഭഃ ശൃംഗാരചേഷ്ടാനാം

പ്രസൂതിം പാദുകാം ദജ്ഞേ |

യാമേഷ ഭുക്തേ ശുദ്ധാന്താത്

പൂർവം പശ്ചാദപി പ്രഭുഃ ॥ 10.1 ॥

251

പ്രണതത്രിദശേന്ദ്രമൗളിമാലാ

മകരന്ദാർദ്രപരാഗപങ്കിലേന |

അനുലിഖതി പാദുകേ ! സ്വയം ത്വാം

അനുരൂപേണ പദേന രംഗനാഥഃ ॥ 10.2 ॥

252

അവദാതഹിമാംശുകാനുഷകൃതം

പദരക്ഷേ ! ത്വയി രംഗിണഃ കദാചിത് |

കിമപി സ്ഥിതമദ്വിതീയമാൽയം

വിരലാവസ്ഥിതമൗകുതികം സുരാമി ॥ 10.3 ॥

253

അസഹായഗൃഹീതരംഗനാഥാം

അവരോധാംഗണസീമി പാദുകേ ! ത്വാം |

സുദ്യശഃ സ്വയമർചയന്തി ദൂരാത്

അവതംസോത്പലവാസിതൈരപാംഗൈഃ ॥ 10.4 ॥

254

നിർവിശ്വമാനമപി നൂതനസന്നിവേശം

കൈവൽയകൽപിതവിഭുഷണകായകാന്തിം |
കാലേഷു നിർവിശ്വസി രംഗയുവാനമേകാ

ശൃംഗാരനിത്യരസികം മണിപാദരക്ഷേ ! || 10.5 ||

255

നിദ്രായിതസ്യ കമിതൂർമണിപാദുകേ ! ത്വം

പര്യങ്കികാപരിസരം പ്രതിപദ്യമാനാ |
ശ്വാസാനിലപ്രചലിതേന ഭജസ്യഭീക്ഷ്ണം

നാഭീസരോജരജസാ നവമംഗരാഗം || 10.6 ||

256

ശയിതവതി രജന്യാം പാദുകേ ! രംഗബന്ധൗ

ചരണകമലപാർശ്വേ സാദരം വർതസേ ത്വം |
ഫണിപതിശയനീയാദുത്ഥിതസ്യ പ്രഭാതേ

പ്രഥമനയനപാതം പാവനം പ്രാപ്തുകാമാ || 10.7 ||

257

ചരണകമലസംഗാദ്രംഗനാഥസ്യ നിത്യം

നിഗമപരിമളം ത്വം പാദുകേ ! നിർവചന്തി |
നിയതമതിശയാനാ വർതസേ സാവരോധം

ഹൃദയമധിവസന്തിം മാലികാം വൈജയന്തിം || 10.8 ||

258

ഉപനിഷദബലാഭിർനിത്യമുത്തംസനീയം

കിമപി ജലധികന്യാഹസ്തസംവാഹനാർഹം |
തവ തു ചരണരക്ഷേ ! ദേവി ലീലാരവിന്ദം

ചരണസരസിജം തച്ചാരു ചാണൂരഹന്തുഃ || 10.9 ||

259

അവിലാന്തഃ പുരവാരേ -

ഷ്വന്ദേകവാരം പദാവനി ! സ്വൈരം |
അനുഭവതി രംഗനാഥോ

വിഹാരവിക്രാന്തിസഹചരീം ഭവതിം || 10.10 ||

260

॥ ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേസ ശൃംഗാരപദ്ധതിഃ ദശമീ ॥
കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
ശ്രീമതേ വേദകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ॥

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ സഞ്ചാരപദ്ധതിഃ ഏകാദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

അഗ്രതസ്തേ ഗമിഷ്യാമി
മൃദ്നന്തീ കുശകണ്ടകാൻ |
ഇതി സീതാപി യദ്യുത്തിം
ഇയേഷ പ്രണമാമി താം ॥ 11.1 ॥

261

ശരദഃ ശതമംബ ! പാദുകേ ! സ്യാം
സമയാഹുതപിതാമഹസ്തുതാനി |
മണിമണ്ടപികാസു രംഗഭർതുഃ
ത്വദധീനാനി ഗതാഗതാനി പശ്യൻ ॥ 11.2 ॥

262

ത്വദധീനപരിക്രമോ മുകുന്ദഃ
തദധീനസ്തവ പാദുകേ ! വിഹാരഃ |
ഇതരേതരപാരതന്ത്ര്യമിത്ഥം
യുവയോഃ സിദ്ധമനന്യതന്ത്രഭൂല്ലോ ॥ 11.3 ॥

263

രജസാ തമസാ ച ദുഷ്ടസത്തേ
ഗഹനേ ചേതസി മാമകേ മുകുന്ദഃ |
ഉചിതം മൃഗയാവിഹാരമിച്ഛൻ
ഭവതീമാദ്യുത പാദുകേ ! പദാഭ്യാം ॥ 11.4 ॥

264

ക്ഷമയാ ജഗതാമപി ത്രയാണാം

അവനേ ദേവി ! പദാവനി ! ത്യയൈവ |

അഭിഗമ്യതമോഽപി സംശ്രിതാനാം

അഭിഗന്താ ഭവതി സ്വയം മുകുന്ദഃ || 11.5 ||

265

ശിരസാ ഭവതീം ദധാതി കശ്ചിത്

വിധൃതഃ കോഽപി പദസ്സുശാ ഭവത്യാ |

ഉദയോർമധുവൈരിപാദരക്ഷേ !

ത്വദധീനാം ഗതിമാമനന്തി സന്തഃ || 11.6 ||

266

സ്സുശതഃ ശിരസാ പദേന ച ത്വാം

ഗതിമുദ്ദിശ്യ മുകുന്ദപാദുകേ ! ദ്വൗ |

അവരോഹതി പശ്ചിമഃ പദാത്ത്വാത്

അധിരോഹത്യനഘസ്തദേവ പൂർവഃ || 11.7 ||

267

സമയേഷ്വപദിശ്യ ജൈത്രയാത്രാം

വിവിധാന്തഃ പുരവാഗുരാവൃതീതഃ |

നിയതം മണിപാദുകേ ! ഭവത്യാ

രമതേ വർത്തനി രംഗസാർവഭൗമഃ || 11.8 ||

268

നിജസംഹനനപ്രസക്തലാസ്യം

ചരതി ത്വാമധിരുഹ്യ രംഗനാഥഃ |

പദരക്ഷിണി ! പാവനത്വമാസ്താം

രസികാസ്യാദമതഃ പരം ന വിദ്മഃ || 11.9 ||

269

പദയോരനയോഃ പരസ്യ പുംസഃ

ത്വദനുഗ്രാഹ്യവിഹാരപദ്ധതേർവാ |

ശിരസോ മണിപാദുകേ ! ശ്രുതീനാം

മനസോ വാ മമ ഭൂഷണം ത്വമേകാ || 11.10 ||

270

കൃപയാ മധുവൈരിപാദരക്ഷേ !

കഠിനേ ചേതസി മാമകേ വിഹർതും |

മകുടേഷു ദിവൗകസാം വിധത്തേ

ഭവതീ രത്നവിസംസ്ഥലേഷു യോഗ്യാം || 11.11 ||

271

ചരണദ്വയമർഭകസ്യ ശൗരേഃ

ശരദംഭോരുഹചാതുരീധുരീണം |

ശക്ടാസുരതാഡന്വേപി ഗുപ്തം

തവ ശക്ത്യാ കില പാദുകേ ! തദാസീത് || 11.12 ||

272

ഉത്തസ്ഥുഷോ രംഗശയസ്യ ശേഷാത്

ആസ്ഥാനസിംഹാസനമാരുരുക്ഷാഃ |

മധ്യേനിശാന്തം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ലീലാപദന്യാസസഖീം പ്രപദ്യേ || 11.13 ||

273

പ്രാപ്താധികാരാഃ പതയഃ പ്രജാനാം

ഉത്തംസിതാമുത്തമപാദുകേ ! ത്വാം |

രംഗേശിതൂഃ സ്വൈരവിഹാരകാലേ

സംയോജയന്ത്യംഘ്രിസരോജയുമേ || 11.14 ||

274

ത്വയാ്നുബദ്ധാം മണിപാദരക്ഷേ

ലീലാഗതിം രംഗശയസ്യ പുംസഃ |

നിശാമയന്തോ ന പുനർഭജന്തേ

സംസാരകാന്താരഗതാഗതാനി || 11.15 ||

275

വ്യൂഹാനുപൂർവീരുചിരാൻ വിഹാരാൻ

പദക്രമേണ പ്രതിപദ്യമാനാ |

ബിഭർഷി നിത്യം മണിപാദുകേ ! ത്വം

മുരദ്വിഷോ മുർതിരിവ ത്രിലോകീം || 11.16 ||

276

പദേഷു മന്ദേഷു മഹത്വപി ത്വം

നീരന്ധ്രസംശ്ലേഷവതീ മുരാഭഃ |

പ്രത്യായനാർഥം കില പാദുകേ ! നഃ

സ്വാഭാവികം ദർശയസി പ്രഭാവം || 11.17 ||

277

കൃപാവിശേഷാൽക്ഷമയാ സമേതാം

പ്രവർത്തമാനാം ജഗതോ വിഭൂതൈ |

അവൈമി നിത്യം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ആകസ്മികീം രംഗപതേഃ പ്രസത്തിം || 11.18 ||

278

ഉപാഗതാനാമുപതാപശാന്തൈ

സുഖാവഗാഹാം ഗതിമുദ്യഹന്തീം |

പശ്യാമി ശൗഭരഃ പദവാഹിനീം ത്വാം

നില്ലേഷു തുംഗേഷു ച നിർവിശേഷാം || 11.19 ||

279

സഹ പ്രയാതാ സതതം പ്രയാണേ

പ്രാപ്താസനേ സംശ്രിതപാദപീഠാ |

അലംഘനീയാ സഹജേന ഭൂപ്താ

ഛായേവ ശൗഭരേമണിപാദുകേ ! ത്വം || 11.20 ||

280

പദസ്സൃശാ രംഗപതിർഭവത്യാ

വിചക്രമേ വിശ്വമിദം ക്ഷണേന |

തദസ്യ മന്ദയേ മണിപാദരക്ഷേ !

ത്വയൈവ വിഖ്യാതമുരുകമത്വം || 11.21 ||

281

സഞ്ചാരയന്തീ പദമൻവതിഷുഃ

സഹായകൃത്യം മണിപാദരക്ഷേ ! |

മാതസ്ത്വമേകാ മനുവംശഗോപ്തഃ

ഗോപായതോ ഗൗതമധർമദാരാൻ || 11.22 ||

282

ത്വത്തസ്ത്രിവിഷ്ടപചരാനസപത്നയിഷ്യൻ

ആരുഹ്യ താർക്ഷ്യമവരുഹ്യ ച തത്ക്ഷണേന |

ശുദ്ധാന്തഭൂമിഷു പുനർമണിപാദരക്ഷേ !

വിശ്രാമ്യതി ത്വയി വിഹാരവശേന ശൗരിഃ || 11.23 ||

283

വിക്രമ്യ ഭൂമിമഖിലാം ബലിനാ പ്രദിഷ്ഠാം

ദേവേ പദാവനി ! ദിവം പരിമാതുകാമേ |

ആസീദതോ ദിനകരസ്യ കരോപതാപാത്

സംരക്ഷിതും പദസരോജമുപർയഭൂസ്ത്വം || 11.24 ||

284

ത്വത്സംഗമാനനു സകൃദ്വിധിസമ്പ്രയുക്താ

ശുദ്ധിം പരാമധിജഗാമ ശിവത്വഹേതും |

രംഗാധിരാജപദരക്ഷിണി ! കീദൃശീ സാ

ഗംഗാ ബഭൂവ ഭവദീയഗതാഗതേന || 11.25 ||

285

വൃദ്ധിം ഗവാം ജനയിതും ഭജതാ വിഹാരാൻ

കൃഷ്ണേന രംഗരസികേന കൃതാശ്രയായാഃ |

സഞ്ചാരതസ്ത്വ തദാ മണിപാദരക്ഷേ !

ബൃന്ദാവനം സപദി നന്ദനതുൽയമാസീത് || 11.26 ||

286

മാതസ്ത്വയീമയതയാ ചരണപ്രമാണേ

ദ്വേ വിക്രമേഷു വിവിധേഷു സഹായഭൂതേ |

നാഥസ്യ സാധുപരിരക്ഷണകർമണി ത്വം

ദുഷ്ട്യദ്വിനാശനദശാസു വിഹംഗരാജഃ || 11.27 ||

287

പാദാവനി ! ക്വചന വിക്രമണേ ഭുജാനാം

പഞ്ചായുധീ കരരുഹൈർഭജതേ വികൽപം |

നിത്യം ത്വമേവ നിയതാ പദയോർമുരാരേഃ

തേനാസി നൂനമവികൽപസമാധിയോഗ്യാ || 11.28 ||

288

അക്ഷേത്രവിദ്ഭിരധിഗന്തുമശക്യവൃത്തിഃ

മാതസ്ത്വയാ നിരവധിർനിധിരപ്രമേയഃ |

രഥ്യാന്തരേഷു ചരണാവനി ! രംഗസംഗീ

വാത്സൽയനിഘ്നമനസാ ജനസാത്കൃതോത്സൗ || 11.29 ||

289

സമ്പദ്യതേ സമുചിതം ക്രമമാശ്രയന്ത്യാ

സദ്യർത്ഥനാ ഭഗവതോപി ഗതിർഭവത്യാ |

ഈഷേ പദാവനി ! പുനഃ ക ഇവേതരേഷാം

വ്യാവർതനസ്യ വിഷമാദപഥപ്രചാരാത് || 11.30 ||

290

രംഗേശ്വരേണ സഹ ലാസ്യവിശേഷഭാജോ

ലീലോചിതേഷു തവ രത്നശിലാതലേഷു |

മധ്യേ സ്ഥിതാനി കതിചിൻമണിപാദരക്ഷേ !

സദ്യാൻ വിശേഷമനുയോക്തുമിതി പ്രതീമഃ || 11.31 ||

291

നിത്യം പദാവനി ! നിവേശ്യ പദം ഭവത്യാം

നിഷ്ഠനകൽപപരിമേയപരിച്ഛദാനി |

ശൃംഗാരശീതളതരാണി ഭവന്തി കാലേ

രംഗേശ്വരസ്യ ലലിതാനി ഗതാഗതാനി || 11.32 ||

292

ഭോഗാർചനാനി കൃതിഭിഃ പരികൽപിതാനി

പ്രീത്യൈവ രംഗനൃപതിഃ പ്രതിപദ്യമാനഃ |

പശ്യത്സു നിത്യമിതരേഷു പരിച്ഛദേഷു

പ്രത്യാസനം ഭജതി കാഞ്ചനപാദുകേ ! ത്യാം || 11.33 ||

293

അന്തസ്സത്യനയനൈഃ സ്വയമുത്തമാംഗൈഃ

ആവിർഭവിഷ്യദതിരികതമുഖാംബുജൈർവാ |

ന്യസ്യന്തി രംഗരസികസ്യ വിഹാരകാലേ

വാരക്രമേണ കൃതിനോ മണിപാദുകേ ! ത്യാം || 11.34 ||

294

രംഗേശ്വരേ സമധിരൂഢവിഹംഗരാജേ

മാതംഗരാജവിധുതാം മണിപാദുകേ ! ത്യാം |

അൻവാസതേ വിധുതചാരുസിതാതപത്രാഃ

സ്വർഗൗകസഃ സുഭഗചാമരലോലഹസ്താഃ || 11.35 ||

295

വിഷ്ണോഃ പദം ഗതിവശാദപരിത്യജന്തീം

ലോകേഷു നിത്യവിഷമേഷു സമപ്രചാരാം |

അൻവേതുമർഹതി ധൃതാമഖിലൈഃ സുരേന്ദ്രൈഃ

ഗംഗാ കഥം നു ഗരുഡധ്വജപാദുകേ ! ത്യാം || 11.36 ||

296

ഭിക്ഷാമപേക്ഷ്യ ദനുജേന്ദ്രഗൃഹം പ്രയാതും

ഗുപ്തൈ ഗവാം വിഹരതോ വഹതശ്ച ദൂതം |

തത്താദൃശാനി ചരണാവനി ! രംഗഭർതും

ത്വത്സംഗമേന സുഭഗാനി വിചേഷിതാനി || 11.37 ||

297

നിർവൃജ്യമാനനവതാളലയപ്രമിളാ

നിർയന്ത്രണേന നിജസഞ്ചരണക്രമേണ |

മൃദ്നാസി രംഗനൃപതേർമണിപാദുകേ ! ത്യാം

ദുഃഖാത്മകാൻ പ്രണമതാം ദുരിതപ്രരോഹാൻ || 11.38 ||

298

നിത്യം യ ഏവ ജഗതോ മണിപാദരക്ഷേ !

സത്താസ്ഥിതിപ്രയതനേഷു പരം നിദാനം |

സോഽപി സ്വതന്ത്രചരിതസ്ത്വദധീനവൃത്തിഃ

കാ വാ കഥാ തദിതരേഷു മിതമ്പചേഷു || 11.39 ||

299

നിർവിഷ്ടനാഗശയനേന പരേണ പുംസാ

ന്യസ്തേ പദേ ത്വയി പദാവനി ! ലോകഹേതോഃ |

സ്വർഗൗകസാം ത്വദനുധാവനത്ത്വപരാണാം

സദ്യഃ പദാനി വിപദാമപദം ദവന്തി || 11.40 ||

300

ശരദുപഗമകാലേ സന്ത്യജൻ യോഗനിദ്രാം

ശരണമുപഗതാനാം ത്രാണഹേതോഃ പ്രയാസ്യൻ |
ജലധിദുഹിതൂർക്കാൻമന്ദമാദായ ദേവി !

ത്വയി ഖലു നിദധാതി സ്വം പദം രംഗനാഥഃ || 11.41 ||

301

സ്തൃശസി പദസരോജം പാദുകേ ! നിർവിഘാതം

പ്രവിശസി ച സമസ്താം ദേവി ! ശുദ്ധാന്തകക്ഷ്യാം |
അപരമപി മുരാരേഃ പൂർവമാഭീരകന്ധാ -

സ്വഭിസരണവിധീനാമഗ്രിമാ സാക്ഷിണീ ത്വം || 11.42 ||

302

പ്രതിഭവനമനന്തേ പാദുകേ ! ത്വത്പ്രഭാവാത്

വിവിധവപുഷി ദേവേ വിഭ്രമദ്യുതകാലേ |
അഭിലഷിതസപത്നീഗേഹയാത്രാവിഘാതം

ഗൃഹയതി രഹസി ത്വാം ഷോഡശസ്ത്രീസഹസ്രം || 11.43 ||

303

തടഭുവി യമുനായാശ്ചരണവൃത്തൗ മുകുന്ദേ

മുഹൂരധിഗമഹേതോർമുഹ്യതാം യൗവതാനാം |
ശമയിതുമലമാസിച്ഛംഖചക്രാദിചിഹ്നാ

പ്രതിപദവിചികിത്സാം പാദുകേ ! പദ്ധതിസ്തേ || 11.44 ||

304

അധിഗതബഹുശാഖാൻ മഞ്ജുവാചഃ ശുകാദീൻ

സരസിജനിലയായാഃ പ്രീതയേ സംഗ്രഹീതും |
പ്രകടിതഗുണജാലം പാദുകേ ! രംഗബന്ധോഃ

ഉപനിഷദടവീഷു ക്രീഡിതം ത്വത്സനാഥം || 11.45 ||

305

മുനിപരിഷദി ഗീതം ഗൗതമീരക്ഷണം തേ

മുഹൂരനുകലയന്തോ മഞ്ജുവാചഃ ശകുന്താഃ |
ഉഷസി നിജകുലായാദുത്ഥിതാ ദണ്ഡകേഷു

സ്വയമപി പദരക്ഷേ ! സ്വൈരമാമ്രേധയന്തി || 11.46 ||

306

യമനിയമവിശുദ്ധൈർയം ന പശ്യന്തി ചിന്തൈഃ

ശ്രുതിഷു ചുളുകമാത്രം ദൃശ്യതേ യസ്യ ഭൂമാ |

സുലഭനിഖിലഭാവം മാംസദൃഷ്ടേർജനസ്യ

സ്വയമുപഹരസി ത്വം പാദുകേ ! തം പുമാംസം || 11.47 ||

307

നിധിമിവ നിരപായം ത്വാമനാദൃത്യ മോഹാത്

അഹമിവ മമ ദോഷം ഭാവയൻ ക്ഷുദ്രമർമം |

മയി സതി കരുണായാഃ പൂർണ്ണപാത്രേ ത്വയാ കിം

പരമുപഗമനീയഃ പാദുകേ ! രംഗനാഥഃ || 11.48 ||

308

കമപി കനകസിന്ധോഃ സൈകതേ സഞ്ചരന്തം

കലശജലധികന്യാമേദിനീദത്തഹസ്തം |

അനിശമനുഭവേയം പാദുകേ ! ത്വയ്യധീനം

സുചരിതപരിപാകം സുരിഭിഃ സേവനീയം || 11.49 ||

309

പരിസരമുപയാതാ പാദുകേ ! പശ്യ മാതഃ

കരണവിലയവേദാത്കാന്ദിശീകേ വിവേകേ |

പുരുഷമുപനയന്തി പുണ്യരീകാക്ഷമഗ്രേ

പുനരുദരനിവാസക്ലേശവിച്ഛേദനം നഃ || 11.50 ||

310

സാ മേ ഭൂയാത്സപദി ഭവതീ പാദുകേ ! താപശാന്തൈ

യാമാരുഢോ ദിവമിവ ശുഭൈഃ സേവ്യമാനോ മരുദ്ഭിഃ |

സൗദാമന്യോ സഹ കമലയാ സഹ്യജാവുദ്ധിഹേതുഃ

കാലേ കാലേ ചരതി കരുണാവർഷുകഃ കൃഷ്ണമേഘഃ || 11.51 ||

311

സത്യാൽലോകാത്സകലമഹിതാത്സ്ഥാനതോ വാ രഘുണാം

ശങ്കേ മാതഃ ! സമധികഗുണം സൈകതം സഹ്യജായാഃ |

പൂർവമ്പൂർവം ചിരപരിചിതം പാദുകേ ! യത്ത്യജന്ത്വാ

നീതോ നാഥസ്തദിദമിതരന്നീയതേ ന ത്വയാസൗ || 11.52 ||

312

അഗ്രേ ദേവി ! ത്വയി സുമനസാമഗ്രിമൈരന്തരംഗൈഃ

വിന്യസ്തായാം വിന്യഗരിമാവർജിതാദുത്തമാംഗാത് |

ദത്തേ പാദം ദരമുകുളിതം ത്വത്പ്രഭാവതിശങ്കി

ദേവഃ ശ്രീമാൻ ദനുജമനോ ജൈത്രയാത്രാസ്വനന്യഃ || 11.53 ||

313

പൗരോദന്താൻ പരികലയിതും പാദുകേ ! സഞ്ചരിഷ്ണോഃ

വൃക്താവൃക്താ വശികവിശിഖാവർതിനീ രംഗദർതുഃ |

വേലാതിതശ്രുതിപരിമളൈർവൃക്തിമഭ്യേതി കാൽയേ

വിന്യാസൈസ്തേ വിബുധപരിഷ്ഠമളിവിന്യാസ -

ദൃശ്യൈഃ || 11.54 ||

314

ആസംസ്കാരാദ്വിജപരിഷ്ഠാ നിത്യമഭ്യസ്യാമാനാ

ശ്രേയോഹേതുഃ ശിരസി ജഗതഃ സ്ഥായിനീ സ്വേന ഭൂല്ലാ |

രംഗാധീശേ സ്വയമുദയിനി ക്ഷേപ്തമന്ധം തമിസ്രം

ഗായത്രിവ ത്രിചതുരപദാ ഗൺയസേ പാദുകേ ! ത്വം || 11.55 ||

315

ഭവതീം പരസ്യ പുരുഷസ്യ രംഗിണോ

മഹിമാനമേവ മണിപാദു ! മൻമഹേ |

കഥമന്യമാ സ്വമഹിമപ്രതിഷ്ഠിതഃ

പ്രതിതിഷ്ഠിതി ത്വയി പദാത്പദം പ്രഭുഃ || 11.56 ||

316

തിമിരഷ്ടമീ യദവതാരവൈഭവാത്

പ്രഥമാ തിമിസ്ത്രിജഗതാമജായത |

മണിപാദുകേ ! തമുപനീയ വീഥികാ -

സ്വതിമീകരോഷി തദനന്യചക്ഷുഷാം || 11.57 ||

317

അപാരപ്രഖ്യാതേരശരണശരൺയത്വയശസാ

നനു ത്വം രംഗേന്ദോശ്ചരണകമലസ്യാപി ശരണം |

യയാ ലഭ്യഃ പംഗുപ്രഭൃതിഭിരസൗ രംഗനഗര -

പ്രതോളീപര്യന്തേ നിധിരനഘവാചാം നിരവധിഃ || 11.58 ||

318

തത്തദ്വാസഗൃഹാംഗണപ്രണയിനഃ ശ്രീരംഗശൃംഗാരിണോ

വാൽലഭ്യാദവിഭക്തമന്മരഗതിസ്ത്വം മേ ഗതിഃ പാദുകേ ! |

ലീലാപങ്കജഹൽലകോത്പലഗളൻമാധ്വീകസേകോത്ഥിതാ

യത്രാമോദവികൽപനാ വിവൃണ്ണതേ ശുദ്ധാന്തവാര -

ക്രമം || 11.59 || 319

സംഭവതു പാദരക്ഷേ ! സത്യസുപർണാദിരൗപവാഹ്യഗണഃ |

യാത്രാസു രംഗഭർതുഃ പ്രഥമപരിസ്തന്ദകാരണം ഭവതീ || 11.60 ||

320

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ സഞ്ചാരപദ്ധതിഃ ഏകാദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേദേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പുഷ്പപദ്ധതിഃ ദ്വാദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ശൗരഭഃ സഞ്ചാരകാലേഷു

പുഷ്പവൃഷ്ടിർദിവശ്യുതാ |

പര്യവസ്യതി യത്രൈത്രവ

പ്രപദ്യേ താം പദാവനിം ॥ 12.1 ॥

321

ദൈവതം മമ ജഗത്രത്യാർചിതാ

ദിവ്യദമ്പതിവിഹാരപാദുകാ |

പാണിപാദകമലാർപണാത്തയോഃ

യാ ഭജത്യനുദിനം സദാജനം ॥ 12.2 ॥

322

തവ രംഗരാജമണിപാദു ! നതോ

വിഹിതാർഹണഃ സുരസരിത്പയസാ |

അവതംസചന്ദ്രകലയാ ഗിരിശോ

നവകേതകീദളമിവാർപയതി ॥ 12.3 ॥

323

കുസുമേഷു സമർപിതേഷു ഭക്തൈഃ

ത്വയി രംഗേശപദാവനി ! പ്രതീമഃ |

ശങ്കോപമുനേന്ത്യഭേകനാഥഃ

സുഭഗം യത്സുരഭിത്വമസ്യ നിത്യം ॥ 12.4 ॥

324

പദേ പരസ്മിൻ ഭുവനേ വിധാതുഃ

പുൺയൈഃ പ്രസൂനൈഃ പുളിനേ സരയാഃ |

മധ്യേ ച പാദാവനി ! സഹ്യസിന്ധോഃ

ആസീച്ചതുസ്സ്മാനമിവാർചനം തേ || 12.5 ||

325

തവൈവ രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

സൗഭാഗ്യമവ്യാഹതമാപ്തുകാമാഃ |

സുരദ്രുമാണാം പ്രസവൈഃ സുജാതൈഃ

അഭ്യർചയന്ത്യപ്സരസോ മുഹുസ്ത്യാം || 12.6 ||

326

നിവേശിതാം രംഗപതേഃ പദാബ്ജേ

മന്യേ സപർയാം മണിപാദരക്ഷേ ! |

ത്വദർപണാദാപതിതാമപശ്യത്

ഗാഢധീവധൻവാ ഗിരിശോത്തമാംഗേ || 12.7 ||

327

പത്രാണി രംഗനൃപതേർമണിപാദരക്ഷേ !

ദ്വിത്രാൺയപി ത്വയി സമർപ്യ വിഭൂതികാമാഃ |

പർയായലബ്ധപുരുഹൂതപദാഃ ശചീനാം

പത്രാങ്കുരാണി വിലിഖന്തി പയോധരേഷു || 12.8 ||

328

നിർവർതയന്തി തവ യേ നിചിതാനി പുഷ്പൈഃ

വൈഹാരികാൺയുപവനാനി വസുന്ധരായാം |

കാലേന തേ കമലലോചനപാദരക്ഷേ !

ക്രീഡന്തി നന്ദനവനേ കൃതിനഃ പുമാംസഃ || 12.9 ||

329

അർചന്തി യേ മധുദിദോ മണിപാദരക്ഷേ !

ഭാവാത്മകൈരപി പരം ഭവതീം പ്രസൂനൈഃ |

മന്ദാരദാമസുഭഗൈർമകുടൈരജസ്രം

ബൃന്ദാരകാഃ സുരഭയന്തി പദം തദീയം || 12.10 ||

330

അസ്പൃഷ്ടദോഷപരിമർശമലംഘ്യമന്യൈഃ
 ഹസ്താപചേയമഖിലം പുരുഷാർഥവർഗം |
 ചിത്രം ജനാർദ്ദനപദാവനി ! സാധകാനാം
 ത്വയുർപിതാഃ സുമനസഃ സഹസാ ഫലന്തി || 12.11 || 331

വന്ദാരുഭിഃ സുരഗണൈസ്ത്വയി സമ്പ്രയുക്താ
 മാലാ വിഭാതി മധുസൂദനപാദരക്ഷേ ! |
 വിക്രാന്തവിഷ്ണുപദസംശ്രയബദ്ധസഖ്യാ
 ഭാഗീരഥീവ പരിരംഭണകാക്ഷിണീ തേ || 12.12 || 332

യേ നാമ രംഗനൃപതേർമണിപാദുകേ ! ത്വാം
 അഭ്യർചയന്തി കമലൈരധികർതുകാമാഃ |
 ആരോപയത്യവഹിതാ നിയതിഃ ക്രമാത്താൻ
 കൽപാന്തരീയകമലാസനപത്രികാസു || 12.13 || 333

ത്വയുർപിതാനി മനുജൈർമണിപാദരക്ഷേ !
 ദൂർവാങ്കുരാണി സുലഭാൻയഥവാ തുലസ്യഃ |
 സാരാധികാഃ സപദി രംഗനരേന്ദ്രശക്ത്യാ
 സംസാരനാഗദമനഘോഷധയോ ഭവന്തി || 12.14 || 334

ആരാധ്യ നൂനമസുരാർദ്ദനപാദുകേ ! ത്വാം
 ആമുഷ്ടികായ വിഭവായ സഹസ്രപത്രൈഃ |
 മൻവന്തരേഷു പരിവർതിഷു ഭേവി ! മർത്യാഃ
 പര്യായതഃ പരിണമന്തി സഹസ്രനേത്രാഃ || 12.15 || 335

ധന്യൈസ്ത്വയി ത്രിദശരക്ഷകപാദരക്ഷേ !
 പുഷ്പാണി കാഞ്ചനമയാനി സമർപിതാനി |
 വിസ്രംസിനാ വിനമതോ ഗിരിശോത്തമാംഗാത്
 ആരഗ്വധേന മിലിതാൻയപൃഥഗ്ഭവന്തി || 12.16 || 336

വിശ്വോപസർഗശമനം ത്യയി മന്യമാനൈഃ

വൈമാനികൈഃ പ്രണിഹിതം മണിപാദരക്ഷേ !

പദ്മാസഹായപദപദ്മനവാർചിഷന്യേ

പുഷ്പോപഹാരവിഭവം പുനരുക്തയന്തി || 12.17 ||

337

നാകൗകസാം ശമയിതും പരിപന്ഥിവർഗാൻ

നാഥേ പദം ത്യയി നിവേശയിതും പ്രവൃത്തേ !

ത്വത്സംശ്രിതാം വിജ്ഞാതസ്തൂലസീം വമന്തി

പ്രസ്ഥാനകാഹളരവാൻ പ്രഥമം ദ്വിരേഫാഃ || 12.18 ||

338

രംഗേശപാദപരിഭോഗസുജാതഗന്ധാം

സമ്പ്രാപ്യ ദേവി ! ഭവതീം സഹ ദിവ്യപുഷ്പൈഃ !

നിത്യോപദർശിതരസം ന കിലാദ്രിയന്തേ

നാഭീസരോജമപി നന്ദനചഞ്ചരീകാഃ || 12.19 ||

339

പ്രാഗേവ കാഞ്ചനപദാവനി ! പുഷ്പവർഷാത്

സംവർതിതേ ശമിതദൈത്യഭയൈഃ സുരേന്ദ്രൈഃ !

പദ്മേക്ഷണസ്യ പദപദ്മനിവേശലാഭേ

പുഷ്പാഭിഷേകമുചിതം പ്രതിപദ്യസേ ത്വം || 12.20 ||

340

ദിശി ദിശി മൂനിപത്ത്യാ ദണ്ഡകാരൺയഭാഗേ

ന ജ്ഞാതി ബഹുമാനാന്നുനമദ്യാപി മൂലം !

രഘുപതിപദരക്ഷേ ! ത്വത്പരിഷ്കാരഹേതോഃ

അപചിതകുസുമാനാമാശ്രമാനോകഹാനാം || 12.21 ||

341

ഘടയസി പരിപൂർണാൻ കൃഷ്ണമേഘപ്രചാരേ

കൃതിദിരുപഹിതൈസ്ത്വം കേതകീഗർഭപാത്രൈഃ !

വരതനുപരിണാമാദ്യാമതഃ ശ്യാമളാനാം

പ്രണതിസമയലഗ്നാൻ പാദുകേ ! മൗളീചന്ദ്രാൻ || 12.22 ||

342

പരിചരണനിയുക്തൈഃ പാദുകേ ! രംഗഭർതൃഃ
 പവനതനയമുഖൈരർപിതാം തൃത്സമീപേ |
 വിനതവിധിമുഖേഭ്യോ നിർവിശേഷാം ദ്വിരേഫാഃ
 കഥമപി വിഭജന്തേ കാഞ്ചനീം പദ്മപങ്ക്തിം || 12.23 ||

343

വിധിശിവപുരുഹൂതസ്തർശിതൈർദിവ്യപുഷ്പൈഃ
 തൃയി സഹ നിപതന്തസ്തന്തദുദ്യാനഭൃംഗാഃ |
 മധുരിപുപദരക്ഷേ ! മഞ്ജുഭിഃ സ്വൈർനിനാദൈഃ
 അവിദിതപരമാർമാൻ നൂനമധ്യാപയന്തി || 12.24 ||

344

പ്രശമയതി ജനാനാം സഞ്ജരം രംഗഭർതൃഃ
 പരിസരചലിതാനാം പാദുകേ ! ചാമരാണാം |
 അനുദിനമുപയാതൈരുത്ഥിതം ദിവ്യപുഷ്പൈഃ
 നിഗമപരിമളം തേ നിർവിശൻ ഗന്ധവാഹഃ || 12.25 ||

345

അഖിലഭുവനരക്ഷാനാടികാം ദർശയിഷ്യൻ
 അനിമിഷതരുപുഷ്പൈരർചിതേ രംഗമധ്യേ |
 അഭിനയമനുരൂപം ശിക്ഷയത്യാത്മനാ ത്വാം
 പ്രഥമവിഹിതലാസ്യഃ പാദുകേ ! രംഗനാഥഃ || 12.26 ||

346

അഗളിതനിജരാഗാം ദേവി ! വിഷ്ണോഃ പദം തത്
 ത്രിഭുവനമഹനീയാം പ്രാപ്യ സന്ധ്യാമിവ ത്വാം |
 ഭവതി വിബുധമുക്തൈഃ സ്പഷ്ടതാരാനുഷംഗം
 പരിസരപതിതൈസ്തേ പാരിജാതപ്രസൂനൈഃ || 12.27 ||

347

വൃഞ്ജന്ത്യേതേ വിഭവമനഘം രഞ്ജയന്തഃ ശ്രുതീർനഃ
 പ്രാധ്യം രംഗക്ഷിതിപതിപദം പാദുകേ ! ധാരയന്ത്യാഃ |
 നാദൈരന്തർനിഹിതനിഗമൈർനന്ദനോദ്യാനഭൃംഗാഃ

ദിവൈഃ പുഷ്പൈഃ സ്തപിതവപുഷോ ദേവി ! സൗസ്താതി -

കാസ്തേ || 12.28 || 348

കിം പുഷ്പൈസ്സുഖസീദളൈരപി കൃതം ദൂർവാപി ദൂരേ സ്ഥിതാ

ത്വത്പൂജാസു മുകുന്ദപാദു ! കൃപയാ ത്വം കാമധേനുഃ സതാം |

പ്രത്യഗ്രാഹ്യതദർഭപൽലവലവഗ്രാസാദിലാഷോൻമുഖീ

ധേനുസ്തീഷ്ഠതു സാ വസിഷ്ഠഭവനദ്വാരോപകംഠസ്ഥലേ || 12.29 || 349

ചൂഡാരഗ്വധരജ്ജസാ ചൂർണസ്തപനം വിധായ തേ പൂർവം |

രംഗേശപാദുകേ ! ത്വാം അഭിഷിഞ്ചതി മൗളിഗംഗയാ ശംഭുഃ || 12.30 || 350

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ പുഷ്പപദ്ധതിഃ ദ്വാദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പരാഗപദ്ധതിഃ ത്രയോദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥര്യഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പാന്നു വഃ പദ്മനാഭസ്യ

പാദുകാകേളിപാംസവഃ |

അഹൽയാദേഹനിർമാണ -

പർയായപരമാണവഃ ॥ 13.1 ॥

351

തവ സഞ്ചരണാഭ്രജോ വിധൂതം

യദിദം രംഗനരേന്ദ്രപാദരക്ഷേ ! |

അലമേതദനാവിലാനി കർതും

കതകക്ഷോഭ ഇവാശു മാനസാനി ॥ 13.2 ॥

352

പുനരുക്തപിതാമഹാനുഭാവഃ

പുരുഷാഃ കേചിദമീ പുനന്തി വിശ്വം |

മധുവൈരിപദാരവിന്ദബന്ധോഃ

അപരാഗാസ്തവ പാദുകേ ! പരാഗൈഃ ॥ 13.3 ॥

353

അഭിയുക്തജനോ നിജാർഭകാണാം

ബഹുശോ രംഗനരേന്ദ്രപാദരക്ഷേ ! |

അവലേപപിശാചമോചനാർഥം

രജസാ ലിമ്പതി താവകേന ദേഹാൻ ॥ 13.4 ॥

354

ശിരസാ പരിഗൃഹ്യ ലോകപാലാഃ

തവ രംഗേശ്വരപാദുകേ ! രജാംസി |

വിഷമേഷു ബലേഷു ദാനവാനാം

വ്യപനീതാൻയശിരസ്സമാവിശന്തി || 13.5 ||

355

കൃതിനഃ ശിരസാ സമുദ്യഹന്തഃ

കതിചിത്കേശവപാദുകേ ! രജസ്തേ |

രജസസ്തമസോഽപി ദൂരഭൂതം

പരിപശ്യന്തി വിശുദ്ധമേവ സത്ത്വം || 13.6 ||

356

അധികം പദമാശ്രിതോഽപി വേധാഃ

പ്രയതോ രംഗധൂരിണപാദരക്ഷേ ! |

അഭിവാംശരതി സംഗമം പരാഗൈഃ

അഭിജ്ഞാതൈസ്സവ ദേവി ! നാഭിജ്ഞാതഃ || 13.7 ||

357

ശുദ്ധസത്ത്വവപുഷൈവ ഭവത്യാ

പാദുകേ ! വിരജസൗ ഹരിപാദൗ |

അസ്തു കിം പുനരിദം രജസാ തേ

ശുദ്ധസത്ത്വമയതാ മനുജാനാം || 13.8 ||

358

തദ്രജസ്സവ തനോതി പാദുകേ !

മാനസാൻയകഠിനാനി ദേഹിനാം |

പ്രസ്തരസ്യ പദവീഗതസ്യ യത്

വ്യാചകാര മൂനിധർമദാരതാം || 13.9 ||

359

രംഗേശയസ്യ പുരുഷസ്യ ജഗദ്വിഭൂതൈ

രഥ്യാപരിക്രമവിധൗ മണിപാദരക്ഷേ ! |

സീമന്തദേശമനവദ്യസരസ്വതീനാം

സിന്ധൂരയന്തി ഭവതീചരിതാഃ പരാഗാഃ || 13.10 ||

360

മാന്യേന രംഗന്യുപതേർമണിപാദരക്ഷേ !

ചൂഡാപദാനി രജസാ തവ ഭൂഷയന്തഃ |

കാലക്രമേണ ഭജതാം കമലാസനത്വം

നാഭീസരോജരജസാം നിവസന്തി മധ്യേ || 13.11 ||

361

മാതർമുകുന്ദചരണാവനി ! താവകീനാഃ

ചിന്താവശീകരണചൂർണ്ണവിശേഷകൽപാഃ |

സഞ്ചാരപാംസുകണികാഃ ശിരസാ വഹന്തോ

വിശ്വം പുനന്തി പദപദ്മപരാഗലേശൈഃ || 13.12 ||

362

ആയോജിതാൻയമലധീഭിരനൻയലഭ്യ

പാദാവനി ! ശ്രുതിവധുപടവാസകൃത്യേ |

ത്വത്സഞ്ചരപ്രചലിതാനി രജാംസി ശൗരേഃ

പ്രഖ്യാപയന്തി പദപദ്മപരാഗശോഭാം || 13.13 ||

363

മൂർധാനമംബ ! മൂരഭിൻമണിപാദരക്ഷേ !

യേഷാം കദ്വപി രജസാ ഭവതീ പുനാതി |

ത്വാമേവ തേ സുകൃതിനഃ സ്തപയന്തി കാലേ

മന്ദാരദാമരജസാ മകുടചുതേന || 13.14 ||

364

രഥ്യാവിഹാരരജസാ പരിധുസരാംഗീം

രംഗേശ്വരസ്യ ലളിതേഷു മഹോത്സവേഷു |

പ്രസ്തോടയത്യവനതോ മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ഗൗരീപതിഃ സ്വയമിദാജ്ഞിനപൽലവേന || 13.15 ||

365

നേദീയസാം നിജപരാഗനിവേശപൂർവം

സ്തൃഷ്ട്വാ ശിരാംസി ഭവതീ ഭവരോഗഭാജാം |

ഗാഢം നിപീഡ്യ ഗരുഡധ്വജപാദരക്ഷേ !

മാനഗ്രഹം ശമയതീവ പരൈരസാധ്യം || 13.16 ||

366

ആപാതവൽലവതനോരകുമാരയൂനഃ

പാദാവനി ! പ്രവിശതോ യമുനാനികുഞ്ജാൻ |

ആസീദനംഗസമരാത്പുരതഃ പ്രവൃത്തഃ

സേനാപരാഗ ഇവ തേ പദവീപരാഗഃ || 13.17 ||

367

ഗംഗാപഗാതഃലതാഗൃഹമാശ്രയന്ത്യാഃ

പാദാവനി ! പ്രചലിതം പദവീരജസ്തേ |

പ്രായേണ പാവനതമം പ്രണതസ്യ ശംഭോഃ

ഉദ്ധൂളനം കിമപി നൂതനമാതനോതി || 13.18 ||

368

അന്തേ തദാ ത്വമവിളംബിതമാനയനീ

രംഗാദ്ഭുജംഗശയനം മണിപാദരക്ഷേ ! |

കാമം നിവർതയിതുമർഹസി സഞ്ജരം മേ

കർപൂരചൂർണപടലൈരിവ ധൂളിഭിസ്തേ || 13.19 ||

369

രംഗേശപാദസഹധർമചരി ! ത്വദിയാൻ

മൗളൗ നിവേശ്യ മഹിതാൻ പദവീപരാഗാൻ |

സന്തസ്ത്രിവർഗപദവീമതിലഘയന്തോ

മൗളൗ പദം വിദധതേ വിബുധേശ്വരാണാം || 13.20 ||

370

മാതസ്തദാ മാധവപാദരക്ഷേ !

ത്വയി പ്രസക്തം ത്വരയോപയാന്ത്യാം |

പരാമൃശേയം പദവീപരാഗം

പ്രാണൈഃ പ്രയാണായ സമുജ്ജിഹാണൈഃ || 13.21 ||

371

തമാഗതാ രാഘവപാദരക്ഷേ !

സമ്പശ്യമാനേഷു തപോധനേഷു |

ആസീദഹൽയാ തവ പാംസുലേശൈഃ

അപാംസുലാനാം സ്വയമഗ്രഗൺയാ || 13.22 ||

372

പശ്യാമി പദ്മേക്ഷണപാദരക്ഷേ !

ഭവാംബുധിം പാതുമിവ പ്രവൃത്താൻ |

ഭക്തോപയാനത്യരയാ ഭവത്യാഃ

പര്യസ്യമാനാൻ പദവീപരാഗാൻ || 13.23 ||

373

പഞ്ചായുധീ ഭൂഷണമേവ ശൗരേഃ

യതസ്തവൈതേ മണിപാദരക്ഷേ ! |

വിതൻവതേ വ്യാപ്ലദിശഃ പരാഗാഃ

ശാന്തോദയാൻ ശത്രുചമൂപരാഗാൻ || 13.24 ||

374

പരിണതിമകരോരാം പ്രാപ്തയാ യത്പ്രഭാവാത്

അലഭത ശിലയാ സ്വാൻ ഗൗതമോ ധർമദാരാൻ |

പുനരുപജനിശങ്കാവാദകം പാദുകേ ! തത്

പ്രശമയതി രജസ്തേ രാഗയോഗം പ്രജാനാം || 13.25 ||

375

രജനിവിഗമകാലേ രാമഗാഥാം പഠന്തഃ

കുശികതനയമുഖ്യാഃ പാദുകേ ! ഭാവയന്തേ |

ഉപലശകലസകുതൈസ്ത്വത്പരാഗൈരകാഞ്ച

ജനിതമുനികളത്രാൻ ദണ്ഡകാരണ്യഭാഗാൻ || 13.26 ||

376

ശുഭസരണിരജ്ജോഭിഃ ശോഭയന്തീ ധരിത്രിം

പരിണതിരമണീയാൻ പ്രക്ഷരന്തീ പുമർമാൻ |

ഭവസി ഭൂവനവന്ദ്യാ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

ശരണമുപഗതാനാം ശാശ്വതീ കാമധേനുഃ || 13.27 ||

377

പവനതരളിതസ്തേ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

വിഹരണസമയേഷു വ്യാപ്ലവിശ്വഃ പരാഗഃ |

വിഷമവിഷയവർത്തവ്യാകുലാനാമജസ്രം

വ്യപനയതി ജനാനാം വാസനാരേണുജാലം || 13.28 ||

378

നിഷ്പത്യഹമുപാസിഷീമഹി മുഹൂർനിശ്ശേഷഭോഷച്ഛിഭോ

നിത്യം രംഗധൂരന്ധരസ്യ നിഗമസ്തോമാർചിതേ പാദുകേ !

ധത്തേ മുർധദിരാദിപദ്മജനിതാ തത്താദൃശീ സന്തതിഃ

യത്സഞ്ചാരപവിത്രീതക്ഷിതിരജഃ പക്തിം

ചതുഷ്ഠഞ്ചൈഃ || 13.29 || 379

രജസാ പരോരജസ്തത്

ന ഖലു ന ലംഘ്യേത ഭഗവതോഽപി പദം |

കിമുത ഹൃദയം മദീയം

ഭവതീ യദി നാമ പാദുകേ ! ന സ്യാത് || 13.30 ||

380

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ പരാഗപദ്ധതിഃ ത്രയോദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേദേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ നാദപദ്ധതിഃ ചതുർദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ശ്രുതിനാം ഭൂഷണാനാം തേ

ശങ്കേ രംഗേന്ദ്രപാദുകേ ! |

മിഥഃ സംഘർഷസഞ്ചാതം

രജഃ കിമപി ശിഞ്ജിതം ॥ 14.1 ॥

381

മുരളിൻമണിപാദുകേ ! ഭവത്യാഃ

സ്തുതിമാകർണ്ണയതാം മയാ നിബദ്ധാം |

അവധീരയസീവ മഞ്ജുനാദൈഃ

അചമത്കാരവചാംസി ദുർജ്ജനാനാം ॥ 14.2 ॥

382

വിഹിതേഷ്യഭിവാദനേഷു വേദൈഃ

ഗമനോദീരിതഗർഭരത്നനാദാ |

മധുരം മധുവൈരിപാദരക്ഷേ !

ഭവതീ പ്രത്യഭിവാദനം വിധത്തേ ॥ 14.3 ॥

383

സ്വദതേ കിമിഹൈവ രംഗനാഥോ

മയി തിഷ്ഠൻ യദി വാ പദേ പരസ്മിൻ |

ഇതി പൃച്ഛസി ദേവി ! നൂനമസ്മാൻ

മധുരൈസ്ത്വം മണിപാദുകേ നിനാദൈഃ ॥ 14.4 ॥

384

അവരോധഗതസ്യ രംഗദർതുഃ

ഗതിഷു വ്യഞ്ജിതഗർഭരത്നനാദാ |

പ്രതിസംൽലപസീവ പാദുകേ ! ത്വം

കമലാനുപൂരമഞ്ജുശിഞ്ജിതാനാം || 14.5 ||

385

മുരദിച്ചരണാരവിന്ദരൂപം

മഹിതാനന്ദമവാപ്യ പുരുഷാർത്ഥം |

അനഘൈർമണിപാദുകേ ! നിനാദൈഃ

അഹമന്നാദ ഇതീവ ഗായസി ത്വം || 14.6 ||

386

മധുവൈരിപദാംബുജം ഭജന്തീ

മണിപാദാവനി ! മഞ്ജുശിഞ്ജിതേന |

പംസീവ മുഹൂഃ സ്വയം പ്രജാനാം

അപരോപജ്ഞമരിഷ്ടശാന്തിമന്ത്രം || 14.7 ||

387

ശ്രുതിഭിഃ പരമം പദം മുരാഭേഃ

അനിദങ്കാരമനേവമിത്യുപാത്തം |

ഇദമിത്ഥമിതി ബ്രവീഷി നൂനം

മണിപാദാവനി ! മഞ്ജുഭിഃ പ്രണാദൈഃ || 14.8 ||

388

മുനയഃ പ്രണിധാനസന്നിരുദ്ധേ

ഹൃദി രംഗേശ്വരരത്നപാദുകേ ! ത്വാം |

വിനിവേശ്യ വിഭാവയന്ത്യനന്ധാഃ

പ്രണവസ്യ പ്രണിധിം തവ പ്രണാദം || 14.9 ||

389

മധുരം മണിപാദുകേ ! പ്രവൃത്തേ

ഭവതീ രംഗപതേർവിഹാരകാലേ |

അഭയാർത്ഥനയാ സമദ്യുപേതാൻ

അവിസംവാദയതീവ മഞ്ജുനാദൈഃ || 14.10 ||

390

ശ്രവസോർമ്മ പാരണാം ദിശന്തി

മണിപാദാവനി ! മഞ്ജുളൈഃ പ്രണാദൈഃ |

രമയാ ക്ഷമയാ ച ദത്തഹസ്തം

സമയേ രംഗധൂരിണമാനയേമാഃ || 14.11 ||

391

അനുയാതി നിത്യമമൃതാത്മികാം കലാം

തവ രംഗചന്ദ്രമണിപാദു ! ത്യാജ്യതം |

ശ്രവസാ മുഖേന പരിഭുജ്യ യത്ക്ഷണാത്

അജരാമരത്നമുപയാന്തി സാധവഃ || 14.12 ||

392

പരുഷൈരജസ്രമസതാമനർഥകൈഃ

പരിവാദപൈശുനവികത്ഥനാദിഭിഃ |

മധുകൈഃ ഓരിമണിപാദുകേ ! മമ

ശ്രുതിദുഷ്ടതാനി വിനിവാരയ സ്വനൈഃ || 14.13 ||

393

പാദുകേ ! പരിജനസ്യ ദൂരതഃ

സൂചയന്തി ഖലു താവകാഃ സ്വനാഃ |

ലീലയാ ഭുജഗതൽപമുജ്ജ്വലതഃ

ശ്രീമതസ്ത്രിചതുരാൻ പദക്രമാൻ || 14.14 ||

394

ദേവി ! ദൈത്യദമനായ സത്യരം

പ്രസ്ഥിതസ്യ മണിപാദുകേ ! പ്രഭോഃ |

വിശ്വമംഗളവിശേഷസൂചകം

ശാകുനം ഭവതി താവകം രുതം || 14.15 ||

395

ദാതുമർഹസി തദാ മമ ശ്രുതൗ

ദേവി ! രംഗപതിരത്നപാദുകേ ! |

വിഹൃലസ്യ ഭവദീയശിഞ്ജിതം

സ്വാദു കർണരസനാരസായനം || 14.16 ||

396

അഹമുപരി സമസ്തദേവതാനാം

ഉപരി മമൈഷ വിഭാതി വാസുദേവഃ |

തദിഹ പരതരം ന കിഞ്ചിദസ്മാത്

ഇതി വദസീവ പദാവനി ! പ്രണാദൈഃ || 14.17 ||

397

അവനതവിബുധേന്ദ്രമൗളിമാലാ

മധുമദശിക്ഷിതമന്മരപ്രയാതാ |

പ്രഥയസി പരിരബ്ധശൗരിപാദാ

മണികലഹേന വിയാതജുൽപിതാനി || 14.18 ||

398

ആസ്ഥാനേഷു ത്രിദശമഹിതാൻ വർതയിത്യാ വിഹാരാൻ

സ്ഥാനേ സ്ഥാനേ നിജപരിജനം വാരയിത്യാ യഥാർഹം |

വാസാഗാരം സ്വയമുപസരൻ പാദുകേ ! മഞ്ജുനാദാം

ആപർയങ്കാന ഖലു ദവതീം രംഗനാഥോ ജഹാതി || 14.19 ||

399

അന്തർന്യസ്തൈർമണിഭിരുദിതം പാദുകേ ! രംഗബന്ധൗ

മന്ദം മന്ദം നിഹിതചരണേ മഞ്ജുളം തേ നിനാദം |

പശ്യന്ത്യാദിക്രമപരിണതേഃ പ്രാകൃതനീം താം പരായാ

മന്ദയേ മിത്രാവരുണവിഷയാദുച്ചരന്തിമവസ്ഥാം || 14.20 ||

400

പ്രഖ്യാതാനാം പരിഷദി സതാം കാരയിത്യാ പ്രതിജ്ഞാം

പ്രായേണ ത്വാം പ്രഥിതവിഭവാം വർണയന്തീ മയാ ത്വം |

പാദന്യാസക്രമമനുഗുണം പ്രാപ്യ രംഗാധിരാജാത്

പദ്യാരംഭാൻ ഗണയസി പരം പാദുകേ !

സൈർനിനാദൈഃ || 14.21 || 401

വിഷ്ണോരസ്മിൻ പദസരസിജേ വൃത്തിഭേദൈർവിചിത്രൈഃ

ഐദമ്പര്യം നിഗമവചസാമൈകകംഠേന സിദ്ധം |

ഇത്ഥം പുംസാമനിപുണ്യധിയാം പാദുകേ ! ത്വം തദേവ

സ്തൃഷ്ട്വാ സത്യം വദസി നിയതം മഞ്ജുനാ ശിഞ്ജിതേന || 14.22 ||

402

ആക്ലായെസ്ത്വാമനിതരപരൈഃ സ്തോതുമദ്യുദ്യതാനാം

മധ്യേ ഭക്ത്യാ മധുവിജയിനഃ പാദുകേ ! മോഹഭാജാം |

ശിക്ഷാതത്ത്വസ്ഖലിതവചസാം ശിക്ഷയന്ത്യേവ പുംസാം

മാത്രാദീനി സ്വയമനുപദം മഞ്ജുഭിഃ സ്വൈർനിനാദൈഃ || 14.23 ||

403

ലക്ഷ്മീകാന്തം കമപി തരുണം രഥ്യയാ നിഷ്ഠതന്തം

രാഗാദ് ഭ്രഷ്ടും ത്വരിതമനസാം രാജധാനീവധൂനാം |

പ്രത്യാദേശം ഭജതി മധുരൈഃ പാദുകേ ! ശിഞ്ജിതൈസ്തേ

ചേതോഹാരി കുസുമധനുഷഃ ശിഞ്ജിനീമഞ്ജുനാദഃ || 14.24 ||

404

രംഗാധീശേ സഹ കമലയാ സാദരം യായജുക്തൈഃ

സാരം ദിവ്യം സവനഹവിഷാം ഭോക്തുമാഹൂയമാനേ |

നേദീയോദീർനിഗമവചസാം നിത്യമംഹഃ പ്രതീപൈഃ

പ്രത്യാലാപം ദിശതി ഭവതീ പാദുകേ ! ശിഞ്ജിതൈഃ സ്വൈഃ || 14.25 ||

405

ഉപാസ്യ നൂനം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

രംഗേശപാദാംബുജരാജഹംസീം |

പത്യുഃ പ്രജാനാമലഭന്ത പൂർവം

മഞ്ജു സ്വനം വാഹനരാജഹംസാഃ || 14.26 ||

406

അനാദിമായാരജനീവശേന

പ്രസ്യാപഭാജാം പ്രതിബോധനാർഹാം |

പശ്യാമി നിത്യോദിതവാസരസ്യ

പ്രഭാതനാദീമിവ പാദുകേ ! ത്വാം || 14.27 ||

407

ശൃണോതു രംഗാധിപതിഃ പ്രജാനാം

ആർതധ്വനിം ക്വാപി സമുജ്ജിഹാനം |

ഇതീവ മത്യാ മണിപാദുകേ ! ത്വം

മന്ദപ്രചാരൈർമൃദുശിഞ്ജിതാസ്സി || 14.28 ||

408

അന്തേ മമാർത്തിം ശമയിഷ്യതസ്താം

അഗ്രേസരാൺയാപതതോ മുരാദരഃ |

ശ്രമോപപന്നഃ ശൃണുയാം ഭവത്യാഃ

ശീതാനി പാദാവനി ! ശിഞ്ജിതാനി || 14.29 ||

409

സ്വാദൂനി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ശ്രോത്രൈഃ പിബന്തസ്തവ ശിഞ്ജിതാനി |

പചന്ത്യവിദ്യോപചിതാനശേഷാൻ

അന്തർഗതാനാത്മവിദഃ കഷായാൻ || 14.30 ||

410

അവൈമി രംഗാധിപതേഃ സകാശാത്

അവേക്ഷമാണേഷു ജനേഷു രക്ഷാം |

ഉദാരനാദാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ഓമിത്യനുജ്ഞാക്ഷരമുദ്ഗിരന്തീം || 14.31 ||

411

മധുദ്വിഷഃ സ്വൈരവിഹാര ഹേതുഃ

മഞ്ജുസ്വനാൻ ശിക്ഷയസീവ മാതഃ ! |

പര്യന്തഭാജോർമണിപാദരക്ഷേ !

പദ്മാധരൺയോർമണിനുപുരാണി || 14.32 ||

412

പ്രാസ്ഥാനികേഷു സമയേഷു സമാഗതേഷു

പ്രാപ്താ പദം പരിചിതം ദ്വിജപുംഗവേന |

പുഷ്പാസി രംഗനൂപതേർമണിപാദുകേ ! ത്വം

പുൺയാഹഘോഷമിവ ഗർഭമണിപ്രണാദൈഃ || 14.33 ||

413

ആർതധ്വനേരുചിതമുത്തരമന്തകാലേ

കർണേഷു മഞ്ജുനിനദേന കരിഷ്യസിതി |

വാസം ഭജന്തി കൃതിനോ മണിപാദരക്ഷേ !

പുൺയേഷു ദേവി ! പുളിനേഷു മരുദ്യധായാഃ || 14.34 ||

414

ദുത്യേ ബലേർവിമമനേ ശക്ടസ്യ ഭംഗേ

യാത്രോത്സവേഷു ച വിഭാഃ പ്രതിപന്നസഖാ |

വീരായിതാനി ബിരുദോപഹിതാനി നൂനം

മഞ്ജുസ്വനൈഃ പ്രഥയസേ മണിപാദുകേ ! ത്വം || 14.35 ||

415

സ്തോതും പ്രവൃത്തമപി മാം നിഗമസ്തൂതാം ത്വാം

വ്യാസജ്ഞാനകരണം വിഷയേഷ്വജസ്രം |

അന്തർമണിധ്വനിഭിരച്യുതപാദുകേ ! ത്വം

സംബോധയസ്യനുകലം സഹജാനുകമ്പാ || 14.36 ||

416

ദേവസ്യ ദാനവരിപോർമണിപാദരക്ഷേ !

പ്രസ്ഥാനമംഗളവിധൗ പ്രതിപന്നനാദാം |

മാ ദൈഷ്യ സാധവ ഇതി സ്വയമാലപന്തിം

ജാനേ ജഗത്ത്രിതയരക്ഷണദീക്ഷിതാം ത്വാം || 14.37 ||

417

സ്വച്ഛന്ദവിഭ്രമഗതൗ മണിപാദുകേ ! ത്വം

പാദാരവിന്ദമധിഗമ്യ പരസ്യ പുംസഃ |

ജാതസ്വനാ പ്രതിപദം ജപസീവ സൂക്തം

വിദ്രാവണം കിമപി വൈരിവരുമിനീനാം || 14.38 ||

418

രക്ഷാർഥമാശ്രിതജനസ്യ സമുജ്ജിഹാനേ

രംഗേശ്വരേ ശരദി ശേഷഭുജംഗതൽപാത് |

നാദാസ്തവ ശ്രുതിസുഖാ മണിപാദരക്ഷേ !

പ്രസ്ഥാനശംഖനിനദാത് പ്രഥമേ ഭവന്തി || 14.39 ||

419

നിത്യം പദാംബുരുഹയോരിഹ ഗോപികാം ത്വാം

ഗോപീജനപ്രിയതമോ മണിപാദരക്ഷേ |

സമ്പന്നഘോഷവിഭവാം ഗതിഭിർനിജാഭിഃ

പ്രീത്യേവ ന ത്യജതി രംഗസമാശ്രിതോപി || 14.40 ||

420

പ്രായഃ പദാവനി ! വിഭോഃ പ്രണതാർത്തിഹന്തുഃ

പ്രസ്ഥാനമംഗളവിധൗ പ്രഥമോദ്യതാനി |

ത്വച്ഛിഞ്ജിതാനി സപദി സ്വയമാരഭന്തേ

കാലോചിതാൻ കനകകാഹളശംഖനാദാൻ || 14.41 ||

421

ആമ്രേഡിതശ്രുതിഗണൈർനിനദൈർമണീനാം

ആപ്തായവേദ്യമനുഭാവമഭംഗുരം തേ |

ഉദ്ഗാസ്യതാം നിയതമിച്ഛസി സാമഗാനാം

താനപ്രദാനമിവ ശൗരിപദാവനി ! ത്വം || 14.42 ||

422

രഥ്യാസു രംഗനൃപതേർമണിപാദരക്ഷേ !

ത്വദ്ഗർഭരത്നജനീതോ മധുരഃ പ്രണാദഃ |

സന്ദർശനോത്സുകധിയാം പുരസുന്ദരീണാം

സമ്പദ്യതേ ശ്രവണമോഹനമന്ത്രഘോഷഃ || 14.43 ||

423

ആകസ്മികേഷു സമയേഷ്വപവാർയ ഭൃത്യാൻ

അന്തഃ പുരം വിശതി രംഗപതൗ സലീലം |

വ്യാമോഹനേന ഭവതി സുദ്യശാമധീതേ

മഞ്ജുസ്വനേന മദനോപനിഷദ്രഹസ്യം || 14.44 ||

424

യാത്രാവിഹാരസമയേഷു സമുത്ഥിതം തേ

രംഗാധിപസ്യ ചരണാവനി ! മഞ്ജു നാദം |

പർയാകുലേന്ദ്രിയമൃഗഗ്രഹണായ പുംസാം

സമ്മോഹനം ശബരഗീതമിവ പ്രതീമഃ || 14.45 ||

425

പ്രായേണ സഹ്യദുഹിതൂർനദരാജകന്ധാ

ജാമാതുരാഗമനസുചനമീഹമാനാ |

മഞ്ജുപ്രണാദസുദഗൈർമണിപാദുകേ ! ത്യാം

അന്തര്യുതാമകൃത യൗതകരത്നവണ്ഡൈഃ || 14.46 ||

426

നിത്യം വിഹാരസമയേ നിഗമാനുയാതൈഃ

വിക്ഷേപതാഡവിതഗർഭമണിപ്രസൂതൈഃ |

നാദൈഃ സ്വയം നരകമർദ്ദനപാദരക്ഷേ !

നാദാവസാനനിലയം വദസീവ നാഥം || 14.47 ||

427

സാധാരണേഷു യുവയോർമണിപാദരക്ഷേ !

ദേവസ്യ ദാനവരിപോസ്ത്രിഷു വിക്രമേഷു |

അദ്യാപി ശിഞ്ജിതമിഷാദനുവർത്തമാനം

ന്യൂനാധികത്വവിഷയം കലഹം പ്രതീമഃ || 14.48 ||

428

പ്രായഃ പദാവനി ! വിഭോഃ പ്രണയാപരാധേ

മാനഗ്രഹം ശമയിതും മഹിഷീജനാനാം |

ഉച്ചാരയന്തി നിനദൈസ്സവ ഗർഭരതാ -

ന്യൂദ്ഘാതമക്ഷരമുപാശ്രയഭാരതീനാം || 14.49 ||

429

അന്തശ്ചരേഷു പവനേഷു ജിതേഷ്വഭിജ്ഞാഃ

പ്രത്യങ്മുഖീം പരിണമയ്യ മനഃ പ്രവൃത്തിം |

ആസ്യാദയന്തി സരസം മണിപാദരക്ഷേ !

നാദാവസാനസമയേ ഭവതീനിനാദം || 14.50 ||

430

ദാക്ഷിണ്യമത്ര നിയതം നിയതാ സുധ്യാസ്തിൻ

ഇത്യുദ്ഗതോ നിയതമച്ഛുതപാദരക്ഷേ ! |

പ്രത്യേകസംശ്രിതപദസ്തൂതയേ ഭവത്യോഃ

സംഘർഷവാദ ഇവ മധ്യമണിപ്രണാദഃ || 14.51 ||

431

സഞ്ചാരകേളികലഹായിതഗർഭരതാ

സാംസിദ്ധികം സകലജന്തുഷു സാർവഭൗമം |

രക്ഷാർത്ഥിനാം പ്രഥയസീവ പദാവനി ! ത്വം
രംഗേശ്വരസ്യ നിരവഗ്രഹമാനുശംസ്യം || 14.52 || 432

പ്രാപ്തം പരം പുരിശയം പുരുഷം മൂനീനാം
അഭ്യസ്യതാമനുദിനം പ്രണവം ത്രിമാത്രം |
ശ്രീരംഗരാജചരണാവനി ! ശിഞ്ജിതം തേ
ശങ്കേ സമുന്നയനസാമവിശേഷഘോഷം || 14.53 || 433

നിത്യം സമാഹിതധിയാമുപദർശയന്തി
നാഗേശയം കിമപി ധാമ നിജോർധ്വഭാഗേ |
ഹൃത്കർണികാമനുഗതാ മണിപാദുകേ ! ത്വം
മഞ്ജുസ്വനാ സ്തൂരസി വാഗ്ഭ്രമരീ പരേവ || 14.54 || 434

മാനേഷു ദാനവരിപോർമണിപാദരക്ഷേ !
ത്വാമാശ്രിതേഷു നിഗമേഷ്വവധീരിതേഷു |
മഞ്ജുസ്വനൈർവദസി മൈവമിതീവ മാതഃ !
വേലാം ലിലഘയിഷതോ മനുജാനിരോദ്ധും || 14.55 || 435

ക്രന്ദത്സു കാതരതയാ കരണവ്യപായേ
രംഗോപശൽയശയിതേഷു ജനേഷ്വലക്ഷ്യം |
ആസീദസി ത്വരിതമസ്ഖലിതാനുകമ്പാ
മാതേവ മഞ്ജുനിനദാ മണിപാദുകേ ! ത്വം || 14.56 || 436

ദാസ്വത്സുവർണവപുഷാം മണിപാദരക്ഷേ !
പദ്മാസഹായപദപദ്മവിഭൂഷണാനാം |
മഞ്ജീരശിഞ്ജിതവികൽപിതമഞ്ജുനാദാ
മഞ്ജുഷികേവ ഭവതീ നിഗമാന്തവാചാം || 14.57 || 437

രംഗേശപാദകമലാത് ത്വദധീനവൃത്തേഃ
അന്യേഷു കേഷുചിദലക്ഷ്യമനന്യവേദ്യം |

ആക്ലായഗുഡമബഹിർമണിഭിഃ ക്വണദ്ഭിഃ

നേദീയസാം പ്രഥയസീവ നിജാനുഭാവം || 14.58 ||

438

കാലോപപന്നകരണാത്യയനിർവിചേഷേ

ജാതശ്രമേ മയി ജനാർദനപാദരക്ഷേ !

ആശ്വാസനായ പുരതഃ പ്രസരന്തു മാതഃ !

വാർതാഹരാസ്തവ രവാഃ ശമിതാർതയോ മേ || 14.59 ||

439

സംരക്ഷണായ സമയേ ജഗതാം ത്രയാണാം

യാത്രാസു രംഗന്യപതേരുപതസ്ഥുഷീഷു |

സമ്പത്ത്യതേ ശ്രുതിസുഖൈർമണിപാദരക്ഷേ !

മംഗശ്ചസൂക്തിരനഘാ തവ മഞ്ജുനാദൈഃ || 14.60 ||

440

ഗർഭോപലൈർഗമനവേഗവശാദ്വിലോലൈഃ

വാചാലിതാ മധുഭിദോ മണിപാദരക്ഷേ !

പ്രസ്തൗഷി ഭാവിതധിയാം പഥി ദേവയാനേ

പ്രസ്ഥാനമംഗളമൃദംഗവിശേഷഘോഷം || 14.61 ||

441

പര്യങ്കമാശ്രിതവതോ മണിപാദുകേ ! ത്വം

പാദം വിഹായ പരികൽപിതമൗനമുദ്രാ |

ശ്രോതും പ്രഭോരവസരം ദിശസീവ മാതഃ !

നാഭീസരോജശയിതാർഭകസാമഗീതിം || 14.62 ||

442

ഭോഗായ ദേവി ! ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ !

പദ്മാസഹായമധിരോപ്യ ഭുജംഗതൽപേ |

വിശ്വസ്യ ഗുപ്തമധികൃത്യ വിഹാരഹീനാ

വാചംയമാ കിമപി ചിന്തയതീവ കാർയം || 14.63 ||

443

നിത്യപ്രബോധസുഭഗേ പുരുഷേ പരസ്മിൻ

നിദ്രാമുപേയുഷി തദേകവിഹാരശീലാ |

- മഞ്ജുസ്വനം വിജ്ഞാതീ മണിപാദുകേ ! ത്വം
സംവേശമിച്ഛസി പരം ചരണാന്തികസ്ഥാ || 14.64 || 444
- ലാസ്യം വിഹായ കിമപി സ്ഥിതമാശ്രയന്തി
രംഗേശ്വരേണ സഹിതാ മണിമണ്ഡപേഷു |
മഞ്ജുസ്വനേഷു വിരതേഷ്യപി വിശ്വമേതത്
മൗനേന ഹന്ത ഭവതീ മുഖരികരോതി || 14.65 || 445
- വിസ്താപിതേവ ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ !
വൈരോചനേർവിതരണേന തമാവിധേന |
ഏതാവത്യാലമിതി ദേവി ! ഗൃഹീതപാദാ
നാഥം ത്രിവിക്രമചാരയതേവ നാദൈഃ || 14.66 || 446
- സാമാനി രംഗനൃപതിഃ സരസം ച ഗീതം
ലീലാഗതേഷു വിനിവാരയതി സ്വതന്ത്രഃ |
ശ്രോതും തവ ശ്രുതിസുഖാനി വിശേഷവേദീ
മഞ്ജുനി കാഞ്ചനപദാവനി ! ശിഞ്ജിതാനി || 14.67 || 447
- തത്താദൃശീം പ്രഥയതാ രുചിരാം സ്വരേഖാം
വർണാധികേന മധുസൂദനപാദരക്ഷേ ! |
പശ്യന്തി ചിത്തനികഷേ വിനിവേശ്യ സന്തോ
മഞ്ജുസ്വനേന തവ നൈഗമികം സുവർണം || 14.68 || 448
- മുഗ്ധസ്യ ഹന്ത ഭവതീം സ്തൂവതോ മമൈതാ -
ന്ത്യാകർണ്യ നൂനമയമായമജൽപിതാനി |
ഇത്ഥം വദ ത്വമിതി ശിക്ഷയിതും പ്രണാദാൻ
മഞ്ജുനൂദീരയസി മാധവപാദുകേ ! ത്വം || 14.69 || 449
- ആദൗ സഹസ്രമിതി യത്സഹസാ മയോക്തം
തുഷ്ടുഷതാ നിരവധിം മഹിമാർണ്യവം തേ |

ആമ്രേയസ്യമ കിമേതദമൃഷ്ടമാണാ

മഞ്ജുസ്വനേന മധുജിൻമണിപാദുകേ ! ത്വം || 14.70 ||

450

പരിമിതപരിബർഹം പാദുകേ ! സഞ്ചരിഷ്ണു

ത്വയി വിനിഹിതപാദേ ലീലയാ രംഗനാഥേ |

നിയമയതി വിപഞ്ചീം നിത്യമേകാന്തസേവീ

നിശമയിതുമുദാരാനാരദസ്തേ നിനാദാൻ || 14.71 ||

451

വിഹരതി വിശിഖായാം രംഗനാഥേ സലീലം

ഗമനവശവിലോലൈർഗർഭരന്തൈഃ ക്വണന്ത്യാഃ |

മണിവലയനിനാദൈർമഞ്ജുളൈസ്തേ ദിശന്തി

പ്രതിവചനമുദാരം പാദുകേ ! പൗരനാർയഃ || 14.72 ||

452

അനുകൃതസവനീയസ്തോത്രശസ്ത്രാം നിനാദൈഃ

അനുഗതനിഗമാം ത്യാമാസ്ഥിതോ രംഗനാഥഃ |

അനിതരവിബുധാർഹം ഹവ്യമാസ്യാദയിഷ്യൻ

വിശതി ചരണരക്ഷേ ! യജ്ഞവാടം ദ്വിജാനാം || 14.73 ||

453

ചരണകമലമേതദ്രംഗനാഥസ്യ നിത്യം

ശരണമിതി ജനാനാം ദർശയന്തീ യഥാവത് |

പ്രതിപദമപി ഹൃദ്യം പാദുകേ ! സ്വാദുഭാവാത്

അനുവദതി പരം തേ നാദമാല്ലായപക്തിഃ || 14.74 ||

454

രഹിതഭുജഗതൽപേ ത്വത്സനാഥേ പ്രജാനാം

പ്രതിഭയശമനായ പ്രസ്ഥിതേ രംഗനാഥേ |

പ്രഥമമുദയമാനഃ പാദുകേ ! തൂർയഘോഷാത്

പ്രതിഫലതി നിനാദഃ പാഞ്ചജന്യേ ത്വദീയഃ || 14.75 ||

455

വകുളധരതനുസ്ത്വം സംഹിതാം യാമപശ്യഃ

ശ്രുതിപരിഷദി തസ്യാഃ സൗരഭം യോജയന്തി |

ഹരിചരണസരോജാമോദസമ്മോദിതായാഃ

പ്രതിപദരമണീയാഃ പാദുകേ ! തേ നിനാദാഃ || 14.76 ||

456

ദനുതനയനിഹന്തുർജ്ജൈത്രയാത്രാനുകൂലേ

ശരദുപഗമകാലേ സഹ്യജാമാപതന്തി |

ശ്രുതിമധുരമുദാരം ശിക്ഷിതും തേ നിനാദം

പരിഹൃതനിജവാസാഃ പാദുകേ ! രാജഹംസാഃ || 14.77 ||

457

വിഹരണസമയേഷു പ്രത്യഹം രംഗഭർതുഃ

ചരണനഖമയുഖൈഃ സോത്തരീയാ വിശുദ്ധൈഃ |

പരിണമയസി നാദം പാദുകേ ! ഗർഭരന്തൈഃ

ദമയിതുമിവ ശിഷ്യാൻ ദീർഘികാരാജഹംസാൻ || 14.78 ||

458

പരിഷദി വിരതായാം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

പരിജനമപവാർയ പ്രസ്ഥിതസ്യാവരോധാൻ |

മണിനികരസമുദ്യൻമഞ്ജുനാദാപദേശാത്

അഭിലപസി യഥാർഹം നൂനമാലോകശബ്ദം || 14.79 ||

459

ഗുരുജനനിയതം തദ് ഗോപികാനാം സഹസ്രം

ദിനകരതനയായാഃ സൈകതേ ദിവ്യഗോപഃ |

വശമനയദയത്താത് വംശനാദാനുയാതൈഃ

തവ ഖലു പദരക്ഷേ ! താദൃശൈർമഞ്ജുനാദൈഃ || 14.80 ||

460

നിജപദവിനിവേശാനിർവിശേഷപ്രചാരാൻ

പരിണമയതി ഭക്താൻ രംഗനാഥോ യഥാ മാം |

ഇതി വിഹരണകാലേ മഞ്ജുശിഞ്ജാവിശേഷൈഃ

ഹിതമുപദിശസീവ പ്രാണിനാം പാദുകേ ! ത്വം || 14.81 ||

461

അയമയമിതി തൈസ്തൈഃ കൽപിതാനധ്യഭേദാൻ

പ്രതിപദമവലോക്യ പ്രാണിനാം വ്യാകുലാനാം |

ചടുലമണികലാപൈഃ ശൗരിപാദാവനി ! ത്വം

മുഖരയസി വിഹാരൈർമുക്തിഘണ്ടാപമാഗ്ര്യം || 14.82 ||

462

പദകമലമുദാരം ദർശയന്തി മുരാഭഃ

കലമധുരനിനാദാ ഗർഭരത്തൈർവിലോലൈഃ |

വിഷമവിഷയതൃഷ്ണാവാകുലാനി പ്രജാനാം

അഭിമുഖയസി നൂനം പാദുകേ ! മാനസാനി || 14.83 ||

463

മധുരിപുപദരക്ഷേ ! മന്ദബുദ്ധൗ മയി ത്വാം

അനവധിമഹിമാനം ത്വത്പ്രസാദാത് സ്തുവാനേ |

മണിനികരസമുത്തൈർമഞ്ജുനാഭൈഃ കവീനാം

ഉപരമയസി താംസ്താൻ നൂനമുത്സേകവാദാൻ || 14.84 ||

464

ശരണമുപഗതേ ത്വാം ശാർംഗിണഃ പാദരക്ഷേ !

സകൃദിതി വിധിസിദ്ധം ത്യക്തുകാമേ വിമോഹാത് |

പ്രചലിതമണിജാലവൃണ്ണിതൈഃ ശിണ്ണിതൈഃ സ്വൈഃ

അലമലമിതി നൂനം വാരയസ്യാദരേണ || 14.85 ||

465

വികലകരണവൃത്തൗ വിഹൃലാംഗേ വിലക്ഷം

വിലപതി മയി മോഹാദ്ബിഭ്രതീ ശൗരിപാദം |

പരിസരമധിഗന്തും പശ്യ പാദാവനി ! ത്വം

പ്രതിഭയമഖിലം മേ ദർശയന്തി നിനാഭൈഃ || 14.86 ||

466

കരണവിഗമകാലേ കാലഹുങ്കാരശങ്കീ

ദ്രുതപദമുപഗച്ഛൻ ദത്തഹസ്തഃ പ്രിയാഭ്യാം |

പരിണമയതു കർണേ രംഗനാഥഃ സ്വയം നഃ

പ്രണവമിവ ഭവത്യാഃ പാദുകേ ! മഞ്ജുനാദം || 14.87 ||

467

കമലവനസഖീം താം കൗമുദീമുദ്യഹന്തം

സവിധമുപനയന്തി താദൃശം രംഗചന്ദ്രം |

പ്രളയദിനസമുത്ഥാൻ പാദുകേ ! മാമകീനാൻ

പ്രശമയ പരിതാപാൻ ശീതലൈഃ ശിഞ്ജിതൈഃ സ്വൈഃ || 14.88 ||

468

പ്രശമയതു ഭയം നഃ പശ്ചിമശ്വാസകാലേ

രഹസി വിഹരണം തേ രംഗനാഥേന സാർധം |

നിയതമനുവിധത്തേ പാദുകേ ! യന്നിനാഭോ

നിഖിലഭുവനരക്ഷാഘോഷണാഘോഷലീലം || 14.89 ||

469

ത്രികവിനിഹിതഹസ്തം ചിന്തയിത്യാ കൃതാന്തം

ഗതവതി ഹൃദി മോഹം ഗച്ഛതാ ജീവിതേന |

പരികലയതു ബോധം പാദുകേ ! ശിഞ്ജിതം തേ

ത്വരയിതുമിവ സജ്ജം ത്വദിധേയം മുകുന്ദം || 14.90 ||

470

ഉപഘ്നം സംവിത്തേരുപനിഷദുപോദ്ഘാതവചനം

തവ ശ്രാവം ശ്രാവം ശ്രുതിസുഭഗമന്തർമണിരവം |

വിജ്ഞാഭത്തേ നൂനം മധുമഥനപാദാവനി ! മമ

ദ്രവീഭൂതദ്രാക്ഷാമധുരിമധുരിണാഃ ഫണിതയഃ || 14.91 ||

471

വിലാസൈഃ ക്രീണന്തോ നിഖിലജനചേതാംസി വിവിധാഃ

വിഹാരാസ്തേ രംഗക്ഷിതിരമണപാദാവനി ! മുഹൂഃ |

വിഗാഹന്താമന്തർമമ വിലുഃഭന്തർമണിശിലാ

ഖലാത്കാരവ്യാജക്ഷരഭമൃതധാരാധമനയഃ || 14.92 ||

472

ശ്രുതിശ്രേണീസ്ഥേയശ്രുതിസുഭഗശിഞ്ജാമുഖരിതാം

ഭജേമ ത്വാം പദ്മാരമണചരണത്രായിണി ! പരം |

ന മൂദ്രാനിദ്രാണദ്രവിണകണവിശ്രാണനദശാ

വിശാലാഹങ്കാരം കമപി ഘനഹുങ്കാരപരുഷം || 14.93 ||

473

തവൈതശ്ചീരംഗക്ഷിതിപതിപദത്രായിണി ! നൃണാം

ഭവത്യാഗശ്ചിന്താരണരണകഭംഗായ രണിതം |

ശരീരേ സ്വം ഭാവം പ്രഥയതി യദാകർണനവശാത്

ന നഃ കർണേ ഭാവി യമമഹിഷഘണ്ടാഘണഘണഃ || 14.94 ||

474

പരിത്രസ്താഃ പുൺയദ്രവപതനവേഗാത്പ്രഥമതഃ

ക്ഷരദ്ഭിഃ ശ്രീരംഗക്ഷിതിരമണപാദാവനി ! തദാ |

വിദാമാസുർഭേവാ ബലിമനസംരംഭമനഘൈഃ

പ്രണാദൈസ്തേ സദ്യഃ പദകമലവിക്രാന്തിപിശുനൈഃ || 14.95 ||

475

സ്വേഷു സ്വേഷു പദേഷു കിം നിയമയസ്യഷ്ടൗ ദിശാമീശ്വരാൻ

സൈരാലാപകമാഃ പ്രവർത്തയസി കിം ത്രയാ സഹാസീനയാ |

രംഗേശസ്യ സമസ്തലോകമഹിതം പ്രാപ്താ പദാംഭോരുഹം

മാ ദൈഷീരിതി മാമുദീരയസി വാ മഞ്ജുസ്വനൈഃ

പാദുകേ ! || 14.96 || 476

രംഗേ ദേവി ! രമാംഗപാണിചരണസ്വച്ഛന്ദലീലാസഖി !

സ്തോകസ്സന്ദിതരമ്യവിഭ്രമഗതിപ്രസ്താവകം താവകം |

കാലോപാഗതകാലകിങ്കരചമുഹുകാരപാരമ്പരീ -

ദുർവാരപ്രതിവാവദുകമനഘം ശ്രോഷ്യാമി ശിഞ്ജാരവം || 14.97 ||

477

ത്വച്ഛിഞ്ജാരവശർകരാരസസദാസ്വാദാത്സതാമുൻമദാ

മാതർമാധവപാദുകേ ! ബഹുവിദാം പ്രായഃ ശ്രുതിർമുഹ്യതി |

സാരാസാരസകൃദ്വിമർശനപരിച്ഛാനാക്ഷരഗ്രന്ഥിഭിഃ

ഗ്രന്ഥൈസ്ത്വാമിഹ വർണയാമ്യഹമതസ്ത്വാസത്രപാ -

വർജ്ജിതഃ || 14.98 || 478

തവാംബ ! കില വേലതാം ഗതിവശേന ഗർഭാശൂനാം

രമാരമണപാദുകേ ! കിമപി മഞ്ജുഭിഃ ശിഞ്ജിതൈഃ |

പദസ്തുതിവിധായിഭിസ്ത്വദനുഭാവസിദ്ധാന്തിഭിഃ

സയുമ്യകലഹായിതം ശ്രുതിശതം സമാപദ്യതേ || 14.99 ||

479

ക്ഷിപതി മണിപാദരക്ഷേ !

നാദൈർനൂനം സമാശ്രിതത്രാണേ ।

രംഗേശ്വരസ്യ ഭവതീ

രക്ഷാപേക്ഷാപ്രതീക്ഷണവിളംബം || 14.100 ||

480

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ നാദപദ്ധതിഃ ചതുർദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।

ശ്രീമതേ വേദേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ രത്നസാമാന്യപദ്ധതിഃ പഞ്ചദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ഉദർചിഷസ്തേ രംഗേന്ദ്ര

പാദാവനി ! ബഹിർമണീൻ |

അന്തർമണിരവം ശ്രുത്വാ

മന്യേ രോമാഞ്ചിതാകൃതിൻ || 15.1 ||

481

വിധേഹി ശൗരേർമണിപാദുകേ ! ത്വം

വിപദ്യമാനേ മയി രശ്മിജാലൈഃ |

ആസീദതാമന്തകകിങ്കരാണാം

വിത്രാസനാൻ വേത്രലതാവിശേഷാൻ || 15.2 ||

482

മുകുന്ദപാദാവനി ! മധുനാധ്യാ

മൂർധന്യയാ നിഷ്പതതോ മുമുകേഷാഃ |

ആബ്രഹ്മലോകാദവലംബനാർഥം

രത്നാനി തേ രശ്മിഗണം സുജന്തി || 15.3 ||

483

അസൂര്യദേദ്യാം രജനീം പ്രജാനാം

ആലോകമാത്രേണ നിവാരയന്തി |

അമോഘവൃത്തിർമണിപാദരക്ഷേ !

മുരദിഷോ മൂർതിമതീ ദയാ ത്വം || 15.4 ||

484

രംഗേശപാദാവനി ! താവകാനാം

രത്നോപലാനാം ദ്വുതയഃ സ്തുരന്തി |

ശ്രേയഃ ഫലാനാം ശ്രുതിവൽലരീണാം

ഉപഘ്നശാഖാ ഇവ നിർവ്വപായാഃ || 15.5 ||

485

കന്യാപി പുംസഃ കനകാപഗായാഃ

പുണ്യേ സലീലം പുളിനേ ശയാളോഃ |

സമീപവൃത്തിർമണിപാദുകേ ! ത്വം

സംവാഹയന്തീവ പദം കരൈഃ സ്വൈഃ || 15.6 ||

486

ദിദ്യക്ഷമാണസ്യ പരം നിധാനം

സ്നേഹാൻവിതേ യോഗദശാവിശേഷേ |

സംവിത്പ്രദീപം മണിപാദരക്ഷേ !

സന്ധുക്ഷയന്തീവ മരീചയസ്നേ || 15.7 ||

487

സമാധിഭാജാം തനുതേ ത്വദീയാ

രംഗേശപാദാവനി ! രത്നപക്തിഃ |

സ്ഥാനം പ്രയാതും തമസഃ പരം തത്

പ്രദീപകൃത്യം പ്രഭയാ മഹത്യാ || 15.8 ||

488

ബധ്നാസി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

മന്യേ യഥാർഹം മണിരശ്മിജാലൈഃ |

സേവാനതാനാം ത്രിദശേശ്വരാണാം

ശേഷാപടീം ശേഖരസന്നികൃഷ്ടാം || 15.9 ||

489

ഭജന്തി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

പ്രകൽപയന്തോ വിവിധാൻ പുമർമാൻ |

ഉദർചിഷശ്ചിന്തയതാം ജനാനാം

ചിന്താമണിത്വം മണയസ്ത്വദീയാഃ || 15.10 ||

490

നാമസ്യ ദത്തേ നദരാജകന്യാ

പാതും ശുഭാൻ പാദനഖേന്ദുരശ്മീൻ |

മണിപ്രഭാഭിഃ പ്രതിപന്നപക്ഷാം

ലീലാചകോരിമിവ പാദുകേ ! ത്യാം || 15.11 ||

491

ജനസ്യ രംഗേശ്വരപാദുകേ ! ത്യാം

ജാതാനുകമ്പാ ജനയസ്യയത്താത് |

ആകൃഷ്ട ദൂരാൻമണിരശ്മിജാലൈഃ

അനന്യലക്ഷ്യാണി വിലോചനാനി || 15.12 ||

492

രംഗേശപാദാവനി ! താവകീനൈഃ

സ്തൃഷ്ടാഃ കദാചിൻമണിരശ്മിപാശൈഃ |

കാലസ്യ ഘോരം ന ഭജന്തി ഭൂയഃ

കാരാഗൃഹാന്തേഷു കശാഭിഘാതം || 15.13 ||

493

രത്താനി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ത്വദാശ്രിതാന്യപ്രതിഘ്നൈർമയുഖൈഃ |

ആസേദുഷീണാം ശ്രുതിസുന്ദരീണാം

വിതൻവതേ വർണനിച്ചോളലക്ഷ്മീം || 15.14 ||

494

നിദ്രാരസപ്രണയിനോ മണിപാദരക്ഷേ !

രംഗേശ്വരസ്യ സവിധം പ്രതിപദ്യമാനാ |

ശയ്യാഫണീന്ദ്രമഭിതോ ഭവതീ വിധത്തേ

രത്താംശുഭിര്യവനികാമിവ ദർശനീയാം || 15.15 ||

495

സദ്യസ്തൃദുദ്ഗ്രഹദശാനമിതാകൃതീനാം

സ്രസ്താംശുകം നിജരുചാ മണിപാദുകേ ! ത്യാം |

പദ്മാസഹായപരിവാരവിലാസിനീനാം

പട്ടാംശുകൈരിവ പയോധരമാവൃണോഷി || 15.16 ||

496

- ദേവസ്യ രംഗവസതേഃ പുരതഃ പ്രവൃത്തൈഃ
 ഉദ്ധൂതവിശ്വതിമിരാം മണിരശ്മിജ്വാലൈഃ |
 മന്യേ മദീയഹൃദയാതനപ്രവേശ -
 മാംഗശ്യാദീപകണികാം മണിപാദുകേ ! ത്യാം || 15.17 || 497
- ആകീർണരത്നനികരാം മണിപാദുകേ ! ത്യാം
 രംഗേശ്വരസ്യ ലളിതാം വിപണിം പ്രതീമഃ |
 യത്സംശ്രയേണ ഭവതി സ്ഥിരഭക്തിമൂൽയം
 കൈവൽയമത്ര ജഗതാം ക്രയവിക്രയാർഹം || 15.18 || 498
- വ്യക്തും ക്ഷമം ഭഗവതോ ജഗദീശ്വരത്വം
 വജ്രാങ്കുശധ്വജസരോരുഹചക്രചിഹ്നം |
 ആശ്ശിഷ്യ നിർഭരരുചിം മണിപാദുകേ ! ത്യാം
 ആസീദനാഭരണസുന്ദരമംഘ്രിപദ്മം || 15.19 || 499
- രത്നപ്രഭാപടലചക്രമനോഹരാ ത്യാം
 പദ്മാരുണം പദമിദം ത്വയി രംഗഭർതുഃ |
 മന്യേ തദേതദുഭയം മണിപാദരക്ഷേ !
 ചക്രാബ്ജമണ്ഡലമകിഞ്ചനരക്ഷണാർഹം || 15.20 || 500
- ത്രാസാത്പ്രയം പ്രണമതാം ദനുജേശ്വരാണാം
 സംഖ്യേവലൂനശിരസാമപി മൗളിരന്തൈഃ |
 ആയോജയത്യനുകലം മണിപാദുകേ ! ത്യാം
 സൈരന്ധ്രികേവ മുരവൈരികൃപാണധാരാ || 15.21 || 501
- ആസ്തന്നാനി വിബുധേന്ദ്രശിഖാമണീനാം
 ത്യാമാശ്രിതാൻയസുരസുദനപാദരക്ഷേ ! |
 രത്നാനി തേ സ്തുതിസുവർണപരീക്ഷണാർഥേ
 നൂനം ഭജന്തി നിക്ഷോപലതാം കവീനാം || 15.22 || 502

പാദാവനി ! പ്രണയിനാം പ്രതിപാദിതാർത്ഥം
 ക്രീഡാസരോജമിവ ശൗരിപദം വഹന്തി |
 പ്രത്യുപ്ലരത്നനികരപ്രതിപന്നശോഭാം
 പശ്യാമി രോഹണഗിരേരധിഭേവതാം ത്വാം || 15.23 || 503

യാമേവ രത്നകിരണൈർമണിപാദരക്ഷേ !
 ചൂഡാപദേ തനുഭൂതാം ഭവതീ വിധത്തേ |
 ശക്രാദിവൈതശിഖാമണിരജ്യമാനൈഃ
 താമേവ തേ പ്രകടയന്തി പദൈരഭിഖ്യാം || 15.24 || 504

രത്നാങ്കുരൈരവിരളാ മണിപാദരക്ഷേ !
 പാകോൻമുഖൈഃ പരിഗതാ പുരുഷാർത്ഥസന്ധൈഃ |
 ദേവേന രംഗപതിനാ ജഗതാം വിഭൂതൈഃ
 കേദാരികേവ കൃപയാ പരികൽപിതാ ത്വാം || 15.25 || 505

നിർധൂതമോഹതിമിരാസ്സവ രത്നദീപൈഃ
 നിർവിശ്വമാനവിഭവം നദരാജപുത്രാ |
 പ്രത്യക്ഷയന്തി നിഗമാന്തനിഗൂഢമർഥം
 പാദാവനി ! ത്വയി നിവേശിതഭാവബന്ധാഃ || 15.26 || 506

രത്നോപലപ്രകരസംഭവ ഏഷ ദൂരാത്
 രംഗാധിരാജചരണാവനി ! താവകീനഃ |
 ആർദ്രാപരാധപരിവിന്നധിയാം പ്രജാനാം
 ആശ്വാസനാർത്ഥ ഇവ ഭാതി കരപ്രസാരഃ || 15.27 || 507

വ്യാമുഹ്യതോ വിഷയിബാലമൃഗാൻ മദീയാൻ
 സംസാരഘർമജ്ജനിതാസു മരീചികാസു |
 പാദാവനി ! പ്രഗുണരത്നമയുഖജാലൈഃ
 ആകൃഷ്ട വിശ്രമയ കേശവകാന്തിസിന്ധൗ || 15.28 || 508

അന്തർനിധായ മുനിഭിഃ പരിരക്ഷ്യമാണാം

ആത്മീയരശ്മിഗുണിതാം മണിപാദരക്ഷേ !

രംഗേശപാദകമലപ്രതിപന്നമുദ്രാം

നീവീമവൈമി ഭവതീം നിഗമാന്തവാചാം || 15.29 ||

509

രാമസ്യ രംഗവസതേശ്ചരണാനുഷംഗാത്

കാഷ്ഠാം ഗതാം ഭൂവനപാവനതാം ദധാനാ |

പാദാവനി ! പ്രചുരരത്നശിലാനിബദ്ധാ

സംസാരസന്തരണസേതുരസി പ്രജാനാം || 15.30 ||

510

ദിവിഷൻമകുടേഷു സഞ്ചരന്ത്യാഃ

പ്രചുരസ്തേ മണിപാദുകേ ! പ്രകാശഃ |

ദിവി രംഗപതേർമഹോത്സവാർഥം

വിതതാ വന്ദനമാലികേവ ഭാതി || 15.31 ||

511

പ്രഭവന്തി ദവീയസാം സ്വഭാവാത്

തവ രത്നാനി മുകുന്ദപാദരക്ഷേ !

അയസാമിവ ഹന്ത ലോഹകാന്താഃ

കഠിനാനാം മനസാം വികർഷണായ || 15.32 ||

512

പരിപശ്യതി ദേവി ! രംഗനാഥേ

രഹസി ത്വം സവിധേ നിവിശ്യ ലക്ഷ്മ്യഃ |

പരിപുഷ്യസി രത്നധാമഭിഃ സ്വൈഃ

അനസൂയേവ മനോജ്ഞമംഗരാഗം || 15.33 ||

513

തവ രത്നകരാർപിതം നവീനം

പരിഗൃഹ്യ സ്ഥിരമംശുകം മനോജ്ഞം |

ജരദംശുകവത്സുഖേന ദേഹം

കൃതിനഃ കേശവപാദുകേ ! ത്യജന്തി || 15.34 ||

514

അഭിതോ മണിപാദുകേ ! നിബന്ധൈഃ

കൃതസംസ്കാരവിശേഷമാത്മരന്തൈഃ |

കുരുതേ ദവതീ പദം മുരാഭേഃ

കഠിന്യേന്ദ്രിൻ ഹൃദി മേ നിവേശയോഗ്യം || 15.35 ||

515

നിജരത്നകരാഞ്ചലൈർമദീയാൻ

അപരാധാനവധൂയ ദത്തസാമ്യം |

രമയാ സഹിതസ്യ രംഗഭർതുഃ

പദയോർഭവ പാദുകേ ! സ്വയം മാം || 15.36 ||

516

രശ്മിജാലപരിവേഷബന്ധുരാ

രംഗഭൂമിപതിരത്നപാദുകേ ! |

വിശ്വലോചനവിഹംഗഹാരിണീ

വാഗുരേവ വിതതാ വിരാജസേ || 15.37 ||

517

മാനസാംബുജവികാസഹേതുഭിഃ

സേവിതാ മണിഗണ്ണൈഃ പ്രഭാകരൈഃ |

പാദുകേ ! വഹസി സദ്ഭിരാശ്രിതാം

ദേവി ! വിഷ്ണുപദസമ്പദം നവാം || 15.38 ||

518

അധിശയിതഹണീശ്വരസ്യ ശൗഭേഃ

സ്വയമധിരൂഢപദോപധാനപാർശ്വാ |

മണിവലയജുഷാ കരേണ മന്ദ്രം

സ്തൃശസി പദാവനി ! പാദയോർയുഗം തത് || 15.39 ||

519

ദവത്യന്തേ ത്വാം പ്രണതസ്യ ജന്തോഃ

തദോക്തോഗ്രജുലനം ത്വത്പ്രകാശൈഃ |

യതോ നാഡ്യാ മധ്യമയാ വിനിർയൻ

ഗതിം വിന്ദേത് കേശവപാദരക്ഷേ ! || 15.40 ||

520

അശിമിലപരിണദ്ധാ രശ്മിജ്വാലൈർമണീനാം

ദൂരധിഗമതമം നഃ പാരമാരോപയന്തി |

കമലനയനമാദ്യം കർണ്ണധാരം ദധാനാ

ഭവസി ഭവപയോധേഃ പാദുകേ ! പോതപാത്രി || 15.41 ||

521

മണികിരണഗണൈസ്തേ കൽപിതേ ഗുൽമഭേദേ

മൃഗയൂരിവ കുരംഗീം ത്വാം പുരസ്കൃത്യ ഭവ്യാം |

ഹരതി ചരണരക്ഷേ ! ഭക്തിപാശാവരുദ്ധം

ഹൃദയഹരിണയൂഥം പ്രാണിനാം രംഗനാഥഃ || 15.42 ||

522

പരിചിതപദമൂലാ പാദുകേ ! രംഗിണസ്ത്വം

പ്രഭവതി ഭുജമധ്യേ കൗസ്തുഭോയം തമാപി |

ഭവതി ഭൃശമധസ്താത് തേജസാ ഭവ്യഭൂദ്ധാ

ശലഭിതദൂരിതാനാം താവകാനാം മണീനാം || 15.43 ||

523

കൽപശ്രേണീദിനപരിണതൗ ജന്തുജാലേ പ്രസുപ്തേ

വിഷ്വഗ്യാപ്തേ ജഗതി തമസാ പാദുകേ ! താദ്യശേന |

സ്ത്യാനാലോകൈസ്തവ മണിഗണൈർവാസഗേഹപ്രദീപാഃ

സമ്പദ്യന്തേ സഹ കമലയാ ജാഗരൂകസ്യ യുനഃ || 15.44 ||

524

ശ്രീരംഗേന്ദോശ്ചരണകമലദ്വന്ദ്വസേവാവലേപാത്

ആരൂഢായാം ത്വയി മഖഭുജാമാനതാൻ മൗളിഭാഗാൻ |

തേഷാം ചൂഡാമണിദിരനഘൈസ്താവകാനാം മണീനാം

കേശാകേശി പ്രഭവതി മിഥസ്താസലേശോജ്ജ്വലിതാനാം || 15.45 ||

525

ത്വദ്രത്നോപലരശ്മിപഞ്ജരതനുത്രാണം സ്ഥിരം ബിഭ്രതോ

മാതർമാധവപാദുകേ ! ന തു പുനർഹസ്തൈഃ സ്വശന്ത്യാകുലൈഃ |

ദൂരോത്സികൃതദൂരാഘൃജ്ജിഹ്വഗബിലദ്വാഃപാലകോപാനല -

ജ്വാലാമിത്രകഠോരവേത്രലതികാദത്താർധചന്ദ്രം വപുഃ || 15.46 ||

526

സംവർത്തോദിതസൂർയകോടിസദ്യശീം രംഗേശപാദാവനി !

പ്രസ്തൃഷി പ്രതിയത്തരത്നനികരജ്യോതിശ്ചരടാമുദ്ഭടാം |
തൻമന്യേ തദനന്യസൂരിപരിഷൻമധ്യേ നിവേശായ നഃ

താദ്യഗ്യാസരസ്വേപി ഭേത്തുമചിരാദസ്മാകമന്ധം തമഃ || 15.47 ||

527

സലീലം വിന്യസ്യ ത്യയി ചരണരക്ഷേ ! നിജപദം

യദ്യച്ഛാനിഷ്ഠാന്തേ വിഹരതി ഹരൗ രംഗരസിഭേ |
ദിശാസൗധാനഷ്ടൗ ജനയസി തദാ നിർഭരമിലത്

മണിച്ചായാമായാഘനഘടിതകേതുവൃതികരാൻ || 15.48 ||

528

മഹാർഘൈരാശ്ഠിഷ്ടാം മണിഭിരവധൂതദ്യുമണിഭിഃ

കമഞ്ചിത് ക്ഷേത്രജൈന്തരധിഗതപദാമംബ ! ഭവതീം |
മുകുന്ദേന ത്രാതും പദകമലമൂലേ വിനിഹിതാം

നിരാബാധാം മന്യേ നിധിമനഘവാചാം നിരവധിം || 15.49 ||

529

താപത്രയം നിരുന്ധേ

പചതി കഷായാൻ വിശോഷയതി പങ്കം |
തേജസ്വിതയമിദം തേ

ശങ്കേ രംഗേന്ദ്രപാദുകേ ! തേജഃ || 15.50 ||

530

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ രത്നസാമാന്യപദ്ധതിഃ പഞ്ചദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ബഹുരത്നപദ്ധതിഃ ഷോഡശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

മുഖബാഹുരുപാദേഭ്യോ

വർണാൻ സൃഷ്ടവതഃ പ്രഭോഃ |

പ്രപദ്യ പാദുകാം രന്തൈഃ

വ്യക്തവർണവ്യവസ്ഥിതിം ॥ 16.1 ॥

531

മണിഭിഃ സിതരക്തപീതകൃഷ്ണൈഃ

ഭവതീ കാഞ്ചനപാദുകേ ! വിചിത്രാ |

യുഗഭേദവികൽപിതം മുരാഭേഃ

യുഗപദ്യർശയതീവ വർണഭേദം ॥ 16.2 ॥

532

നവരത്നവിചിത്രിതാ മുരാഭേഃ

പദയോസ്ത്വം മണിപാദുകേ ! വിഭാസി |

നവഖണ്ഡവതീ വസുന്ധരേവ

പ്രണയാജ്ഞാമഭുവം സമാശ്രയന്തീ ॥ 16.3 ॥

533

സഹസാ വിനിവേദ്യ സാപരാധാൻ

ത്വദധീനസ്വപദേ മുകുന്ദപാദേ |

അരുണോപലസങ്കതമൗകുതികശ്രീഃ

സൂയമാനേവ വിഭാസി പാദുകേ ! ത്വം ॥ 16.4 ॥

534

ബഹുരത്നസമുദ്ഭവം മയൂഖം

തവ മന്യേ മണിപാദുകേ ! മുരാരേഃ |

ചരണോപഗതം മയൂരപിംഘരം

മകുടാരോഹണസാഹസം പ്രമാർഷ്ടം || 16.5 ||

535

പ്രഭയാ ഹരിനീലമൗക്തികാനാം

വികസന്ത്യാ ദിശസീവ പാദുകേ ! ത്വം |

മധുഭിച്ഛരണാരവിന്ദലക്ഷ്യാഃ

സ്രജമിന്ദീവരപുണ്ഡരീകബദ്ധാം || 16.6 ||

536

തവ മാധവപാദുകേ ! മണീനാം

പ്രഭയാ ദേവി ! സിതാസിതാരൂണാനാം |

വഹതേ ഗിരിശന്യ മൗളിഗംഗാ

കുമുദേന്ദീവരപദ്മകാനനാനി || 16.7 ||

537

പൃഥഗ്വിധാനാം ദൃതിഭിർമണീനാം

ത്വാം പാദുകേ ! ലോഹിതശുക്ലകൃഷ്ണാം |

വിഹാരഹേതോരിഹ രംഗഭർതുഃ

പാദാനുഷങ്കതാം പ്രകൃതിം പ്രതിമഃ || 16.8 ||

538

തമാലനീലദൃതിമിന്ദ്രനീലൈഃ

മുക്താനുവിദ്ധാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം |

അവൈമി രംഗേശ്വരകാന്തിസിന്ധോഃ

വേലാമവിശ്രാന്തഗതാഗതാർഹാം || 16.9 ||

539

അവൈമി രംഗേശ്വരപാദുകാഭ്യാം

അകാലകാൽയം വിഭവം വിധാതും |

വജ്രേന്ദ്രനീലവ്യപദേശദ്യശ്ശ്വം

ബന്ദികൃതം നൂനമഹസ്ത്രിയാമം || 16.10 ||

540

പദസ്യ ഗോപ്രീ ഭവതീ മുരാദേഃ

മണിസ്യശാ മൗക്തികരത്നഭാസാ |

അന്തർദ്യശം സാഞ്ജനയാ മുനീനാം

അനക്തി കർപൂരശലാകയേവ || 16.11 ||

541

മുക്താമയുവപ്രകരൈഃ സുഭദ്രാ

കൃഷ്ണാ മഹേന്ദ്രാപലരശ്മിജാലൈഃ |

മാന്യാ മുരാദേർമണിപാദുകേ ! ത്വം

വിഹാരയുക്താ വിജയം വൃണോഷി || 16.12 ||

542

വിചിത്രവർണാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ഛന്ദോമയീം സാമനിബദ്ധഗീതിം |

മുനീന്ദ്രജുഷാം ദ്വിപദാം മുരാദേഃ

പ്രത്യായികാം കാഞ്ചിദ്യുചം പ്രതീമഃ || 16.13 ||

543

പ്രസേദുഷീ ഗോത്രഭിദഃ പ്രണാമൈഃ

പുഷ്പാസി രംഗേശ്വരപാദുകേ ! ത്വം |

മണിപ്രഭാസംവലനാപദേശാത്

പ്രായസ്സദർഹാണി ശരാസനാനി || 16.14 ||

544

ശോണാശ്ശനാം തവ ഹരിൻമണിരശ്മിഭിന്നം

ബാലാതപം ബലിവിമർദ്ദനപാദരക്ഷേ ! |

ശ്യാമീകൃതം ശുകശകുന്തഗണപ്രവേശാത്

ശങ്കേ സതാം കിമപി ശാലിവനം വിപക്യം || 16.15 ||

545

സംഭിദ്യമാനമണിവിഭ്രമമൗക്തികശ്രീഃ

സൈരന്ധ്രികേവ ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ ! |

പ്രസ്തൗതി രംഗനൃപതേശ്ചരണാരവിന്ദേ

കസ്തൂരികാഘൃസ്യുണ്വന്വനപങ്കചർചാം || 16.16 ||

546

ആതന്വതിമസുരമർദനപാദരക്ഷേ !

ശുദ്ധാന്തപക്ഷ്വളദ്യശാം മദനേന്ദ്രജാലം |
വൈഹാരികീം വിവിധരത്നമയുഖലക്ഷ്യാത്
മന്യേ സമുദ്യഹസി മോഹനപിംഛരികാം ത്വം || 16.17 ||

547

രത്തൈർവ്യവസ്ഥിതസിതാസിതശോണവർണ്ണൈഃ

ആലോകവദ്ഭിരജഹൃച്ഛുതിസന്നികർഷൈഃ |
ഭ്രഷ്ടും മുകുന്ദചരണാവനിമേഷദ്യശ്വൗ
സന്ദ്യശ്യസേ ജനനി ! സംഭൃതനേത്രപക്തിഃ || 16.18 ||

548

ഗാരുത്തതാന്തരിതമൗക്തികപക്തിലക്ഷ്യാത്

ദൂർവാമധുകരചിതം ദുരിതോപശാന്തൈഃ |
മാതഃ ! സ്വയം വഹസി മുഗ്ധധിയാം പ്രജാനാം
മംഗശ്ചമാൽയമിവ മാധവപാദുകേ ! ത്വം || 16.19 ||

549

രംഗാധിരാജപദരക്ഷിണി ! രാജതേ തേ

വദ്യോപസംഘടിതമൗക്തികവിദ്യുമശ്രീഃ |
സക്താ ചിരം മനസി സംയമിനാം നിവാസാത്
സൂര്യേന്ദുവഹ്നിമയമണ്ഡലവാസനേവ || 16.20 ||

550

ആസക്തവാസവശിലാശകലാസ്ത്വദീയാഃ

പദ്മാസഹായപദരക്ഷിണി ! പദ്മരാഗാഃ |
പ്രത്യക്ഷയന്തി കമപി ഭ്രമരാഭിലീനം
പാദാരവിന്ദകരന്ദസപ്രവാഹം || 16.21 ||

551

അന്തഃപുരാണി സമയേഷ്വഭിഗന്തുമേകാ

രംഗേശിതൂർജ്ജതപയസീവ പദാവനി ! ത്വം |
മുക്താംശുജാലമിളനാദ്രുചിരൈഃ പ്രവാളൈഃ
ബിംബാധരം സ്മിതവിശേഷയുതം പ്രിയാണാം || 16.22 ||

552

- രംഗേശ്വരസ്യ മൃഗയോശ്ചരണാവസകൃതാം
 രക്ഷഃ കപീന്ദ്രമകുടേഷു നിവേശയോഗ്യാം |
 മന്യേ പദാവനി ! നിബദ്ധവിചിത്രരത്നാം
 മായാമൃഗസ്യ രചിതാമിവ ചർമണാ ത്യാം || 16.23 || 553
- ബധ്നാസി രംഗപതിവിഭ്രമപാദുകേ ! ത്യാം
 മായാകിരാതമകുടേ നവബർഹമാലാം |
 ആകൃഷ്ടവാസവധനുശ്ശുകലൈർമണീനാം
 അന്യോന്യസംഘടിതകർബുരിതൈർമയുഖൈഃ || 16.24 || 554
- അന്യോന്യബന്ധുരഹരിൻമണിപദ്മരാഗാ
 രംഗേശ്വരസ്യ ചരണാവനി ! രാജസേ ത്യാം |
 ആത്മാപമാനവിഭവാച്ചരിതാർത്ഥയന്തീ
 ശൈലാത്മജാഗിരിശയോരിവ മുർതിമേകാം || 16.25 || 555
- താപത്രയപ്രശമനായ സമാശ്രിതാനാം
 സന്ദർശിതാരുണസിതാസിതരത്നപക്തിഃ |
 പുഷ്പാസി രംഗനൃപതേർമണിപാദുകേ ! ത്യാം
 പ്രായഃ സരോജകുമുദോത്പലകാനനാനി || 16.26 || 556
- ദേഹദ്യുതിം പ്രകടയന്തി മഹേന്ദ്രനീലാഃ
 ശൗരേഃ പദാംബുജരുചിം തവ പദ്മരാഗാഃ |
 അന്യോന്യലബ്ധപരദാഗതയാ ത്വമീഷാം
 ആദാതി കാന്തിരപരാ മണിപാദരക്ഷേ ! || 16.27 || 557
- ആകീർണമൗകൃതികഹരിൻമണിപദ്മരാഗാം
 അംഭോജലോചനപദാവനി ! ദാവയേ ത്യാം |
 തത്പാദവിശ്രമജുഷാം ശ്രുതിസുന്ദരീണാം
 വർണോപധാനമിവ മൗളിനിവേശയോഗ്യം || 16.28 || 558

ആസന്നവാസവശിലാരുചിരാസ്ത്വദീയാഃ

പദ്മേക്ഷണസ്യ പദരക്ഷിണി ! പദ്മരാഗാഃ |

സംഭാവയന്തി സമയേ ക്വചിദുഷ്ണഭാനോഃ

സദ്യഃ പ്രസൂതയമുനാസുഭഗാമവസ്ഥാം || 16.29 ||

559

മുക്തേന്ദ്രനീലമണിഭിർവിഹിതേ ഭവത്യാഃ

പക്തീ ദുര്യോ പരമപൂരുഷപാദരക്ഷേ ! |

മന്യേ സമാശ്രിതജനസ്യ തവാനുഭാവാത്

ഉന്മോചിതേ സുകൃതദുഷ്ട്യതശുംഖലേ ഭ്യേ || 16.30 ||

560

ഉദ്ഗീർണ്ണഗാഢതമസോ ഹരിനീലഭംഗാഃ

താരാവിശേഷരുചിരാണി ച മൗക്തികാനി |

ത്വത്സംഗമാത് സരസിജേക്ഷണപാദരക്ഷേ !

സന്ധോജയന്തി നിശയാ ഭവമൗളീചന്ദ്രം || 16.31 ||

561

വിഷ്ണോഃ പദേന ഘടിതാ മണിപാദുകേ ! ത്വം

വ്യക്തേന്ദ്രനീലരുചിരുജ്ജ്വലമൗക്തികശ്രീഃ |

കാലേഷു ദീവ്യസി മരുദ്ഭിരുദീർയമാണാ

കാദംബിനീവ പരിതഃ സ്തുടവാരിബിന്ദുഃ || 16.32 ||

562

ഭാസാ സ്വയാ ഭഗവതോ മണിപാദരക്ഷേ !

മുക്താഞ്ചിതാ മരകതോപലപദ്ധതിന്യേ |

നിത്യാവഗാഹനസഹം സകലസ്യ ജന്തോഃ

ഗംഗാൻവിതം ജനയതിവ സമുദ്രമന്യം || 16.33 ||

563

സൂർയാത്മജാ ഹരിശിലാമണിപക്തിലക്ഷ്യാത്

ത്വാം നിത്യാശ്രിതവതീ മണിപാദരക്ഷേ ! |

ആദൗ ജനാർദനപദേ ക്ഷണമാത്രലഗ്നാം

ആസന്നമൗക്തികരുചാ ഹസതിവ ഗംഗാം || 16.34 ||

564

പര്യന്തസംഘടിതഭാസുരപദ്മരാഗാഃ

പദ്മോദരഭ്രമരകാന്തിമുഷസ്ത്വദീയാഃ |

ത്വത്സംശ്രയേണ ചരണാവനി ! ശക്രനീലാഃ

പീതാംബരേണ പുരുഷേണ തുലാം ലഭന്തേ || 16.35 ||

565

ശങ്കേ പദാവനി ! സദാ പരിചിൻവതീ ത്വം

രംഗേശിതുശ്ചരണപങ്കജസൗകുമാർയം |

അഗ്രേ മഹോദിരരുണോപലമൗക്തികാനാം

പ്രാജ്യാം വിനിക്ഷിപസി പത്മലവപുഷ്പപക്തിം || 16.36 ||

566

നിർഗച്ഛതാ ചരണരക്ഷിണി ! നീയമാനാ

രംഗേശ്വരേണ ഭവതീ രണദീക്ഷിതേന |

സൂതേ സുരാരിസുഭടീനയനാംബുജാനാം

ജ്യോത്സ്നീം നിശാമിവ സിതാസിതരത്നഭാസാ || 16.37 ||

567

മരകതഹരിതാംഗീ മേദുരാ പദ്മരാഗൈഃ

അഭിനവജലബിന്ദുവ്യക്തമുക്താഫലശ്രീഃ |

കലയസി പദരക്ഷേ ! കൃഷ്ണമേഘപ്രചാരാത്

കനകസരിദനുപേ ശാദ്വലം സേന്ദ്രഗോപം || 16.38 ||

568

വിരചിതസുരസിന്ധോർവിഷ്ണുപാദാരവിന്ദാത്

സമധികമനുഭാവം പാദുകേ ! ദർശയന്തീ |

വലഭിദുപലമുക്താപദ്മരാഗപ്രകാശൈഃ

പരിണമയസി നൂനം പ്രാപ്തശോണം പ്രയാഗം || 16.39 ||

569

വിവിധമണിമയുഖൈർവ്യക്തപക്ഷാം വിചിത്രൈഃ

ജലനിധിദുഹിതുമ്പ്യാം വേദ്യമി ലീലാചകോരീം |

അനിശമവികലാനാം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

ചരണനഖമണീനാം ചന്ദ്രികാമാപിബന്തിം || 16.40 ||

570

ചരണകമലസേവാസംഗിനാം രംഗഭർതുഃ

വിനയഗരിമഭാജാം വർജ്ജിതൈരാതപത്രൈഃ |

പുനരപി പദരക്ഷേ ! പുഷ്യസി ത്വം സുരാണാം

ബഹുവിധമണികാന്ത്യാ ബർഹിപിംശരാതപത്രം || 16.41 ||

571

മരകതരുചിപത്രാ മൗക്തികസ്പേരപുഷ്പാ

സ്തുടകിസലയശോഭാ ഭാസുരൈഃ പദ്മരാഗൈഃ |

ഫലമഖിലമുദാരാ രംഗനാഥസ്യ പാദേ

കലയതി ഭവതീ നഃ കൽപവൽലീവ കാചിത് || 16.42 ||

572

ബഹുമണിരുചിരാംഗീം രംഗനാഥസ്യ പാദാത്

നിജശിരസി ഗിരീശോ നിക്ഷിപൻ പാദുകേ ! ത്വാം |

സ്മരതി ലളിതമന്തർലാളനീയം ഭവാൻയാഃ

തരളഘനകലാപം ഷൺമുഖസ്യൗപവാഹ്യം || 16.43 ||

573

വിവിധമണിസമുത്തൈർവ്യക്തമാപാദയന്തിം

ദിവസരജനിസന്ധ്യായൗഗപദ്യം മയുഖൈഃ |

ഉപനിഷദുപഗീതാം പാദുകേ ! രംഗിണസ്ത്വാം

അഘടിതഘടനാർഹാം ശക്തിമാലോചയാമഃ || 16.44 ||

574

സകലമിദമവന്ധ്യേ ശാസനേ സ്ഥാപയന്തി

മുരമനപദസ്ഥാ മൗക്തികാദിപ്രകാരാ |

പ്രകടയസി വിശുദ്ധശ്യാമരക്താദിരൂപാൻ

ഫലപരിണതിഭേദാൻ പ്രാണിനാം പാദുകേ ! ത്വം || 16.45 ||

575

പ്രദിശതി മുദമക്ഷ്ണോഃ പാദുകേ ! ദേഹഭാജാം

ശതമഖമണിപക്തിഃ ശാർംഗിണസ്തൂൽയവർണാ |

പരിസരനിഹിതൈസ്തേ പദ്മരാഗപ്രദീപൈഃ

ഘനതരപരിണദ്ധാ കണ്ഠജളശ്യാമികേവ || 16.46 ||

576

കലയാഘ്രി ഹാനിരഹിതേഷു സദാ

തവ മൗക്തികേഷു പരിതഃ പ്രഥതേ |

ഉപരജ്യമാനഹരിണാങ്കതുലാ

ഹരിപാദുകേ ! ഹരിശിലാമഹസാ || 16.47 ||

577

മരകതപത്രളാ രുചിരവിദ്രുമപൽലവിതാ

പൃഥുതരമൗക്തികസ്തബ്ധകിതാ നിഗമൈഃ സുരഭിഃ |

ഉപവനദേവതേവ ചരണാവനി ! രംഗപതേഃ

അഭിലഷതോ വിഹാരമഭിഗമ്യ പദം സ്തൃശസി || 16.48 ||

578

സദോത്തുംഗേ രംഗക്ഷിതിരമണപാദപ്രണയിനി !

ത്വദാലോകേ തത്തന്മണികിരണസംഭേദകലുഷേ |

പ്രതിസ്രോതോവൃത്തയാ പ്രഥിതരുചിഭേദം ന സഹതേ

നവാംഭസ്ത്യാച്ഛന്ധ്യം നമദമരകോടീരമകരഃ || 16.49 ||

579

ജനയസി പദാവനി ! ത്വം

മുക്താശോണമണിശക്രനീലരുചാ |

നഖരുചിസന്തതിരുചിരാം

നന്ദകനിസ്ത്രിംശസമ്പദം ശൗരേഃ || 16.50 ||

580

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ ബഹുരത്നപദ്ധതിഃ ഷോഡശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പദ്മരാഗപദ്ധതിഃ സപ്തദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

പ്രപദ്യേ രംഗനാഥസ്യ

പാദുകാം പദ്മരാഗിണീം |

പദൈകനിയതാം തസ്യ

പദ്മവാസാമിവാപരാം || 17.1 ||

581

അതിവാങ്മനസം വിചിന്ത്യ ശൗരേഃ

പദരക്ഷേ ! പദപദ്മസൗകുമാർയം |

പരിപുഷ്യസി പദ്മരാഗഭാസാ

പദവീമാഹിതപൽലവാമിവ ത്വം || 17.2 ||

582

പദപൽലവസംഗിഭിഃ പ്രദീപ്തൈഃ

അധികോൽലാസിഭിരംബ ! പദ്മരാഗൈഃ |

അനലേ ശയനം ക്വചിൻമുരാരേഃ

അവിസംവാദയസി വ പാദുകേ ! ത്വം || 17.3 ||

583

വിവൃണോതി രംഗപതിരത്നപാദുകേ !

ത്വയി പദ്മരാഗമണിപദ്ധതിഃ ശുഭാ |

നിബിഡോരുസംഘടനപീഡനക്ഷരൻ

മധുകൈടദക്ഷതജപങ്കവാസനാം || 17.4 ||

584

പ്രതിയന്തി രംഗപതിപാദുകേ ! ജനാഃ

തവ പദ്മരാഗമണിരശ്ശിസന്തതിം ।

അഭിജുഗ്മുഷാം ത്വദനുഭാവവണ്ഡിതാത്

അഘസഞ്ചയാദിഗളിതാമസ്യുക്തഃ ॥ 17.5 ॥

585

പശ്യന്തി രംഗേശ്വരപാദുകേ ! ത്വാം

പൗരാംഗനാഃ സ്തർശിതരാഗബന്ധാം ।

ശൃംഗാരയോനേർജ്ജ്വലനസ്യ ദീപ്തഃ

അംഗാരജ്വാലൈരിവ പദ്മരാഗൈഃ ॥ 17.6 ॥

586

അവൈമി ദോഷാപഗമസ്യ ഹേതും

തമോപഹാം സംഭൃതപദ്മരാഗാം ।

അശേഷവന്ദ്യാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

രംഗേശസൂര്യോദയപൂർവസന്ധ്യാം ॥ 17.7 ॥

587

അവാപ്യ പാദാവനി ! രംഗഭർതുഃ

പാദാംബുജേ പൽലവസംസ്കരാദാം ।

ത്വത്പദ്മരാഗദ്യുതയോ ഭജന്തേ

കാലാനലത്വം കലുഷാംബുധേർനഃ ॥ 17.8 ॥

588

നിസർഗസിദ്ധം മണിപാദരക്ഷേ !

ദേവസ്യ രംഗാവസഥപ്രിയസ്യ ।

ബാലാർകവർണാഃ പദപദ്മരാഗം

ത്വത്പദ്മരാഗാഃ പുനരുക്തയന്തി ॥ 17.9 ॥

589

പദേന വിശ്വം മണിപാദരക്ഷേ !

പത്യാ സമം പാലയതോ മുരാഭേഃ ।

യശഃ പയോധൗ പരികൽപയന്തി

പ്രവാളശോഭാം തവ പദ്മരാഗാഃ ॥ 17.10 ॥

590

അർചിഷ്ഠതി കാഞ്ചനപാദരക്ഷേ !

പ്രസ്തുതി തേ പാടലരത്നപക്തിഃ |

രേഖാരമാംഗസ്യ മഹഃ പ്രപഞ്ചം

രംഗേശപാദാംബുജമധ്യഭാജഃ || 17.11 ||

591

ത്വയൈവ പാദാവനി ! ശോണരന്തൈഃ

ബാലാതപം നൂനമുദീരയന്ത്യാ |

പദ്മാപതേഃ പാദതലപ്രരുഢം

രേഖാംബുജം നിത്യമഭൂദനിദ്രം || 17.12 ||

592

നിത്യം നിജാലോകപഥം ഗതാനാം

ശ്രേയോ ദിശന്തീം ശ്രിതപദ്മരാഗാം |

മഹീയസീം മാധവപാദരക്ഷേ !

മന്യാമഹേ മംഗളദേവതാം ത്വാം || 17.13 ||

593

ദേവസ്യ രംഗരസികസ്യ വിഹാരഹേതോഃ

ആത്മാനമംഘ്രികമലേ വിനിവേദ്യ പൂർവം |

പ്രായോ നിവേദയസി ശോണമണിപ്രകാശൈഃ

പ്രത്യുഷപദ്മകലികാം പദരക്ഷിണി ! ത്വം || 17.14 ||

594

പ്രത്യങ്മയസ്യ ഹവിഷഃ പ്രണവേന ദേവി !

പ്രക്ഷേപണായ പരമാർഥവിദാം മൂനീനാം |

പ്രാജ്ഞാം മുകുന്ദചരണാവനി ! പദ്മരാഗൈഃ

പര്യായപാവകശിഖാം ദവതീം പ്രതിമഃ || 17.15 ||

595

സമ്പദ്യതേ തവ പാദാവനി ! പദ്മരാഗൈഃ

പ്രസ്ഥാനമാംഗളികഹോമഹുതാശനശ്രീഃ |

ക്ഷീരാഹുതിർദവതി യത്ര വികൽപഗംഗാ

രംഗേശ്വരസ്യ രൂചിരാ നഖരശ്മിധാരാ || 17.16 ||

596

ആമുഞ്ചതാമരുണയാവകപങ്കലക്ഷ്മീം

ശോണാശ്ശനാം തവ പദാവനി ! കാന്തിയോഗാത് |

പദ്മാസഹായപദപദ്മനവാഃ ശ്രയന്തേ

സന്ധ്യാനുരഞ്ജിതസുധാകരബിംബശോഭാം || 17.17 ||

597

സ്ഥാനേ തവാച്യുതപദാവനി ! പദ്മരാഗാഃ

തേജോമയാഃ പ്രശമയന്തി തമോ മദീയം |

ചിത്രം തദേതദിഹ യജ്ജനയന്തി നിത്യം

രാഗാത്മകേന മഹസാ രജസോ നിവൃത്തിം || 17.18 ||

598

പദ്മാകരാന്തരവികാസിനി രംഗഭർതുഃ

പീത്യാ പദാവനി ! മധുനി പദാരവിന്ദേ |

ശോണോപലദ്യുതിമയീം സുഭഗപ്രചാരാം

മന്ദയേ ബിഭർഷി മഹതീം മദരാഗശോഭാം || 17.19 ||

599

പാദാവനി ! പ്രസൂമരസ്യ കലേർയുഗസ്യ

പ്രായേണ സമ്പ്രതി നിവാരയിതും പ്രവേശം |

ശ്രീരംഗസീമ്നി തവ ശോണമണിപ്രസൂതഃ

പ്രാകാരമഗ്നിമയമാരഭതേ പ്രകാശഃ || 17.20 ||

600

ലീലാഗൃഹാന്തരവിഹാരിണി രംഗനാഥേ

ലാക്ഷാരസൈരരുണരത്നമയുഖലക്ഷ്യഃ |

പ്രായേണ രഞ്ജയതി പാദസരോജയുഗം

സൈരന്ധ്രിഭേവ ഭവതീ മണിപാദരക്ഷേ ! || 17.21 ||

601

രംഗേശിതൂർവിഹരതോ മണിപാദരക്ഷേ !

രഥ്യാന്തരേ സുമനസഃ പരികീർയമാണാഃ |

ത്വത്പദ്മരാഗകിരണച്ഛൂരണാദ്ഭജന്തേ

സന്ധ്യാതപാന്തരിതതാരകപങ്ക്തിലക്ഷ്മീം || 17.22 ||

602

രംഗാധിരാജപദരക്ഷിണി ! ബിഭ്രതസ്ത്വാം
 ഗംഗാതരംഗവിമലേ ഗിരിശസ്യ മൗളൗ |
 സംവർധയന്തി മഹസാ തവ പദ്മരാഗാഃ
 ശൈലാത്മജാചരണയാവകപങ്കലക്ഷ്മീം || 17.23 || 603

ശരണമുപഗതാനാം ശർവരീം മോഹരൂപാം
 ശമയിതുമുദയസ്ഥാൻമൻമഹേ ബാലസ്മൂർയാൻ |
 പദസരസിജയോഗാദ്രംഗനാഥസ്യ ഭൂയഃ
 പരിണമദരുണിന്ദുഃ പാദുകേ ! പദ്മരാഗാൻ || 17.24 || 604

ഹരിപദരുചിരാണാം പാദുകേ ! താവകാനാം
 അരുണമണിഗണാനാം നൂനമർധേന്ദുമൗളിഃ |
 പ്രണതിസമയലഗ്നാം വാസനാമേവ ധത്തേ
 കളമകണിശകാന്തിസ്മൂർധിനീഭിർജടാഭിഃ || 17.25 || 605

പ്രതിവിഹരണമേതേ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ
 പദകമലസഗന്ധാഃ പദ്മരാഗാസ്ത്വദീയാഃ |
 തരുണതപനമൈത്രിമുദ്യഹദ്ഭിർമയുഖൈഃ
 സ്ഥലകമലവിഭൂതിം സ്ഥാപയന്ത്യവ്യവസ്ഥാം || 17.26 || 606

അയമനിതരഭോഗാൻ രഞ്ജയൻ വീതരാഗാൻ
 അരുണമണിഗണാനാം താവകാനാം പ്രകാശഃ |
 മധുരിപുപദരക്ഷേ ! മക്ഷു ജാജ്ഞാൽയമാനഃ
 ശലഭയതി ജനാനാം ശാശ്വതം പാപരാശിം || 17.27 || 607

പ്രചുരനിഗമഗന്ധാഃ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ
 പദകമലസമൃദ്ധിം പ്രത്യഹം ഭാവയന്തഃ |
 ദധതി ശകലയന്തോ ഗാഢമന്തസ്തമിസ്രം
 സമുചിതമരുണത്വം താവകാഃ പദ്മരാഗാഃ || 17.28 || 608

ലാക്ഷാലക്ഷീമധരരുചകേ രംഗിണഃ പാദരക്ഷേ !

വക്ത്രാങ്ദോജേ മദപരിണതിം പദ്മരാഗദ്യുതിസ്തേ |
കർണോപാന്തേ കിസലയരുചിം ദേവി ! സേവാനതാനാം

സീമന്തേ ച ത്രിദശസുദ്യശാം സൗതി സിന്ധൂരശോഭാം || 17.29 ||

609

അരുണമണ്ഡസ്തവൈതേ

ഹരിപദരാഗേണ ലബ്ധമഹിമാനഃ |

ഗമയന്തി ചരണരക്ഷേ !

ദ്യുമണിഗണം ജ്യോതിരിംഖണതാം || 17.30 ||

610

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ പദ്മരാഗപദ്ധതിഃ സപ്തദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേദേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ മൂക്താപദ്ധതിഃ അഷ്ടാദശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ബദ്ധാനാം യത്ര നിത്യാനാം

മൂക്താനാമീശ്വരസ്യ ച |

പ്രത്യക്ഷം ശേഷശേഷിത്വം

സാ മേ സിദ്ധ്യതു പാദുകാ ॥18.1 ॥

611

തവ രംഗധൂരീണപാദരക്ഷേ !

വിമലാ മൗക്തികപദ്ധതിർവിഭാതി |

സുഹൃദി ത്വയി സാധിതാപവർഗൈഃ

സമയേ സങ്ക്രമിതേവ സാധുകൃത്യാ ॥18.2 ॥

612

ശരണാഗതസസ്യമാലിനീയം

തവ മൂക്താമണിരശ്മിനിർത്ഥരൗഘൈഃ |

നനു രംഗധൂരീണപാദരക്ഷേ !

ജഗതീ നിത്യമദൈവമാതൃക്യാഭൂത് ॥18.3 ॥

613

അധിവിഷ്ണുപദം പരിസ്തൂരന്തീ

നവമൂക്താമണിനിർമലപ്രകാശാ |

പരിപുഷ്യസി മംഗളാനി പുംസാം

പ്രതിപച്ചന്ദ്രകലേവ പാദുകേ ! ത്വം ॥18.4 ॥

614

നിഹിതാ നവമൗക്തികാവളിസ്ത്യാം

അഭിതഃ കാഞ്ചനപാദുകേ ! മുരാരേഃ |

നഖചന്ദ്രമസാം പദാശ്രിതാനാം

പ്രതിമാചന്ദ്രപരമ്പരേവ ഭാതി || 18.5 ||

615

സമതാമുപൈതി വപുഷ്ഛാപി സദാ

ഭവദീയമൗക്തികമഹശ്ശരൂരിതാ |

ഹരിപാദുകേ ! ഹരിപദോദ്ഭവയാ

കനകാപഗാ സുരപുരാപഗയാ || 18.6 ||

616

തവ രംഗചന്ദ്രതപനീയപാദുകേ !

വിമലാ സമുദ്വഹതി മൗക്തികാവളിഃ |

ചരണാരവിന്ദനഖചന്ദ്രമണ്ഡല -

പ്രണയോപയാതനവതാരകാരുചിം || 18.7 ||

617

ചന്ദ്രചൂഡമകുടേന ലാളിതാ

ചാരുമൗക്തികമയുഖപാണ്ഡരാ |

രംഗനാഥപദപദ്മസംഗിനീ

ലക്ഷ്യസേ സുരധൂനീവ പാദുകേ ! || 18.8 ||

618

യേ ഭജന്തി ഭവതീം തവൈവ തേ

മൗക്തികദ്യുതിവികൽപഗംഗയാ |

വർധയന്തി മധുവൈരിപാദുകേ !

മൗളീചന്ദ്രശകലസ്യ ചന്ദ്രികാം || 18.9 ||

619

മുക്താമയുഖൈർനിയതം ത്വദീയൈഃ

ആപൂരയിഷ്യന്നവതംസചന്ദ്രം |

ബിഭർതി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ദേവോ മഹാൻ ദർശിതസന്നതിസ്ത്യാം || 18.10 ||

620

പരിഷ്കൃതാ മൗക്തികരശ്ചിജ്ജാലൈഃ

പദസ്യ ഗോപ്തീ ഭവതീ മുരാഭരഃ |

ഭവത്യനേകോർചിസമാകുലാനാം

പുംസാം തമഃ സാഗരപോതപാത്രീ || 18.11 ||

621

രംഗേശപാദപ്രതിപന്നഭോഗാം

രത്നാനുവിദ്ധൈർമഹിതാം ശിരോഭിഃ |

മുക്താവദാതാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

മൂർതിം ഭുജംഗാധിപതേഃ പ്രതിമഃ || 18.12 ||

622

മുകുന്ദപാദാവനി ! മൗക്തികൈസ്തേ

ജ്യോത്സ്നായം വിശ്വമിദം ദിവ്യാപി |

വൈമാനികാനാം ന ഭജന്തി യേന

വ്യാകോചതാമഞ്ജലിപദ്മകോശാഃ || 18.13 ||

623

സമാശ്രിതാനാമനഘാം വിശുദ്ധിം

ത്രാസവ്യപായം ച വിതൻവതീ ത്വാം |

സായുജ്യമാപാദയസി സ്വകീയൈഃ

മുക്താഫലൈർമാധവപാദുകേ ! നഃ || 18.14 ||

624

അവൈമി പാദാവനി ! മൗക്തികാനാം

കീർണാമുദഗ്രൈഃ കിരണപ്രരോഹൈഃ |

യാത്രോത്സവാർഥം വിഹിതാം മുരാഭരഃ

അഭംഗുരാമങ്കുരപാലികാം ത്വാം || 18.15 ||

625

ശിവത്വഹേതും സകലസ്യ ജ്ഞാതാഃ

സ്രോതോവിശേഷൈഃ സുഭഗാമസംഖ്യൈഃ |

മുക്താമയുഖൈഃ സുരസിന്ധുമന്യാം

പുഷ്പാസി രംഗേശ്വരപാദുകേ ! ത്വാം || 18.16 ||

626

രംഗേ ശയാനസ്യ പദാവനി ! ത്യാം

ലാവണ്യസിന്ധോഃ സവിധേ നിഷണ്ണാം |

പരിസ്സുരൻമൗകുതികജാലദൃശ്യാം

പ്രസൂതിഭിന്നാം പ്രതിയന്തി ശുക്ലതിം || 18.17 ||

627

അവൈമി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

മുക്താഫലാനി ത്യയി നിസ്സുലാനി |

തേനൈവ കൽപാന്തരതാരകാണാം

ഉപ്ലാനി ബീജാനി ജഗദ്വിധാത്രാ || 18.18 ||

628

വിക്രമമാണമഭവത് ക്ഷണമന്തരിക്ഷം

മായാവിനാ ഭഗവതാ മണിപാദരക്ഷേ ! |

വേദാമാപഗാവിപുലബുദ്ബുദദർശനീയൈഃ

മുക്താഫലൈസ്സവ ശുഭൈഃ പുനരുക്തതാരം || 18.19 ||

629

ലക്ഷ്മീവിഹാരരസിഭേന പദാവനി ! ത്യാം

രക്ഷാവിധൗ ഭഗവതാ ജഗതോ നിയുക്താ |

സത്ത്വം തദർഹമിവ ദർശയസി പ്രഭുതം

മുക്താമയുവനികരേണ വിസൃത്യരേണ || 18.20 ||

630

പാദാർപണേന ഭവതീം പ്രതിപദ്യമാനേ

ശ്രീരംഗചന്ദ്രമസി സംഭൃതമൗകുതികശ്രീഃ |

അംഗീകരോഷി ചരണാവനി ! കാന്തിമഗ്ന്യാം

ഉദ്ഭിദ്യമാനകുമുദേവ കുമുദ്യതീ ത്യാം || 18.21 ||

631

ത്രയുന്തഹർദ്യതലവർണസുധായിതേന

ജ്യോത്സ്നാവികൽപിതരുചാ മണിപാദുകേ ! ത്യാം |

മുക്താമയീ മുരദിദംഘ്രിസരോജഭാജാം

വർണേന തേ ശമയസിവ സതാമവർണം || 18.22 ||

632

വൈകുണ്ഠപാദനഖവാസനയേവ നിത്യം
 പാദാവനി ! പ്രസുവതേ തവ മൗക്തികാനി |
 അച്ഛിന്നതാപശമനായ സമാശ്രിതാനാം
 ആലോകമണ്ഡലമിഷാദമൃതപ്രവാഹം || 18.23 || 633

രാമാനുവൃത്തിജടിലേ ഭരതസ്യ മൗഢൗ
 രംഗാധിരാജപദപങ്കജരക്ഷിണി ! ത്വം |
 ഏകാതപത്രിതജഗത്ത്രിതയാ ദ്വിതീയം
 മുക്താംശുഭിഃ കൃതവതീ നവമാതപത്രം || 18.24 || 634

പാദാവനി ! സ്തുടമയുഖമധുപ്രവാഹാ
 മുഗ്ധാ പരിസ്സുരതി മൗക്തികപദ്ധതിസ്തേ |
 രൂഢസ്യ രംഗപതിപാദസരോജമധ്യേ
 രേഖാത്മനഃ സുരതരോരിവ പുഷ്പപങ്ക്തിഃ || 18.25 || 635

ആമ്രേഡിതൈഃ പദനഖേന്ദുരുചാ മനോജ്ഞൈഃ
 മുക്താംശുഭിർമുരഭിഭോ മണിപാദുകേ ! ത്വം |
 സ്വാഭാവികീം സകലജന്തുഷു സാർവഭൗമീം
 പ്രായഃ പ്രസത്തിമമലാം പ്രകടീകരോഷി || 18.26 || 636

നിസ്തീമപങ്കമലിനം ഹൃദയം മദീയം
 നാഥസ്യ രംഗവസതേരധിരോഢുമിച്ഛോഃ |
 മാതസ്തവൈവ സഹസാ മണിപാദരക്ഷേ !
 മുക്താംശവഃ സ്തദീകസൗധതുലാം നയന്തി || 18.27 || 637

ശ്യാമാ തനുർഭഗവതഃ പ്രതിപന്നതാരാ
 ത്വം ചന്ദ്രികാ വിമലമൗക്തികദർശനീയാ |
 സ്ഥാനേ തദേതദുഭയം മണിപാദരക്ഷേ !
 ബോധം ക്ഷണാനയതി ബുദ്ധികുമുദ്യതിം നഃ || 18.28 || 638

ഉദ്ഗാഢപങ്കശമനൈർമണിപാദരക്ഷേ !

മുക്താംശുഭിർമുരഭിഭോ നഖരശ്ചിഭിന്നൈഃ |

ചൂഡാപദേഷു നിഹിതാ ത്രിദശേശ്വരാണാം

തീർഥോദകൈഃ സ്തപയസീവ പദാർഥിനസ്താൻ || 18.29 ||

639

രംഗേശപാദനഖചന്ദ്രസുധാനുലേപം

സമ്പ്രാപ്യ സിദ്ധഗുളികാ ഇവ താവകീനഃ |

സംസാരസഞ്ജുരജുഷാം മണിപാദരക്ഷേ !

സഞ്ജീവനായ ജഗതാം പ്രഭവന്തി മുക്താഃ || 18.30 ||

640

ഭാവോത്തരൈരധിഗതാ ഭരതപ്രധാനൈഃ

പ്രത്യുപ്ലമൗക്തികമിഷേണ വികീർണ്ണപുഷ്പാ |

രംഗേശ്വരസ്യ നിയതം ത്യയി ലാസ്യഭാജോ

രംഗസ്ഥലീവ ലളിതാ മണിപാദുകേ ! ത്വം || 18.31 ||

641

മന്യേ മുകുന്ദചരണാവനി ! മൗളിഭേദശേ

വിന്യസ്യ ദേവി ! ഭവതീം വിനതസ്യ ശംഭോഃ |

ആപാദയന്ത്യധികൃതാഃ പ്രതിപന്നതാരം

ചൂഡാതുഷാരകിരണം തവ മൗക്തികൗഘൈഃ || 18.32 ||

642

പദ്മാപതേർവിഹരതഃ പ്രിയമാചരന്തി

മുക്താമയുഖനിവഹൈഃ പുരതോ വികീർണ്ണൈഃ |

കന്ദാനി കാഞ്ചനപദാവനി ! പദ്മിനീനാം

മന്യേ വിനിക്ഷിപസി മന്ദിരദീർഘികാസു || 18.33 ||

643

ആശാസ്യ നൂനമനഘാം മണിപാദരക്ഷേ !

ചന്ദ്രസ്യ വാരിധിസുതാസഹജസ്യ വൃദ്ധിം |

ധാത്രിം മുകുന്ദപദയോരനപായിനീം ത്വാം

ജ്യോത്സ്നാ സമാശ്രയതി മൗക്തികപക്തിലക്ഷ്യാത് || 18.34 ||

644

യേ നാമ കേപി ഭവതീം വിനയാവനമൈഃ

ഉത്തംസയന്തി കൃതിനഃ ക്ഷണമുത്തമാംഗൈഃ |

ഇച്ഛന്തി രംഗനൃപതേർമണിപാദരക്ഷേ !

ത്വന്മൗക്തികൗഘനിയതാമിഹ തേ വിശുദ്ധിം || 18.35 ||

645

അനുദിനലളിതാനാമംഗുലീപൽലവാനാം

ജനിതമുകുളശോഭൈർഭേവി ! മുക്താഫലൈസ്ത്വം |

പ്രകടയസി ജനാനാം പാദുകേ ! രംഗഭർതൂഃ

പദസരസിജരേഖാ പാഞ്ചജന്യപ്രസൂതിം || 18.36 ||

646

ബലിവിമമനവേലാവ്യാപിനസ്തസ്യ വിഷ്ണോഃ

പദസരസിജമാധ്വീ പാവനീ ഭേവി ! നൂനം |

ജനനസമയലഗ്നാം ജാഹവീ താവകാനാം

വഹതി ചരണരക്ഷേ ! വാസനാം മൗക്തികാനാം || 18.37 ||

647

മധുരിപുപദമിത്രൈർവൈരമിന്ദോഃ സരോജൈഃ

ശമയിതുമിവ താരാഃ സേവമാനാശ്ചിരം ത്വാം |

പ്രചുരകിരണപൂരാഃ പാദുകേ ! സംശ്രിതാനാം

കലികലുഷമശേഷം ക്ഷാളയന്തിവ മുക്താഃ || 18.38 ||

648

മുകുളിതപരിതാപാം പ്രാണിനാം മൗക്തികൈഃ സ്വൈഃ

അമൃതമിവ ദുഹാനാമാദ്രിയേ പാദുകേ ! ത്വാം |

വിഷധരഹണപക്തിർയത്പ്രഭാവേന മന്യേ

ലളിതനടനയോഗ്യം രംഗമാസീൻമുരാദരേ || 18.39 ||

649

സകുദപി വിനതാനാം ത്രാസമുൻമൂലയന്തീം

ത്രിഭുവനമഹനീയാം ത്വാമുപാശ്രിത്യ നൂനം |

ന ജഹതി നിജകാന്തിം പാദുകേ ! രംഗഭർതൂഃ

ചരണനഖമണീനാം സന്നിധൗ മൗക്തികാനി || 18.40 ||

650

ഭുവനമിദമശേഷം ബിഭ്രതോ രംഗഭർതുഃ

പദകമലമിദം തേ പാദുകേ ! ധാരയന്ത്യാഃ |

ചിരവിഹരണവേദാത് സംഭൃതാനാം ഭജന്തി

ശ്രമജ്ജലകണികാനാം സമ്പദം മൗക്തികാനി || 18.41 ||

651

പ്രകടിതയശസാം തേ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

ദ്വിഗുണിതനഖചന്ദ്രജ്യോതിഷാം മൗക്തികാനാം |

കരണവിലയവേളാകാതരസ്യാസ്യ ജ്ഞോഃ

ശമയതി പരിതാപം ശാശ്വതീ ചന്ദ്രികേയം || 18.42 ||

652

ദിവ്യം ധാമ സ്ഥിരമഭിയതാം ദേവി ! മുക്താമണീനാം

മധ്യേ കശ്ചിദ്ഭവതി മധുജിത്പാദുകേ ! താവകാനാം |

ന്യസ്തോ നിത്യം നിജഗുണഗണവൃക്ഷതിഹേതോർഭവത്യാം

ആത്മജ്യോതിശ്ശമിതമസാം യോഗിനാമന്തരാത്മാ || 18.43 ||

653

ശുദ്ധേ നിത്യം സ്ഥിരപരിണതാം ദേവി ! വിഷ്ണോഃ പദേ ത്യാം

ആസ്ഥാനീം താമമിതവിഭവാം പാദുകേ ! തർകയാമി |

ആലോകൈഃ സ്വൈർഭുവനമഖിലം ദീപവദ്യാപ്യ കാമം

മുക്താഃ ശുദ്ധിം യദുപസദനാദ് ബിഭ്രതി ത്രാസഹീനാഃ || 18.44 ||

654

പ്രാപ്താ ശൗരേശ്വരണകമലം പാദുകേ ! ഭക്തിഭാജാം

പ്രത്യാദേഷും കിമപി വൃജിനം പ്രാപിതാ മൗളിഭാഗം |

ദേവേന ത്വം ദശശതദ്യശാ ദന്തിരാജസ്യ ധത്സേ

മൂർധ്നി ന്യസ്താ മുഖപടരുചിം മൗക്തികാനാം പ്രഭാഭിഃ || 18.45 ||

655

തവ ഹരിപാദുകേ ! പൃഥുളമൗക്തികരത്നഭുവഃ

പ്രചലദമർത്യസിന്ധുലഹരിസഹധർമചരാഃ |

പദമജരാമരം വിദധതേ കഥമംബ ! സതാം

പ്രണതസുരേന്ദ്രമൗളിപലിതങ്കരണാഃ കിരണാഃ || 18.46 ||

656

കപർദേ കന്യാപി ക്ഷിതിധരപദത്രായിണി ! തഥാ

മുഹൂർഗംഗാമന്യാം ക്ഷരതി തവ മുക്താമണിമഹഃ |

മുധാരന്ദഃ കുന്ദസ്ഥലമനുകലം സിഞ്ചതി യഥാ

നിരാലംബോ ലംബോദരകളഭശുണ്ഡാലചുളകഃ || 18.47 ||

657

മുകുന്ദപദരക്ഷിണി ! പ്രഗുണദീപ്തയസ്താവകാഃ

ക്ഷരന്ത്യമൃതനിർത്ഥാരം കമപി മൗക്തികഗ്രന്ഥയഃ |

മനാഗപി മനീഷിണോ യദനുഷംഗിണസ്തത്ക്ഷണാത്

ജരാമരണദന്തുരം ജഹതി ഹന്ത താപത്രയം || 18.48 ||

658

ദേവഃ ശ്രീപദലാക്ഷയാ തിലകിതസ്തിഷ്ഠത്യുപർയേവ തേ

ഗൗരീപാദസരോജയാവകധനീ മുലേ സമാലക്ഷ്യതേ |

ഇത്ഥം ജൽപതി ദുർമദാൻമുരദിദഃ ശുദ്ധാന്തചേടീജനേ

പ്രായസ്ത്വം മണിപാദുകേ ! പ്രഹസിതാ മുക്താമയുഖ -

ച്ഛലാത് || 18.49 || 659

രംഗേശചരണരക്ഷാ

സാ മേ വിദധാതു ശാശ്വതീം ശുദ്ധിം |

യൻമൗക്തികപ്രദാഭിഃ

ശ്വേതദ്വിപമിവ സഹ്യജാദ്വിപം || 18.50 ||

660

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേസ മുക്താപദ്ധതിഃ അഷ്ടാദശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ മരകതപദ്ധതിഃ ഏകോനവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

വന്ദേ ഗാരുഢത്തിം വൃത്താ
മണിസ്തോമൈശ്വ പാദുകാം |
യയാ നിത്യം തുളസ്യേവ
ഹരിതത്വം പ്രകാശ്യതേ ॥ 19.1 ॥

661

സവിലാസഗതേഷു രംഗഭർതുഃ
ത്വദധീനേഷു ബഹിഷ്ഠതോ ഗരുഢാൻ |
അധിഗച്ഛതി നിർവൃതിം കഥഞ്ചിത്
നിജരതൈസ്ത്വയി പാദുകേ ! നിവിഷ്ഠൈഃ ॥ 19.2 ॥

662

സമയേ മണിപാദുകേ ! മുരാരേഃ
മുഹൂരന്തഃ പുരമുഗ്ധചേടികാസ്തേ |
ഹരിതാൻ ഹരിദശ്ശനാം മയുഖാൻ
തുളസീപൽലവശങ്കയാ ക്ഷിപന്തി ॥ 19.3 ॥

663

ഹരിതഃ സഹസാ ഹരിൻമണീനാം
പ്രഭയാ രംഗനരേന്ദ്രപാദരക്ഷേ ! |
തുളസീദലസമ്പദം ദധാതി
ത്വയി ഭക്തൈർനിഹിതഃ പ്രസൂനരാശിഃ ॥ 19.4 ॥

664

പ്രസാദയന്തി മണിപാദുകേ ! ത്വം

വിക്ഷേപയോഗേന വിഹാരവേലാം |

ഹരിൻമനോജ്ഞാ ഹരികാന്തിസിന്ധോഃ

സന്ദൃശ്യസേ ശൈവലമഞ്ജുരീവ || 19.5 ||

665

ബധ്നാസി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ഹരിൻമണീനാം പ്രഭയാ സ്തൂരത്യാ |

ചൂഡാപദേഷു ശ്രുതിസുന്ദരീണാം

മാംഗശ്ചദൂർവാങ്കുരമാൽയപക്തിം || 19.6 ||

666

അച്ഛേദ്യദശ്ശിനിയതൈർഘടിതാ ഹരിദ്ഭിഃ

സദ്യർത്ഥനാ ഗതിമതീ മണിപാദരക്ഷേ ! |

സന്ദൃശ്യസേ സവിതുമണ്ഡലമധ്യഭാജോ

രംഗേശ്വരസ്യ രഥസമ്പദിവാപരാ ത്വം || 19.7 ||

667

ശ്യാമായമാനനിഗമാന്തവനോപകംഠാഃ

സ്ഥാനേ പദാവനി ! ഹരിൻമണ്ഡയസ്തദിയാഃ |

പര്യന്തശാദ്യലവതീം പ്രഥയന്തി നിത്യം

നാരായണസ്യ രൂപിരാം നഖരശ്മിഗംഗാം || 19.8 ||

668

ഉദ്ദിശ്യ കാമപി ഗതിം മണിപാദരക്ഷേ !

രംഗേശ്വരസ്യ ചരണേ വിനിവേശിതാത്മാ |

പ്രായോ ഹരിൻമണിരൂപാ ദൃഢഭക്തിബന്ധാ

പ്രാദുഷ്ഠരോതി ഭവതീ തുളസീവനാനി || 19.9 ||

669

സേവാർഥമാഗതവതാം ത്രിദശേശ്വരാണാം

ചൂഡാമണിപ്രകരശാലിഷു മൗളിഷു ത്വം |

സംവർതയസ്യസുരമർദനപാദരക്ഷേ !

സ്വേനാശ്ശഗർഭമഹസാ ശുകപക്തിശോഭാം || 19.10 ||

670

ദരപരിണതദൂർവാ വൽലരീനിർവിശേഷൈഃ

മരകതശകലാനാം മാംസലൈരംശുജാലൈഃ |

പശുപതിവിധൃതാ ത്വം തസ്യ പാണൗ നിഷ്ഠ്ഠം

മധുരിപുപദരക്ഷേ ! വഞ്ചയന്യേണശാബം || 19.11 ||

671

ഹരിചരണസരോജന്യാസയോഗ്യം ദവത്യാഃ

പ്രഗുണമഭിലഷന്ത്യാ വർണലാഭം തുളസ്യഃ |

പ്രതിദിനമുപഹാരൈഃ പാദുകേ ! താവകാനാം

മരകതശകലാനാമാശ്രയന്തേ മധുവാൻ || 19.12 ||

672

ഹരിതമണിമയുഖൈരഞ്ചിതാധ്യാത്മഗന്ധൈഃ

ദിശസി ചരണരക്ഷേ ! ജാതകൗതൂഹലാ ത്വം |

ദനുജമനലീലാദാരികാണാമുദാരാം

ദമനകദളപക്തിം ദേവി ! മൗലൗ ശ്രുതീനാം || 19.13 ||

673

അധിഗതബഹുശാഖൈരശ്ശഗർഭപ്രസൂതൈഃ

മധുരിപുപദരക്ഷേ ! മേഘകൈരംശുജാലൈഃ |

അനിതരശരണാനാം നൂനമാരണ്യകാനാം

കിമപി ജനയസി ത്വം കീചകാരണ്യദൂർഗം || 19.14 ||

674

പ്രചുരനിഗമശാഖാം പാദുകേ ! രംഗിണസ്ത്വാം

ചരണനഖമയുഖൈശ്ചാരുപുഷ്പാനുബന്ധാം |

മരകതദളരദ്യാം മന്മഹേ സഞ്ചരന്തിം

കനകസരിദനുപേ കാഞ്ചിദുദ്യാനലക്ഷ്മീം || 19.15 ||

675

നഖകിരണനികായൈർനിത്യമാവിർമൃണാലേ

മഹിതരസവിശേഷേ മേഘകൈരംശുദിന്യേ |

പരികലയസി രദ്യാം പാദുകേ ! രംഗദർതുഃ

പദകമലസമീപേ പദ്മിനീപത്രപക്തിം || 19.16 ||

676

അനിമിഷയുവതീനാമാർത്തനാദോപശാഞ്ഞേ

ത്യയി വിനിഹിതപാദേ ലീലയാ രംഗനാഥേ |

ദധതി ചരണരക്ഷേ ! ദൈത്യസൗധാനി നൂനം

മരകതരുചിഭിന്ദേ മക്ഷു ദൂർവാങ്കുരാണി || 19.17 ||

677

വിപുലതമമഹോദിർവീതദോഷാനുഷംഗം

വിലസദുപരിനൈര്യം ദേവി ! വിഷ്ണോഃ പദം തത് |

പൃഥുമരകതദൃശ്യാം പ്രാപ്യ പാദാവനി ! ത്വാം

പ്രകടയതി സമന്താത് സമ്പ്രയോഗം ഹരിദ്ഭിഃ || 19.18 ||

678

പദ്മാഭ്യുദ്യോഃ പ്രണയസരണിര്യത്ര പര്യായഹീനാ

യത്സംസർഗാദനഘചരിതാഃ പാദുകേ ! കാമചാരാഃ |

താരാസങ്കതം തമിഹ തരുണം പ്രീണയന്തേ ജരത്യാ

നിത്യശ്യാമാസ്തവ മരകതൈർനൂനമാല്ലായവാചഃ || 19.19 ||

679

സ്ഥലകമലിനീവ കാചിത്

ചരണാവനി ! ഭാസി കമലവാസിൻയാഃ |

യൻമരകതദളമധ്യേ

യഃ കശ്ചിദസൗ സമീക്ഷ്യതേ ശൗരിഃ || 19.20 ||

680

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ മരകതപദ്ധതിഃ ഏകോനവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ഹരിണാ ഹരിനീലൈശ്ച

പ്രതിയത്നവതീം സദാ |

അയത്നലഭ്യനിർവാണാം

ആശ്രയേ മണിപാദുകാം ॥ 20.1 ॥

681

ഹരിരത്നമരീചയസ്തവൈതേ

നവനീലീരസനിർവിശേഷവർണാഃ |

ശ്രുതിമൂർധനി ശൗരിപാദരക്ഷേ !

പലിതാനുദ്ഭവഭേഷജം ഭവന്തി ॥ 20.2 ॥

682

അളകൈരിവ ബിംബിതൈഃ ശ്രുതിനാം

ഹരിനീലൈഃ സുജ്ജസി ത്വമുൻമയുഖൈഃ |

കമലാദയിതസ്യ പാദരക്ഷേ !

കരുണോദൻവതി ശൈവലപ്രരോഹാൻ ॥ 20.3 ॥

683

അനഘൈർഹരിനീലപദ്ധതിനാം

പ്രഥമാനൈർമണിപാദുകേ ! മയുഖൈഃ |

അധരീകുരുഷേ രമാംഗപാണേഃ

അമിതാമൂർധ്യമവസ്ഥിതസ്യ കാന്തിം ॥ 20.4 ॥

684

ചരണാവനി ! ഭാതി സഹ്യകന്യാ
 ഹരിനീലദ്യുതിഭിസ്സുവാനുവിദ്ധാ |
 വസുദേവസുതസ്യ രംഗവൃത്തേഃ
 യമുനേവ സ്വയമാഗതാ സമീപം || 20.5 ||

685

അവധീരിതദേവതാന്തരാണാം
 അനഘ്വസ്ത്വം മണിപാദുകേ ! മയൂഖൈഃ |
 ഹരിനീലസമുദ്ഭവൈർവിധത്തേ
 ഹരിസാരൂപ്യമയത്തതോ ജനാനാം || 20.6 ||

686

നേത്രേഷു പുംസാം തവ പാദരക്ഷേ !
 നീലാശുഭാസാ നിഹിതാഞ്ജനേഷു |
 ശ്രിയാ സമം സംശ്രിതരംഗകോശോ
 നിധിഃ സ്വയം വ്യക്തിമുപൈതി നിത്യം || 20.7 ||

687

അഭംഗുരാമച്യുതപാദരക്ഷേ !
 മന്യാം മഹാനീലരുചിം ത്വദീയാം |
 നിഃശ്രേയസദ്വാരകവാടികായാഃ
 ശങ്കേ സമുത്പാടനകുഞ്ചികാം നഃ || 20.8 ||

688

ജീവയത്യമൃതവർഷിണീ പ്രജാഃ
 താവകീ ദനുജവൈരിപാദുകേ ! |
 ഘോരസംസരണഘർമനാശിനീ
 കാളികേവ ഹരിനീലപദ്ധതിഃ || 20.9 ||

689

ശതമഖോപലഭംഗമനോഹരാ
 വിഹരസേ മുരമർദനപാദുകേ ! |
 മണികിരീടഗണേഷു ദിവൗകസാം
 മധുകരീവ മനോരമപക്തിഷു || 20.10 ||

690

അൻവിച്ഛതാം കിമപി തത്ത്വമനന്യഭ്യശൃം

സമ്യക്പ്രകാശജനനീ ധൃതകൃഷ്ണരൂപാ |

പാദാവനി ! സ്തുരസി വാസവരത്തരമ്വാ

മധ്യേ സമാധിനയനസ്യ കനീനികേവ || 20.11 ||

691

മാതഃ ! സലീലമധിഗമ്യ വിഹാരവേലാം

കാന്തിം സമുദ്വഹസി കാഞ്ചനപാദുകേ ! ത്വം |

ലക്ഷ്മീകടാക്ഷരുചിരൈർഹരിനീലരന്തൈഃ

ലാവണ്യസിന്ധുപൃഷ്ഠതൈരിവ രംഗധാമ്നഃ || 20.12 ||

692

കൃപ്താവകുംഠനവിധിർമണിപാദരക്ഷേ !

നീലാംശുകൈർവലഭിദശ്ശസമുദ്ഭവൈസ്തേ |

സംഗച്ഛതേ മൂനിജനസ്യ മതിഃ സമാധൗ

രാത്രൗ സമസ്തജഗതാം രമണേന ലക്ഷ്മ്യാഃ || 20.13 ||

693

ദ്രഷ്ടും കദാചന പദാവനി ! നൈവ ജന്തുഃ

ശക്നോതി ശാശ്വതനിധിം നിഹിതം ഗുഹായാം |

കൃഷ്ണാനുരൂപഹരിനീലവിശേഷഭ്യശൃം

സിദ്ധാഞ്ജനം ത്വമസി യസ്യ ന ദേവി ! ദൃഷ്ടേഃ || 20.14 ||

694

പ്രത്യേമി രംഗനൃപതേർമണിപാദുകേ ! ത്വാം

കൃഷ്ണാന്തരംഗരുചിഭിർഹരിനീലരന്തൈഃ |

വിശ്വാപരാധസഹനായ പദം തദീയം

വിശ്വംഭരാം ഭഗവതീം സമയേ ഭജന്തിം || 20.15 ||

695

മത്വാ മഷീം പരിമിതാം ഭവതീ തദന്യായാം

വൈകുംഠപാദരസികേ മണിപാദുകേ ! സ്വാൻ |

അക്തേ സ്വയം കിരണലേപിഭിരിന്ദ്രനീലൈഃ

ആശാതടേഷു ലളിതാനപദാനവർണാൻ || 20.16 ||

696

വലമമനമണീനാം ധാമഭിസ്താവകാനാം

മധുരിപുപദരക്ഷേ ! വാസരൈരവ്യപേതാ |
അഭിസരണപരാണാം വൽലവീനാം തദ്വ്യാസീത്

ശമിതഗുരുഭയാർതിഃ ശർവരീ കാചിദന്യായ || 20.17 ||

697

ശതമഖമണിഭംഗൈരുന്മയുഖൈർഭിശന്തി

ശരണമുപഗതാനാം രംഗനാഥേന സാമ്യം |
പ്രഥയസി ജഗതി ത്വം പാദുകേ ! ഹൈതുകാനാം

ഉപനിഷദുപഗീതാം തത്ക്രതുന്യായവാർത്താം || 20.18 ||

698

പരിചരതി വിധൗ ത്വാം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

പദസരസിജഭൃംഗൈർഭാസുരൈരിന്ദ്രനീലൈഃ |
പ്രകടിതയമുനൗഘാ ഭക്തിനമ്രസ്യ ശംഭോഃ

പരിണമയസി ചൂഡാവിഷ്ണുപദ്യാഃ പ്രയാഗം || 20.19 ||

699

പദകിസലയസംഗാത് പാദുകേ ! പത്രളശ്രീഃ

നഖമണിഭിരുദാർവരൈർനിത്യനിഷ്ഠനപുഷ്പാ |
ശതമഖമണീനീലാ ശൗരിലാവണ്യസിന്ധോഃ

നിബിഡതമതമാലാ കാഽപി വേലാവനീ ത്വം || 20.20 ||

700

ത്വയി വിനിഹിതമേതത് ക്വേപി പശ്യന്തി മന്ദാഃ

ശതമഖമണീജാലം ശാർംഗിണഃ പാദരക്ഷേ ! |
വയമിദമിഹ വിദ്മഃ പ്രാണിനാം ഭാവുകാനാം

ഹൃദയഗുഹഗുഹാഭ്യഃ പീതമന്ധം തമിസ്രം || 20.21 ||

701

കൃപ്തശ്യാമാ മണിഭിരസിതൈഃ കൃഷ്ണപക്ഷേണ ജുഷ്ടാ

ഭ്രൂയഃ പുംസാം ജനയസി ഗതിം ദക്ഷിണാമുദ്വഹന്തി |
തേനാസ്താകം പ്രഥയസി പരം പാദുകേ ! തത്ത്വവിദ്ഭിഃ

മൗളൗ ദൃഷ്ടാം നിഗമവചസാം മൂക്തികാലാവ്യവസ്ഥാം || 20.22 ||

702

സദ്ഭിർജുഷാ സമുദിതവിധുർജ്ജൈത്രയാത്രാവിനോദേ -

ഷ്യാതൻവാനാ രജ്ജനിമനഘാമിന്ദ്രനീലാംശുജാലൈഃ |

ചിത്രം വ്യാതാ കുമുദവനതഃ പാദുകേ ! പുഷ്യസി ത്വം

വ്യാകോചത്വം വിബുധവനിതാവക്ത്രപങ്കേരുഹാണാം || 20.23 ||

703

നിത്യം ലക്ഷ്മീനയനരുചിരൈഃ ശോഭിതാ ശക്രനീലൈഃ

സാലഗ്രാമക്ഷിതിരിവ ശുഭൈഃ ശാർംഗിണോ രൂപഭേദൈഃ |

സാകേതാദേഃ സമധികഗുണാം സമ്പദം ദർശയന്തി

മുക്തിക്ഷേത്രം മുനിഭിരഖിലൈർഗീയസേ പാദുകേ ! ത്വം || 20.24 ||

704

പാദന്യാസപ്രിയസഹചരീം പാദുകേ ! വാസഗേഹാത്

ത്വാമാരുഹ്യ ത്രിചതുരപദം നിർഗതേ രംഗനാഥേ |

അന്തഃ സ്തിഗ്ധൈരസുരമഹിളാവേണിവിക്ഷേപചിത്രൈഃ

ശ്യാമച്ഛായം ഭവതി ഭവനം ശക്രനീലാംശുഭിന്ദ്രേ || 20.25 ||

705

യാ തേ ബാഹ്യാംഗണമഭിയതഃ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

സഞ്ചാരേഷു സ്തൂരതി വിതതിഃ ശക്രനീലപ്രഭായാഃ |

വിഷ്വക്സേനപ്രഭൃതിഭിരസൗ ഗൃഹ്യതേ വേത്രഹസ്തൈഃ

ഭൂവിക്ഷേപസ്തവ ദിവിഷദാം നൂനമാഹ്യാനഹേതുഃ || 20.26 ||

706

അക്ഷണോരഞ്ജനകൽപനാ യവനികാ ലാസ്യപ്രസുതേർഗതേഃ

ചിദ്ഗംഗായമുനാ മുകുന്ദജലധേർവേലാതമാലാടവി |

കാന്താകുന്തളസന്തതിഃ ശ്രുതിവധുകസ്തൂരികാലക്രിയാ

നിത്യം രത്നപദാവനി ! സ്തൂരതി തേ നീലാ മണിശ്രേണികാ || 20.27 ||

707

നിരന്തരപുരന്ദരോപലഭുവം ദൃതിം താവകീം

അവൈമി മണിപാദുകേ ! സരണിസംഗിനീം രംഗിണഃ |

തദീയനവയൗവനദ്വിരദമൽലഗണ്യസ്ഥലീ

ഗളൻമദന്ധലന്ധലാബഹുളകുജ്ജളശ്യാമികാം || 20.28 ||

708

പ്രതീമസ്ത്യാം പാദാവനി ! ഭഗവതോ രംഗവസതേഃ

ഘനീഭൂതാമിതം പദകമലമാധിപരിണതിം ।

സ്തുരന്തഃ പര്യന്തേ മദഗരിമനിഷ്ഠനമധുപ -

പ്രസക്തിം യത്രൈതേ വിദധതി മഹാനീലമണ്ഡലഃ || 20.29 ||

709

നമതാം നിജേന്ദ്രനീല -

പ്രഭവേന മുകുന്ദപാദുകേ ! ഭവതീ ।

തമസാ നിരസ്യതി തമഃ

കണ്ടകമിവ കണ്ടകേനൈവ || 20.30 ||

710

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർക്കികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്യേക്ഷനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ||

കവിതാർക്കികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ബിംബപ്രതിബിംബപദ്ധതിഃ ഏകവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ശൗരഭഃ ശുദ്ധാന്തനാരിണാം

വിഹാരമണിദർപണം |

പ്രസത്തേരിവ സംസ്ഥാനം

പദത്രാണമുപാസ്മഹേ ॥21.1 ॥

711

കമലാപതിപാദുകേ ! കദാചിത്

വിഹഗേന്ദ്രസ്ത്വയി ബിംബിതോ വിഭാതി |

സവിലാസഗത്യേപി രംഗഭർതുഃ

നിജമാത്മാനമിവോപധാതുകാമഃ ॥21.2 ॥

712

മണിപക്തിഷു തേ ദിശാമധീശാഃ

പ്രതിബിംബാനി നിജാനി വീക്ഷമാണാഃ |

അഭിയന്തി മുകുന്ദപാദുകേ ! ത്വാം

അധികാരാന്തരസൃഷ്ടിശങ്കയേവ ॥21.3 ॥

713

മണിമൗളിശതേന ബിംബിതേന

പ്രണതാനാം പരിതഃ സുരാസുരാണാം |

മുരദിൻമണിപാദുകേ ! മഹിച്ഛാ

യുഗപത്തേഷു സമർപിതേവ ഭാസി ॥21.4 ॥

714

ഉപനീതമുപായനം സുരേന്ദ്രൈഃ

പ്രതിബിംബച്ഛലതസ്ത്വയി പ്രവിഷ്ടം |

സ്വയമേവ കില പ്രസാദഭൂതാ

പ്രതിഗൃഹ്ണാസി മുകുന്ദപാദുകേ ! ത്വം || 21.5 ||

715

രംഗേശ്വരസ്യ നവപത്മലവലോദനീയൗ

പാദൗ കഥന്നു കഠിനാ സ്വയമുദ്യഹേയം |

ഇത്യാകലയ നിയതം മണിപാദുകേ ! ത്വം

പദ്മാസ്തരം വഹസി തത്പ്രതിബിംബലക്ഷാത് || 21.6 ||

716

പാദാർപണാത് പ്രഥമതോ ഹരിദശ്ശരദ്യേ

മധ്യേ തവ പ്രതിഫലൻമണിപാദരക്ഷേ ! |

മന്യേ നിദർശയതി രംഗപതിർയുഗാന്തേ

ന്യഗ്രോധപത്രശയിതം നിജമേവ രൂപം || 21.7 ||

717

യാത്രാവസാനമധിഗച്ഛതി രംഗനാഥേ

വിശ്രാണയസ്യനുപദം മണിപാദുകേ ! ത്വം |

പ്രായഃ പ്രയാണസമയേ പ്രതിബിംബിതാനാം

തീർത്ഥാവഗാഹമപരം ത്രിദശേശ്വരാണാം || 21.8 ||

718

ഉച്ചാവചേഷ്ടു തവ രത്നഗണേഷു മാതഃ !

വേധാഃ പ്രയാണസമയേ പ്രതിബിംബിതാംഗഃ |

ആശങ്കതേ മുരദിദോ മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ആഗാമികൽപകമലാസനപക്തിഗർഭാം || 21.9 ||

719

ആലോലരശ്മിനിയതാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

ആരുഹ്യ സഞ്ചരതി രംഗപതൗ സലീലം |

അന്തഃ പുരേഷു യുഗപത്സുദ്യശോ ഭജന്തേ

ഡോളാധിരോഹണരസം ത്വയി ബിംബിതാംഗ്യഃ || 21.10 ||

720

കാലേഷു രാഘവപദാവനി ! ഭക്തിനമ്രഃ

കാർയാണി ദേവി ! ഭരതോ വിനിവേദയംസ്തേ |

ത്വദ്രത്നബിംബിതതയാപി മുഹൂഃ സ്വകീയാം

രാജാസനസ്ഥിതിമവേക്ഷ്യ ഭൃശം ലലളേജ || 21.11 ||

721

പ്രത്യാഗതേ വിജയിനി പ്രഥമേ രഘുണാം

വിന്യസ്യതി ത്വയി പദം മണിപാദരക്ഷേ ! |

രത്നഘബിംബിതനിശാചരവാനരാം ത്വാം

പൂർവക്ഷണസ്ഥമിവ പുഷ്പകമൻവപശ്യൻ || 21.12 ||

722

വൈയാകുലീം ശമയിതും ജഗതോ വഹന്ത്യാ

രക്ഷാധുരാം രഘുധൂരന്ധരപാദരക്ഷേ ! |

പ്രാജ്യം യശഃ പ്രചുരചാമരബിംബലക്ഷാത്

പ്രായസ്ത്വയാ കബളിതം പ്രതിഭൂപതീനാം || 21.13 ||

723

പ്രതിദിശമുപയാതേ ദേവി ! യാത്രോത്സവാർഥം

ത്വയി വിഹരണകാലേ ബിംബിതേ ജീവലോകേ |

വഹസി മണിഗണൈസ്ത്വം പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

കബളിതസകലാർഥാം കാഞ്ചിദന്യാമവസ്ഥാം || 21.14 ||

724

ഭഗവതി ഗരുഡസ്ഥേ വാഹനസ്ഥാഃ സുരേന്ദ്രാഃ

ത്വയി വിനിഹിതപാദേ ഭൂമിമേവാശ്രയന്തി |

തദപി ചരണരക്ഷേ ! രത്നജാലേ ത്വദീയേ

പ്രതിഫലിതനിജാംഗാസ്തൂൽയവാഹാ ഭവന്തി || 21.15 ||

725

സ്വച്ഛാകാരാം സുരയുവതയഃ സ്വപ്രതിച്ഛന്ദലക്ഷ്യാത്

ഗാഹന്തേ ത്വാം പ്രണതിസമയേ പാദുകേ ! സാദിമാനാഃ |

സ്ത്രീരത്താനാം പരിഭവവിധൗ സൃഷ്ടിമാത്രേണ ദക്ഷാം

നീചൈഃ കർതും നരസഖമുനേരൂർവശീമുരുജാതാം || 21.16 ||

726

സ്വേച്ഛാകേളിപ്രിയസഹചരീം സ്വച്ഛരത്താദിരാമാം

സ്ഥാനേ സ്ഥാനേ നിഹിതചരണോ നിർവിശൻ രംഗനാഥഃ |

സഞ്ചാരാന്തേ സഹ കമലയാ ശേഷശയ്യാധിരൂഢഃ

ത്യക്ത്വാപി ത്വാം ത്യജതി ന പുനഃ സ്വപ്രതിച്ഛന്ദലക്ഷാത് || 21.17 || 727

ത്വാമേവൈകാമധിഗതവതഃ കേളിസഞ്ചാരകാലേ

പാർശ്വേ സ്ഥിത്വാ വിനിഹിതദ്യശോഃ പാദുക്യേനന്യലക്ഷ്യം |

ത്വദ്രത്നേഷു പ്രതിഫലിതയോർനിത്യലക്ഷ്യപ്രസാദാ

പദ്മാഭ്യുദ്യോർദിശതി ഭവതീ പാദസേവാം മുരാഭരഃ || 21.18 || 728

ഏകാമേകഃ കില നിരവിശത്പാദുകേ ! ദ്വാരകായാം

ക്രിഡായോഗീ കൃതബഹുതനുഃ ഷോഡശസ്ത്രീസഹസ്രേ |

ശുദ്ധോ ദേവി ! ത്വദുപനിഹിതേ ബിംബിതോ രത്നജാലേ

ഭുക്തേ നിത്യം സ ഖലു ഭവതീം ഭൂമികാനാം സഹസ്രൈഃ || 21.19 || 729

ഹരിപദനവേഷു ഭവതീ

പ്രതിഫലതി തവ തദപി രത്നേഷു |

ഉചിതാ മിഥഃ പദാവനി !

ബിംബപ്രതിബിംബതാ യുവയോഃ || 21.20 || 730

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ ബിംബപ്രതിബിംബപദ്ധതിഃ ഏകവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ കാഞ്ചനപദ്ധതിഃ ദ്വാവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

കൽയാണപ്രകൃതിം വന്ദേ

ഭജന്തീം കാഞ്ചനശ്രിയം |

പദാർഹാം പാദുകാം ശൗരേഃ

പദ ഏവ നിവേശിതാം ॥22.1॥

731

മധുജിത്തനുകാന്തിതസ്കരാണാം

ജലദാനാമഭയം വിധാതുകാമാ |

ചപലേവ തദംഘ്രിമാശ്രയന്തീ

ഭവതീ കാഞ്ചനപാദുകേ ! വിഭാതി ॥22.2॥

732

നികഷീകൃതരമ്യകൃഷ്ണരത്നാ

ഭവതീ കാഞ്ചനസമ്പദം വ്യനക്തി |

പരിപുഷ്യതി പാദുകേ ! യദീക്ഷാ

സഹസാ നഃ സമലോഷകാഞ്ചനത്വം ॥22.3॥

733

സുരഭീർനിഗമൈഃ സമഗ്രകാമാ

കനകോത്കർഷവതീ പദാവനി ! ത്വം |

ദിശസി പ്രതിപന്നമാധവശ്രീഃ

അനിശോന്നിദ്രമശോകവൈഭവം നഃ ॥22.4॥

734

സതി വർണഗുണേ സുവർണജാതേഃ

ജഗതി ഖ്യാതമസൗരഭാദവർണം |

ശ്രുതിസൗരഭശാലിനാ സ്വഹേളാ

ഭവതീ ശൗരിപദാവനി ! വ്യുദാസ്ഥത് || 22.5 ||

735

പ്രതിപന്നമയൂരകംഠധാളാ

പരിശുദ്ധേന പദാവനി ! സ്വകേന |

കമലാസ്തനഭൂഷണോചിതം തത്

ഭവതീ രത്നമലങ്കരോതി ഹേളാ || 22.6 ||

736

കാന്ത്യാ പരം പുരുഷമാപ്രണഖാത് സുവർണം

കർതും ക്ഷമാ ത്വമസി കാഞ്ചനപാദരക്ഷേ ! |

അന്യാദൃശീം ദിശസി യാ വിനതസ്യ ദൂരാത്

ആരഗ്യാസ്തബകസമ്പദമിന്ദുമൗളേഃ || 22.7 ||

737

ചന്ദ്രാകൃതിഃ കഥമകൽപയമാസ്തദാനീം

വൈമാനികപ്രണയിനീവദനാംബുജാനാം |

വിക്രാന്തികാലവിതതേന നിജേന ധാളാ

ബാലാതപം ബലിവിമർദനപാദുകേ ! ത്വം || 22.8 ||

738

ലേഭേ തദാപ്രഭൃതി നൂനമിയം ഭവത്യാഃ

കാന്ത്യാ കവേരതനയാ കനകാപഗാത്വം |

യാവൻമുകുന്ദപദഹേമപദാവനി ! ത്വം

പുണ്യം വിഭൂഷിതവതീ പുളിനം തദീയം || 22.9 ||

739

ചിത്രം സരോജനിലയാസഹിതസ്യ ശൗരേഃ

വാസോചിതാനി ചരണാവനി ! സംവിധിത്സോഃ |

സദ്യോ വികാസമുപയാന്തി സമാധിഭാജാം

ചന്ദ്രാതപേന തവ മാനസപങ്കജാനി || 22.10 ||

740

ത്വയ്യേവ പാദമധിരോപ്യ നവം പ്രവാഹം
 നാഥേ പദാവനി ! നിശാമയിതും പ്രവൃത്തേ |
 ആത്മീയകാഞ്ചനരുചാ ഭവതീ വിധത്തേ
 ഹേമാരവിന്ദഭരിതാമിവ ഹേമസിന്ധുഃ || 22.11 || 741

വിഹരതി പുളിനേഷു ത്വത്സഖേ രംഗനാഥേ
 കനകസരിദിയം തേ പാദുകേ ! ഹേമധാമ്നാ |
 വഹതി സലിലകേളീസ്രസ്തചോളാവരോധ -
 സ്തനകലശഹരിദ്രാപങ്കപിംഗാമവസ്ഥാം || 22.12 || 742

സുരഭിനിഗമഗന്ധാ സൗമ്യപദ്മാകരസ്ഥാ
 കനകകമലിനീവ പ്രേക്ഷ്യസേ പാദുകേ ! ത്വം |
 ഭ്രമര ഇവ സദാ ത്വാം പ്രാപ്തനാനാവിഹാരഃ
 ശതമഖമണിനീലഃ സേവതേ ശാർംഗധൻവാ || 22.13 || 743

കനകരുചിരവർണാം പാദുകേ ! സഹ്യസിന്ധുഃ
 ശ്രീയമിവ മഹനീയാം സിന്ധുരാജസ്യ പത്നീ |
 സ്വയമിഹ സവിധസ്ഥാ സൗമ്യജാമാത്യയുക്താം
 ഉപചരതി രസേന ത്വാമപത്യാഭിമാനാത് || 22.14 || 744

അനുകലമുപജീവ്യാ ദൃശ്യസേ നിർജ്ജരാണാം
 ത്രിപുരമഥനമൗഘ ശേഖരത്വം ദധാസി |
 പ്രതിപദമധിഗമ്യ പ്രാപ്തശൃംഗാസി ശൗരേഃ
 തദപി ചരണരക്ഷേ ! പൂർണ്ണചന്ദ്രാകൃതിസ്ത്വം || 22.15 || 745

കനകമപി തൃണം യേ മൻവതേ വീതരാഗാഃ
 തൃണമപി കനകം തേ ജാനതേ ത്വത്പ്രകാശൈഃ |
 മധുരിപുപദരക്ഷേ ! യത് ത്വദർഥോപനീതാൻ
 പരിണമയസി ഹൈമാൻ ദേവി ! ദൂർവാങ്കുരാദിൻ || 22.16 || 746

വിശുദ്ധിമധിഗച്ഛതി ജ്വലനസംഗമാത് കാഞ്ചനം

വിദന്തി ച ജഗന്തി തന്ന ഖലു തദ്വിപര്യസ്യതി |

കഥം കനകപാദുകേ ! കമലലോചനേ സാക്ഷിണി

ത്വയൈവ പരിശുദ്ധതാ ഹുതഭുജോഽപി ജാഘൃതേ || 22.17 ||

747

താരാസംഗപ്രഥിതവിഭവാം ചാരുജാംബുനദാഭാം

ത്വാമാരുഢ്യസ്ത്രിദശമഹിതാം പാദുകേ ! രംഗനാഥഃ |

സഞ്ചാരിൺയാം സുരശിഖരിണസ്തന്മുഷാ മേഖലായാം

ധത്തേ മത്തദ്വിരദപതിനാ സാമ്യകക്ഷ്യാം സമീക്ഷ്യാം || 22.18 ||

748

കനകരുചിരാ കാവ്യാഖ്യാതാ ശന്നൈശ്ചരണോചിതാ

ശ്രീതഗുരുബുധാ ഭാസ്വദ്രൂപാ ദ്വിജാധിപസേവിതാ |

വിഹിതവിഭവാ നിത്യം വിഷ്ണോഃ പദേ മണിപാദുകേ !

ത്വമസി മഹതീ വിശ്വേഷാം നഃ ശുഭാ ഗ്രഹമണ്ഡലീ || 22.19 ||

749

പ്രജ്ജലിതപഞ്ചഹേതിഃ

ഹിരൺമയീം ത്വാം ഹിരൺയവിലയാർഹഃ |

ആവഹതു ജാതവേദാഃ

ശ്രീയമിവ നഃ പാദുകേ ! നിത്യം || 22.20 ||

750

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ കാഞ്ചനപദ്ധതിഃ ദ്വാവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ശേഷപദ്ധതിഃ ത്രയോവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരി |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

സൃഷ്ടാം ഭൂമാവനന്തേന നിത്യം ശേഷസമാധിനാ |
അഹം സംഭാവയാമി ത്വാം ആത്മാനമിവ പാദുകേ ! || 23.1 ||

751

പദ്മാഭോഗാത് പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ
പാദസ്പർശാദ്ഭോഗമന്യം പ്രപിത്സോഃ |
ശേഷസ്യേകാം ഭൂമികാമബ്രവീത് ത്വാം
ആചാര്യാണാമഗ്രണീർയാമുനേയഃ || 23.2 ||

752

ശേഷത്വമംബ ! യദി സംശ്രയതി പ്രകാമം
ത്വദ്ഭൂമികാം സമധിഗമ്യ ഭുജംഗരാജഃ |
ത്വാമേവ ഭക്തിവിനതൈർവഹതാം ശിരോഭിഃ
കാഷ്ഠാം ഗതം തദിഹ കേശവപാദരക്ഷേ ! || 23.3 ||

753

മാ ഭൂദിയം മയി നിഷണ്ണപദസ്യ നിത്യം
വിശ്വംഭരസ്യ വഹനാഭ്യുഗ്രിതേതി മത്വാ |
ധത്സേ ബലാഭ്യധികയാ മണിപാദുകേ ! ത്വാം
ശേഷാത്മനാ വസുമതിം നിജയൈവ മൂർത്യാ || 23.4 ||

754

തത്താഭ്യശാ നിജബലേന നിരൂഢകീർതിഃ
ശേഷസ്തവൈവ പരിണാമവിശേഷ ഏഷഃ |
രാമേണ സത്യവചസാ യദനന്യവാഹ്യാം
വോഢ്യം പുരാ വസുമതിം ഭവതീ നിയുക്താ || 23.5 ||

755

ശേഷത്യസീമനിയതാം മണിപാദരക്ഷേ !

ത്യാമാഗമാഃ കുലവധുമിവ ബാലപുത്രാഃ |

ത്വദ്രൂപഭേദശയിതസ്യ പരസ്യ പുംസഃ

പാദോപധാനശയിതാമുപധാനയന്തി || 23.6 ||

756

ഭരതശിരസി ലഗ്നാം പാദുകേ ! ദൂരതസ്ത്വാം

സ്വതനുമപി വവന്ദേ ലക്ഷ്മണഃ ശേഷഭൂതഃ |

കിമിദമിഹ വിചിത്രം നിത്യയുക്തഃ സിഷേവേ

ദശരഥതനയഃ സൻ രംഗനാഥഃ സ്വമേവ || 23.7 ||

757

ഭൂയോഭൂയഃ സ്തിമിതചലിതേ യസ്യ സങ്കൽപസിന്ധൗ

ബ്രഹ്മേശാനപ്രഭൃതയ ഇമേ ബുദ്ബുദത്വം ഭജന്തി |

തത്ത്വാനാദേര്യുഗപരിണതൗ യോഗനിദ്രാനുരൂപം

ക്രീഡാതൽപം കിമപി തനുതേ പാദുകേ ! ഭൂമികാഽന്യായാ || 23.8 ||

758

അഹീനാത്മാ രംഗക്ഷിതിരമണപാദാവനി ! സദാ

സതാമിത്ഥം ത്രാണാത് പ്രഥിതനിജസത്രത്വവിഭവാ |

അവിദ്യായാമിന്യായഃ സ്തൃശസി പുനരേകാഹപദവീം

ക്രതൂനാമാരാധ്യാ ക്രതൂരപി ച സർവസ്ത്വമസി നഃ || 23.9 ||

759

ബഹുമുഖഭോഗസമേതൈഃ നിർമുക്തതയാ വിശുദ്ധിമാപന്നൈഃ |

ശേഷാത്മികാ പദാവനി ! നിഷേവ്യസേ ശേഷഭൂതൈസ്ത്വം || 23.10 ||

760

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേസ ശേഷപദ്ധതിഃ ത്രയോവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ദ്വന്ദ്വപദ്ധതിഃ ചതുർവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പ്രപദ്യേ പാദുകാരുപം

പ്രണവസ്യ കലാഭ്യയം |

ഓതം മിതമിദം യസ്മിൻ

അനന്തസ്യാപി തത്പദം ॥ 24.1 ॥

761

മണിപാദുകയോർയുഗം മുരാരേഃ

മമ നിത്യം വിദയാതു മംഗളാനി |

അധികൃത്യ ചരാചരസ്യ രക്ഷാം

അനുകമ്പാക്ഷമയോരിവാവതാരഃ ॥ 24.2 ॥

762

ചരണൗ മണിപാദുകേ ! മുരാരേഃ

പ്രണതാൻ പാലയിതും പ്രപദ്യമാനം |

വിപദാമിഹ ദൈവമാനുഷീണാം

പ്രതികാരം യുവയോർഭ്യയം പ്രതിമഃ ॥ 24.3 ॥

763

മുരദിൻമണിപാദുകേ ! ഭവത്യോഃ

വിഹിതോ നൂനമസൗ മിഥോ വിഭാഗഃ |

ഭജതാമപരസ്സരപ്രിയാണാം

അവിരോധായ സുരാസുരേശ്വരാണാം ॥ 24.4 ॥

764

അഹിതോന്മമനായ സംശ്രിതാനാം

അലമാലോകവശേന ശബ്ദതോ വാ |

കരയോശ്ച രമാംഗപാഞ്ചജന്യൗ

മധുഹന്തുഃ പദയോശ്ച പാദുകേ യേ || 24.5 ||

765

അവധീരിതസാധുപദ്യതീനാം

അലസാനാം മധുവൈരിപാദുകേ ഭ്യേ |

ഇതരേതരസാഹചര്യമിത്ഥം

പ്രതിപന്നേ ഇവ ദൈവപൗരുഷേ നഃ || 24.6 ||

766

പാർശ്വയോഃ സരസിജാവസുന്ധരേ

പാദയോശ്ച മണിപാദുകേ ! യുവാം |

സന്നികർഷമ ന ചേന്മധുദ്വിഷഃ

കിം കരിഷ്യതി കൃതാഗസാം ഗണഃ || 24.7 ||

767

പാദുകേ ! ഭവഭയപ്രതിപയോഃ

ഭാവയാമി യുവയോഃ സമാഗമം |

സക്തയോർദനുജവൈരിണഃ പദേ

വിദ്യയോരിവ പരാവരാത്മനോഃ || 24.8 ||

768

രംഗസീമനി രമാംഗലക്ഷണഃ

ചിന്തയാമി തപനീയപാദുകേ ! |

ശാപദോഷശമനായ തത്പദേ

ചക്രവാകമിമുനം കൃതാസ്സദം || 24.9 ||

769

മാനയാമി ജഗതസ്തമോപഹേ

മാധവസ്യ മണിപാദുകേ ! യുവാം |

ദക്ഷിണോത്തരഗതിക്രമോചിതേ

പദ്യതി ഇവ മയുഖമാലിനഃ || 24.10 ||

770

രംഗനാഥപദയോരലക്രിയാ

രാജതേ കനകപാദുകാദ്യയി |

തദ്വിഭൂതിയുഗളീവ താദൃശീ

ഛന്ദഃ സമവിഭാഗമാശ്രിതാ || 24.11 ||

771

സാക്ഷാത്പദം മധുഭിദഃ പ്രതിപാദയന്ത്യൗ

മാനോപപത്തിനിയതേ മണിപാദുകേ ഭ്യേ |

അന്യോന്യസംഗതിവശാദുപപന്നചർയാം

ആജ്ഞാം ശ്രുതിസ്സുതിമയീമവധാരയാമി || 24.12 ||

772

വിശ്വാപകാരമധികൃത്യ വിഹാരകാലേ -

ഏന്യോന്യതഃ പ്രഥമമേവ പരിസ്തൂരന്ത്യോഃ |

ദൃഷ്ടാന്തയന്തി യുവയോർമണിപാദരക്ഷേ !

ദിവ്യം തദേവ മിമുനം ദിവിഷന്നിഷേവ്യം || 24.13 ||

773

ദ്വാവേവ യത്ര ചരണൗ പരമസ്യ പുംസഃ

തത്ര ദ്വിധാ സ്ഥിതവതീ മണിപാദുകേ ! ത്വം |

യത്രൈവ ദർശയതി ദേവി ! സഹസ്രപാത്ത്വം

തത്രാപി നൂനമസി ദർശിതതാവദാത്മാ || 24.14 ||

774

പര്യായതോ ഗതിവശാൻമണിപാദരക്ഷേ !

പൂർവാപരത്യനിയമം വ്യതിവർത്തയന്ത്യൗ |

മന്യേ യുവാം മഹതി വിഷ്ണുപദേ സ്തൂരന്ത്യൗ

സന്ധ്യേ സമസ്തജഗതാമദിവന്ദനീയേ || 24.15 ||

775

അശ്രാന്തസഞ്ചരണയോർനിജസമ്പ്രയോഗാത്

അജ്ഞാനതാം ചരണപങ്കജയോർദിശന്ത്യൗ |

മാന്യേ യുവാം രഘുപതേർമണിപാദരക്ഷേ !

വിദ്യേ ബലാമതിബലാം ച വിചിന്തയാമി || 24.16 ||

776

അന്തർമോഹാദവിദിതവതാമാത്മതത്ത്വം യഥാവത്

പദ്യാമിത്ഥം പരിചിതവതാം പാദുകേ ! പാപലോക്യാം |

നിത്യം ഭക്തേരനുഗുണതയാ നാഥ പാദം ഭജന്ത്യൗ

നിഷേ സാക്ഷാത് സ്വയമിഹ യുവാം ഇത്ഥാനകർമാത്മികേ

നഃ || 24.17 || 777

ന്യസ്തം വിഷ്ണോഃ പദമിഹ മഹത് സ്വേന ഭൂദ്ധാ വഹന്ത്യോഃ

ആദ്ധ്യാഖ്യാമവിഹതഗതിം വർതയന്ത്യോർനീജാഇത്ഥാം |

ആസന്നാനാം പ്രണയപദവിമാത്മനാ പൂരയന്ത്യോഃ

ദ്വൈരാജ്യശ്രീർഭവതി ജഗതാമൈകരാജ്യേ ഭവന്ത്യോഃ || 24.18 ||

778

അപ്രാപ്താനാമുപജനയമഃ സമ്പദാം പ്രാപ്തിമേവം

സമ്പ്രാപ്താനാം സ്വയമിഹ പുനഃ പാലനാർഥം യതേഥേ |

സാക്ഷാദ്രംഗക്ഷിതിപതിപദം

പാദുകേ ! സാധയന്ത്യൗ യോഗക്ഷേമൗ സുചരിതവശാ -

ന്മൂർത്തിമന്ത്യൗ യുവാം നഃ || 24.19 ||

779

ബദ്ധഹരിപാദയുഗളം

യുഗളം തപനീയപാദുകേ ! യുവയോഃ |

മോചയതി സംശ്രിതാനാം

പുൺയാപുൺയമയശൃംഖലായുഗളം || 24.20 ||

780

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ ദ്വന്ദ്വപദ്ധതിഃ ചതുർവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ സന്നിവേശപദ്ധതിഃ പഞ്ചവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

അണോരണീയസീം വിഷ്ണോഃ

മഹതോപി മഹീയസീം |

പ്രപദ്യേ പാദുകാം നിത്യം

തത്പദേനൈവ സഞ്ചിതാം ॥25.1 ॥

781

പ്രതിതിഷ്ഠതി പാദസംമിതായാം

ത്വയി നിത്യം മണിപാദുകേ ! മുകുന്ദഃ |

ഇതരേ തു പരിച്ഛദാസ്ത ഏതേ

വിഭവവൃഞ്ജനഹേതവോ ഭവന്തി ॥25.2 ॥

782

തവ രംഗനരേന്ദ്രപാദരക്ഷേ !

പ്രകൃതിഃ സന്നപി ഭക്തിപാരതന്തർയാത് |

ഭവതീം വഹതീവ പന്നഗേന്ദ്രഃ

പ്രഥിതസ്വസ്തികലക്ഷണൈഃ ശിരോഭിഃ ॥25.3 ॥

783

പരസ്യ പുംസഃ പദസന്നിവേശാൻ

പ്രയുഞ്ജതേ ഭാവിതപഞ്ചരാത്രാഃ |

അഘപ്രതീപാനപദിശ്യ പുണ്ഡ്രാൻ

അംഗേഷു രംഗേശയപാദുകേ ! ത്വാം ॥25.4 ॥

784

വിമൃശ്യ രംഗേന്ദ്രപതിംവരായാഃ

ശ്രുതേഃ സ്ഥിതാം മുർധനി പാദുകേ ! ത്വാം ।

ബധ്നന്തി വൃദ്ധാഃ സമയേ വധൂനാം

ത്വൻമുദ്രിതാൻയാദരണാനി മൗഢൗ || 25.5 ||

785

വഹന്തി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

ദീർഘായുഷാം ദർശിതദക്തിബന്ധാഃ ।

ആശാധിപാനാമവരോധനാർയഃ

ത്വൻമുദ്രികാം മംഗളഹേമസുത്രൈഃ || 25.6 ||

786

വ്യൂഹക്രമേണ പ്രഥിതാരമഗ്രേ

സന്ദർശയന്തീം മണിപാദുകേ ! ത്വാം ।

പാതും ത്രിലോകീം പദപദ്മഭാജം

സൗദർശനീം ശക്തിമവൈമി ശൗരേഃ || 25.7 ||

787

ബദ്ധാസികാ കനകപങ്കജകർണികായാം

മധ്യേ കൃശാ മുരരിപോർമണിപാദുകേ ! ത്വാം ।

സന്ദൃശ്യസേ സരസിജാസനയാ ഗൃഹീതം

രൂപാന്തരം കിമപി രംഗവിഹാരയോഗ്യം || 25.8 ||

788

മാനോചിതസ്യ മദധീനജനസ്യ നിത്യം

മാ ഭൂദതഃ കൃപണതേതി വിചിന്തയന്ത്വാ ।

ബന്ദീകൃതം ധ്രുവമവൈമി വലഗന്ദേശേ

കാർശ്യം ത്വയാ കമലലോചനപാദരക്ഷേ ! || 25.9 ||

789

മധ്യേ കൃശാമുദയതഃ പ്രതിപന്നവൃദ്ധിം

മന്യേ സമീക്ഷ്യ ഭവതീം മണിപാദരക്ഷേ ! ।

നിത്യം മുകുന്ദപദസംഗമവിപ്രയോഗൗ

നിശ്ചിൻവതേ കൃതധിയഃ സുഖദുഃഖകാഷ്ഠാം || 25.10 ||

790

രംഗേശിതുശ്ചരണപങ്കജയോർഭജന്തി

രക്ഷാപ്രസാധനവികൽപസഹാമവസ്ഥാം |

മാന്യാകൃതിർനിവിശസേ മണിപാദരക്ഷേ !

മധ്യേ പരിച്ഛദവിഭൂഷണവർഗയോസ്ത്വം || 25.11 ||

791

അംഗാന്തരേഷു നിഹിതാൻയഖിലാനി കാമം

പര്യായകൽപനസഹാനി വിഭൂഷണാനി |

നിത്യം മുകുന്ദപദപദ്മതലാനുരൂപം

നൈപഥ്യമംബ ! ഭവതീ നയനാഭിരാമം || 25.12 ||

792

യേ നാമ ഭക്തിനിയതൈസ്സവ സന്നിവേശം

നിർവിശ്യ നേത്രയുഗളൈർന ഭജന്തി തൃപ്തിം |

കാലക്രമേണ കമലേക്ഷണപാദരക്ഷേ !

പ്രായേണ തേ പരിണമന്തി സഹസ്രനേത്രാഃ || 25.13 ||

793

പദമപ്രമാണമിതി വാദിനാം മതം

മധുജിത്പദേ മഹതി മാസു ഭൂദിതി |

വ്യുദപാദി തസ്യ ചരണാവനി ! ത്വയാ

നിഗമാത്മനസ്സവ സമപ്രമാണതാ || 25.14 ||

794

അപ്രഭുതമഭവജ്ജഗത്രതയം

യസ്യ മാതുമുദിതസ്യ പാദുകേ ! |

അപ്രമേയമമിതസ്യ തത്പദം

നിത്യമേവ നനു സമ്മിതം ത്വയാ || 25.15 ||

795

ആലവാലമിവ ഭാതി പാദുകേ !

പാദപസ്യ ഭവതീ മധുദ്വിഷഃ |

യത്സമീപവിനതസ്യ ശൂലിനഃ

സാരിണീ ഭവതി മൗളിനിപ്ലഗാ || 25.16 ||

796

മോദമാനമുനിബൃന്ദഷട്പദാ

ഭാതി മുക്തിമകരന്ദവർഷിണീ |

കാഢിപി രംഗനൃപതേഃ പദാംബുജേ

കർണികാ കനകപാദുകാമയീ || 25.17 ||

797

യുഗപദനുവിധാസ്യൻ യൗവതം തുൽയരാഗം

യദുപതിരധിചക്രേ യാവതോ രൂപഭേദാൻ |

തദിദമതിവികൽപം ബിഭ്രതീ സന്നിവേശം

തവ ഖലു പദരക്ഷേ ! താവതീ മുർതിരാസീത് || 25.18 ||

798

തത്തദ്യുത്തേരനുഗുണതയാ വാമനീം വ്യാപിനീം വാ

പ്രാപ്തേ രംഗപ്രഥിതവിഭവേ ഭൂമികാം സൂത്രധാരേ |

മന്യേ വിശ്വസ്ഥിതിമയമഹാനാടികാം നേതുകാമാ

നാനാസംസ്ഥാ ഭവതി ഭവതീ പാദുകേ ! നർതകീവ || 25.19 ||

799

മാനേ പരം സമാനേ

പ്രത്യക്ഷേണാഗമേനാപി |

ഹരിചരണസ്യ തവാപി തു

വൈഷമ്യം രക്ഷ്യരക്ഷകത്യാഭ്യാം || 25.20 ||

800

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ സന്നിവേശപദ്ധതിഃ പഞ്ചവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ യന്ത്രികാപദ്ധതിഃ ഷഡ്വിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ഉദഗ്രയന്ത്രികാം വന്ദേ പാദുകാം യന്നിവേശനാത് |
ഉപർയപി പദം വിഷ്ണോഃ പ്രത്യാദിഷ്ടപ്രസാധനം || 26.1 || 801

പ്രസഭം പ്രതിരൂഢ്യ കണ്ടകാദീൻ ഭവതീ ശൗരിപദാംബുജാദധസ്താത് |
ചരണാവനി ! ധാരയത്യമൃഷ്ടീൻ ഉചിതച്ഛായമുപർയപി പ്രതീകം || 26.2 || 802

മുരദീൻമണിപാദുകേ ! ത്വദീയാം
അനഘാമംഗുലിയന്ത്രികാമവൈമി |
സ്വയമുന്നമിതാം പ്രദേശിനീം തേ
പരമം ദൈവതമേകമിത്യുചന്തീം || 26.3 || 803

സ്വദതേ മണിപാദുകേ ! ത്വദീയാ
പദശാഖായുഗയന്ത്രികാ വിചിത്രാ |
പരമം പുരുഷം പ്രകാശയന്തീ
പ്രണവസ്യേവ പരേയമർധമാത്രാ || 26.4 || 804

അനുയാതമനോരഥാ മുരാഭരഃ
ഭവതീ കേളീരഥശ്രിയം ദധാതി |
ചരണാവനി ! യന്ത്രികാ തവൈഷാ
തനുതേ കൃബരസമ്പദം പുരസ്താത് || 26.5 || 805

ശങ്കേ ഭവത്യാഃ സുഭഗം പ്രതീകം

രംഗേശപാദാംഗുളിസംഗ്രഹാർഥം ।

ത്രാണായ പാദാവനി ! വിഷ്ണുപാനാം

ആജ്ഞാകരീമംഗുളിമുദ്രികാം തേ || 26.6 ||

806

അലങ്കൃതം കർണികയോപരിഷ്ഠാത്

ഉദഗ്രനാളം തവ യന്ത്രികാംശം ।

പദ്മാപതേഃ പാദസരോജലക്ഷ്യാഃ

പ്രത്യേമി പാദാവനി ! കേളിപദ്മം || 26.7 ||

807

ഉപരി വിനിഹിതസ്യ കേശവാംഘ്രേഃ

ഉപരി പാദാവനി ! യന്ത്രികാത്മികാ ത്വം ।

ഇതി തവ മഹിമാ ലഘുകരോതി

പ്രണതസുരേശ്വരശേഖരാധിരോഹം || 26.8 ||

808

നിത്യം പാദാവനി ! നിബദ്ധകിരീടശോഭം

പദ്മാലയാപരിചിതം പദമുദ്വഹന്ത്യാഃ ।

അംഗീകരോതി രുചിമംഗുളിയന്ത്രികാ തേ

സാമ്രാജ്യസമ്പദനുരൂപമിവാതപത്രം || 26.9 ||

809

പ്രഥമാ കലേവ ഭവതീ ചരണാവനി ! ഭാതി രംഗചന്ദ്രമസഃ ।

ശുംഭോന്നതിരിവ യത്ര ശ്രീയം വിഭാവയതി യന്ത്രികായോഗഃ || 26.10 || 810

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർക്കികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദകടനാമസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ യന്ത്രികാപദ്ധതിഃ ഷഡ്വിംശീ ||

കവിതാർക്കികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।

ശ്രീമതേ വേദകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ രേഖാപദ്ധതിഃ സപ്തവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

സൂചയന്തിം സ്വരേഖാഭിഃ അനാലേഖ്യസരസ്വതിം |
അലേഖനീയസൗന്ദര്യം ആശ്രയേ ശൗരിപാദുകാം || 27.1 ||

811

മണിമൗളിനിഘർഷണാത് സുരാണാം
വഹസേ കാഞ്ചനപാദുകേ ! വിചിത്രം |
കമലാപതിപാദപദ്മയോഗാത്
അപരം ലക്ഷണമാധിരാജ്യസാരം || 27.2 ||

812

അഭിതോ മണിപാദുകേ ! സ്തൂരന്ത്യാഃ
തവ രേഖാവിതതേസ്തമാവിധായാഃ |
മുരവൈരിപദാരവിന്ദരുവൈഃ
അനുകൽപായിതമാധിരാജ്യചിഹ്നൈഃ || 27.3 ||

813

രേഖയാ വിനമതാം ദിവൗകസാം മൗളിരത്നമകരീമുഖോത്ഥയാ |
പാദുകേ ! വഹസി നൂനമദ്ഭുതം ശൗരിപാദപരിഭോഗലക്ഷണം || 27.4 ||

814

ത്രിദശമകുടരത്തോൽലേഖരേഖാപദേശാത്
പരിണമയസി പുംസാം പാദുകേ ! മുർധ്നി ലഗ്നാ |
നരകമനസേവാസമ്പദം സാധയിത്രി
നിയതിവിലിഖിതാനാം നിഷ്കൃതിം ദുർലിപിനാം || 27.5 ||

815

പദകമലതലാന്തഃ സംശ്രിതാൻയാതപത്ര -

ധ്വജസരസിജമുഖ്യാൻയൈശ്വരീലക്ഷണാനി |
അവഗമയസി ശൗരേഃ പാദുകേ ! മാദ്യശാനാം
ഉപരി പരിണതൈഃ സ്വൈർഭവി ! രേഖാവിശേഷൈഃ || 27.6 || 816

സ്നാതാ പദാവനി ചിരം പരിഭുജ്യ മൂക്താ
പാദേന രംഗനൃപതേഃ ശുഭലക്ഷണേന |
രേഖാന്തരൈർനവനവൈരുപശോഭസേ ത്വം
സംസ്കാരചന്ദനവിലേപനപങ്കലഗൈഃ || 27.7 || 817

ഭക്ത്യാ മുഹുഃ പ്രണമതാം ത്രിദശേശ്വരാണാം
കോടീരകോടികഷണാദുപജായമാനൈഃ |
ആഭാതി ശൗരിചരണാദധികാനുഭാവാ
രേഖാശതൈസ്സവ പദാവനി ! കാഽപി രേഖാ || 27.8 || 818

പാദാവനി ! പ്രതിപദം പരമസ്യ പുംസഃ
പാദാരവിന്ദപരിഭോഗവിശേഷയോഗ്യാ |
സ്വാഭാവികാൻ സുഭഗഭക്തിവിശേഷഭൃശ്യാൻ
രേഖാത്മകാൻ വഹസി പത്രലതാവിശേഷാൻ || 27.9 || 819

രേഖാപദേശതസ്ത്വം പ്രശമയിതും പ്രളയവിപ്ലവാശങ്കാം |
വഹസി മധുജിത്പദാവനി ! മന്യേ നിഗമസ്യ മാതൃകാലേഖ്യം || 27.10 || 820

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ രേഖാപദ്ധതിഃ സപ്തവിംശീ ||
കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ സുഭാഷിതപദ്ധതിഃ അഷ്ടാവിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

കലാസു കാഷ്ഠാമാതിഷ്ഠൻ ഭൂഷേ സംബന്ധിനാമപി |
പാദുകാ രംഗധൂർയസ്യ ഭരതാരാധ്യതാം ഗതാ || 28.1 ||

821

സന്തഃ സ്വദേശപരദേശവിഭാഗശൂന്യം
ഹന്ത സ്വവൃത്തിമനഘാം ന പരിത്യജന്തി |
രാജ്യേ വനേ ച രഘുപുംഗവപാദരക്ഷാ
നൈജം ജഹൗ ന ഖലു കണ്ടകശോധനം തത് || 28.2 ||

822

ബ്രഹ്മാസ്ത്രതാമധിജഗാമ തൃണം പ്രയുക്തം
പുണ്യം ശരവ്യമഭവത് പയസാനിധിർവാ |
പൃഥ്വിം ശശാസ പരിമുക്തപദം പദത്രം
കിം വാ ന കിം ഭവതി കേളിവിധൗ വിഭൂനാം || 28.3 ||

823

അന്യേഷു സത്സ്വപി നരേന്ദ്രസുതേഷു ദൈവാത്
ഭൃഷ്ടഃ പദാദധികരോതി പദം പദാർഹഃ |
പ്രായോ നിദർശയതി തത് പ്രഥമോ രഘുണാം
തത്പാദയോഃ പ്രതിനിധീ മണിപാദുകേ വാ || 28.4 ||

824

ചരണമനഘവൃത്തേഃ കസ്യചിത്പ്രാപ്യ നിത്യം
സകലഭുവനഗുഹ്യൈ സത്പഥേ വർതതേ യഃ |

നരപതിബഹുമാനം പാദുകേവാധിഗച്ഛൻ

സ ഭവതി സമയേഷു പ്രേക്ഷിതജ്ഞൈരുപാസ്യഃ || 28.5 ||

825

രാമേ രാജ്യം പിതൂരഭിമതം സമ്മതം ച പ്രജാനാം

മാതാ വഭ്രവ തദിഹ ഭരതേ സത്യവാദീ ദദൗ ച |

ചിന്താതീതഃ സമജ്ഞി തദാ പാദുകാഗ്രാഭിഷേകോ

ദുർവിജ്ഞാനസ്വഹൃദയമഹോ ദൈവമത്ര പ്രമാണം || 28.6 ||

826

നാതിക്രാമേച്ചരണവഹനാത്പാദുകാ പാദപീഠം

യദ്വ്യാസന്നം പരമിഹ സദാ ഭാതി രാജാസനസ്യ |

പൂർവത്രൈവ പ്രണിഹിതമഭ്യന്ത രാമേണ രാജ്യം

ശങ്കേ ഭർതൂർബഹുമതിപദം വിക്രമേ സാഹചര്യം || 28.7 ||

827

പ്രതിപദചപലാപി പാദുകാ

രഘുപതിനാ സ്വപദേ നിവേശിതാ |

സമജ്ഞി നിഭൃതസ്ഥിതിസ്തദാ

ഭവതി ഗുണഃ ശ്രീയമഭ്യുപേയുഷാം || 28.8 ||

828

ഗതിഹേതുരഭ്യുക്ത് ക്വചിത്പദേ സ്ഥിതിഹേതുർമണിപാദുകാ ക്വചിത് |

ന ഹി വസ്തുഷു ശക്തിനിശ്ചയോ നിയതിഃ കേവലമീശ്വരേഷ്ടയാ || 28.9 ||

829

അധരീകൃതോപി മഹതാ തമേവ സേവേത സാദരം ഭൂഷ്ണഃ |

അലഭത സമയേ രാമാത് പാദാക്രാന്തോപി പാദുകാ രാജ്യം || 28.10 ||

830

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ സുഭാഷിതപദ്ധതിഃ അഷ്ടാവിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ പ്രകീർണ്ണപദ്ധതിഃ ഏകോനത്രിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

വിധൗ പ്രവൃത്തേ യദ്രവ്യം ഗുണസംസ്കാരനാമഭിഃ |
ശ്രേയഃ സാധനമാപ്താതം തത്പദത്രം തമാസ്സു മേ ||29.1 ||

831

മധുരസ്തിതരമൃതൗകുതികശ്രീഃ
വിശസി വൃഞ്ജിതമഞ്ജുളപ്രണാദാ |
സഹ രംഗനൃപേണ വാസഗേഹം
തനുമധ്യാ മണിപാദുകേ ! ത്വമേകാ ||29.2 ||

832

ശുഭശബ്ദവിശേഷസംശ്രിതാഭിഃ
ഭവതീ ശൗരിപദാവനി ! ക്രിയാഭിഃ |
അനുതിഷ്ഠതി നൂനമാശ്രിതാനാം
അഖിലോപദ്രവശാന്തികം നവീനം ||29.3 ||

833

മണിഭിർമധുവൈരിപാദരക്ഷേ !
ഭവതീ വിക്രമണേ പ്രവർധമാനാ |
യുഗപദ്ഭവതാം യുഗാന്തകാലേ
ദിവി ലക്ഷ്മീം വിദധേ ദിവാകരാണാം ||29.4 ||

834

മഞ്ജുസ്വനാം മണിമയുഖകലാപിനീം ത്വാം
ദൃഷ്ട്വാ കപർദസവിധേ വിനിവേശ്യമാനാം |

ഗുഡീഭവന്തി ഗരുഡധ്വജപാദരക്ഷേ !

ഘൃതകാരവന്തി പുരവൈരിവിഭുഷണാനി || 29.5 ||

835

മധ്യേ പരിസ്തൂരിതനിർമലചന്ദ്രതാരാ

പ്രാന്തേഷു രത്നനികരേണ വിചിത്രവർണാ |

പുഷ്പാസി രംഗനൃപതേർമണിപാദുകേ ! ത്വം

ചക്ഷുർവശീകരണയന്ത്രവിശേഷശങ്കാം || 29.6 ||

836

പാദേന രംഗനൃപതേഃ പരിഭുജമാനാ

മുക്താഫലപ്രകടിതശ്രമവാരിബിന്ദുഃ |

ഉത്കണ്ടകാ മണിമയുഖശതൈരുദഗ്രൈഃ

സീതകാരിണീവ ചരണാവനി ! ശിഞ്ജിതൈസ്ത്വം || 29.7 ||

837

ദുരപ്രസാരിതകരാ നിനദൈർമണീനാം

ആയാതി ദൈത്യരിപുരിത്യസകൃദ്ബ്രൂവാണാ |

ദൈത്യേശ്വരാനഭിമുഖാൻ ജനിതാനുകമ്പാ

മന്ദയേ നിവാരയസി മാധവപാദുകേ ! ത്വം || 29.8 ||

838

അച്ഛേദ്യദശ്മിനിയതക്രമരത്നധൂർയാ

നിഷ്കമ്പകുബരനിഭം ദധതീ പ്രതീകം |

ക്രീഡാഗതേഷു മധുജിത്പദപദ്മലക്ഷ്മ്യഃ

കർണീരഥസ്ത്വമസി കാഞ്ചനപാദരക്ഷേ ! || 29.9 ||

839

മഞ്ജുസ്വനാ മരകതോപലമേചകാംഗീ

ശോണാശ്ചതുണ്ഡരുചിരാ മണിപാദുകേ ! ത്വം |

പദ്മാവിഹാരരസികസ്യ പരസ്യ യുനഃ

പർയായതാം ഭജസി പഞ്ജരശാരികാണാം || 29.10 ||

840

ശോണോപലൈശ്ചരണരക്ഷിണി ! സംശ്രിതേഷു

ഛായാത്മനാ മരകതേഷു തവാവഗാഢഃ |

അൻവേതി ശൗരിരഭിതഃ ഫലപക്തിശോഭി -

ൻയാത്മാനമേവ ശയിതും വടപത്രമധ്യേ || 29.11 ||

841

സ്തീതം പദാവനി ! തവ സ്തപനാർദ്രമൂർതേഃ

ആസാഗരം തതമഭൂൻമണിരശ്വിജാലം |

ലീലോചിതം രഘുസുതസ്യ ശരവ്യമാസൻ

യാതൂനി യസ്യ വലയേന വിവേഷിതാനി || 29.12 ||

842

രതാംശുഭിസ്സുവ തദാ മണിപാദരക്ഷേ !

സംരജ്യമാനവപുഷാം രജനീമുഖേഷു |

ആകസ്മികാഗതമദർശി മഹൗഷധിത്വം

സാകേതപത്തനസമീപരുഹാം ദ്രുമാണാം || 29.13 ||

843

രാമേ വനം ദശരഥേ ച ദിവം പ്രയാതേ

നിർധൂതവിശ്വതിമിരാ സഹസാ ബഭൂവ |

ഭൂയിഷ്ഠരതകിരണാ ഭവതീ രഘുണാം

ഭൂയഃ പ്രതാപതപനോദയപൂർവസന്ധ്യാ || 29.14 ||

844

പ്രീതേന ദേവി ! വിഭൂനാ പ്രതിപാദനീയാം

പാദാവനി ! പ്രതിപദോദിതമഞ്ജുനാദാം |

വിദ്യാം വിദൂർഭഗവതഃ പ്രതിപാദനാർഹാം

പാരായണാഗമപയോനിധിപാരഗാസ്ത്യാം || 29.15 ||

845

മുക്താംശുകേസരവതീ സ്ഥിരവജ്രദംഷ്ട്രാ

പ്രപ്ലാദസമ്പദനുരൂപഹിരൺയദേദാ |

മൂർതിഃ ശ്രിയോ ഭവസി മാധവപാദരക്ഷേ !

നാഥസ്യ നൂനമുചിതാ നരസിംഹമൂർതേഃ || 29.16 ||

846

സംഭാവയന്തി കവയശ്ചതുരപ്രചാരാം

മഞ്ജുസ്വനാം മഹിതമൗക്തികപത്രളാംഗീം |

സ്വാധീനസർവഭുവനാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം
രംഗാധിരാജപദപങ്കജരാജഹംസീം || 29.17 ||

847

മുക്താമയുവരുചിരാം മണിപാദരക്ഷേ !
മഞ്ജുസ്വനാം മണിഭിരാഹിതവർണ്ണവർഗാം |
മന്യേ മുകുന്ദപദപദ്മധുവ്രതീനാം
അന്യാമകൃത്രിമഗിരാമധിദേവതാം ത്വാം || 29.18 ||

848

ആസാദ്യ കേകയസുതാവരദാനമൂലം
കാലം പ്രദോഷമനിരീക്ഷ്യ രമാസഹായം |
മഞ്ജുപ്രണാദരഹിതാ മണിപാദരക്ഷേ !
മൗനവ്രതം കിമപി നൂനമവർതയസ്ത്വം || 29.19 ||

849

വൈധൂർയരമ്യസലിലാ മഹിതാ മരുദ്ഭിഃ
ഛായാവതീ മരകതോപലരശ്മിജാലൈഃ |
അശ്രാന്തമോഹപദവീപഥികസ്യ ജനോഃ
വിശ്രാന്തിഭൂമിരിവ ശൗരിപദാവനി ! ത്വം || 29.20 ||

850

ആദ്യോ രഘുക്ഷിതിഭൂജാമഭിഷേകദീപ്തൈഃ
ആപ്യായിതസ്തവ പദാവനി ! രശ്മിജാലൈഃ |
മന്ദീചകാര തപനോ വ്യപനീതഭീതിഃ
മന്ദോദരിവദനചന്ദ്രമസോ മയുഖാൻ || 29.21 ||

851

മാന്യാ സമസ്തജഗതാം മണിഭംഗനീലാ
പാദേ നിസർഗഘടിതാ മണിപാദുകേ ! ത്വാം |
അന്തഃ പുരേഷു ലളിതാനി ഗതാഗതാനി
ഛായേവ രംഗനൃപതേരനുവർതസേ ത്വാം || 29.22 ||

852

രംഗാധിരാജപദപങ്കജമാശ്രയന്തി
ഹൈമീ സ്വയം പരിഗതാ ഹരിനീലരന്തൈഃ |

സംഭാവ്യസേ സുകൃതിഭിർമണിപാദുകേ ! ത്വം

സാമാന്യമൂർതിരിവ സിന്ധുസുതാധരഞ്ചയോഃ || 29.23 ||

853

അഭ്യർചിതാ സുമനസാം നിവഹൈരജസ്രം

മുക്താരുണോപലനഖാംഗുളിപൽലവശ്രീഃ |

ശ്രേയസ്കരീം മുരദിദശ്ചരണദ്വയിവ

കാന്തിം സമാശ്രയസി കാഞ്ചനപാദുകേ ! ത്വം || 29.24 ||

854

നിർമൃഷ്ടഗാത്രരൂപിരാ മണിപാദുകേ ! ത്വം

സ്നാതാനുലേപസുരഭിർനവമാൽയചിത്രാ |

പ്രാപ്തേ വിഹാരസമയേ ഭജസേ മുരാദരഃ

പാദാരവിന്ദപരിഭോഗമനന്യലഭ്യം || 29.25 ||

855

നാദേ പദാവനി ! തഥാ തവ സന്നിവേശേ

നിർവേശനക്രമമസഹ്യമപാചികീർഷുഃ |

യൈരേവ ലോചനശതൈരഭിവീക്ഷതേ ത്വാം

തൈരേവ പന്നഗപതിഃ ശ്രുതിമാൻ ബഭൂവ || 29.26 ||

856

പാദാവനി ! സ്തുടമയുഖസഹസ്രദ്യശ്ശാ

വിഷ്ണോഃ പദേന ഭവതീ വിഹിതപ്രചാരാ |

ത്വദ്ഭക്തിയന്ത്രിതജനപ്രഥമസ്യ ശംഭോഃ

വൈകർതനീമനുകരോതി വിഹാരമൂർതിം || 29.27 ||

857

രാജ്യേ വന്ദ്യേപി രഘുവീരപദോചിതായാഃ

സംസ്കൃത്യ ഗൗതമവധൂപരിരക്ഷണം തേ |

മന്യേ സമാഹിതധിയോ മണിപാദുകേ ! ത്വാം

മൂർധ്നാ ഭജന്ത്യനുദിനം മുനിധർമദാരാഃ || 29.28 ||

858

ത്വാമാശ്രിതോ മണിമയുഖസഹസ്രദ്യശ്ശാ

ത്വച്ഛിഞ്ജിതേന സഹ രംഗപതിഃ സമുദ്യൻ |

ആശങ്ക്യതേ സുമതിദിർമണിപാദരക്ഷേ !

വിദ്യാസഖഃ സവിതുമണ്ഡലമധ്യവർതീ || 29.29 ||

859

രത്നാശ്രിതൈർഹരിപദം മണിപാദുകേ ! ത്വം

സ്തൃഷ്ട്വാ കരൈഃ ശ്രുതിരസായനമഞ്ജുനാദാ |

തത്ത്വം തദേതദിതി ബോധയസീവ സമ്യക്

വേദാൻ പ്രതാരിതവതോ വിവിധാൻ കുദ്യുഷീൻ || 29.30 ||

860

ആനന്ദസുഃ പ്രണയിനാമനഘപ്രസാദാ

രംഗാധിരാജപദരക്ഷിണി ! രത്നഭാസാ |

ന്യസേ മുഹൂർനീജഭരേ സ്ഥിരതാം ഭജന്ത്യാഃ

വർണാംശുകം വിതരസീവ വസുന്ധരായാഃ || 29.31 ||

861

ത്വം ചിത്രഭാനുരസി രത്നവിശേഷയോഗാത്

ഭൂല്ലാ നിജേന പരിപുഷ്യസി പാവകത്വം |

സ്വേനൈവ ശൗരിചരണാവനി ! ചന്ദ്രരൂപാ

തേജസ്തീവ മിളിതീസി തമോപഹാ നഃ || 29.32 ||

862

പ്രൗഢപ്രവാളരുചിരാ ഭുവനൈകവന്ദ്യാ

രംഗാധിരാജചരണാവനി ! രമ്യചന്ദ്രാ |

സംഭിന്നമൗക്തികരുചിഃ സതതം പ്രജാനാം

താപാത്യയം ദിശസി താരകിതേവ സന്ധ്യാ || 29.33 ||

863

രംഗേശ്വരസ്യ പുരതോ മണിപാദുകേ ! ത്വം

രത്നാംശുദിർവീകിരസി സ്തുഭദക്തിബന്ധാ |

പാദൗ വിഹാരയിതുമദ്ഭുതസൗകുമാർയൗ

പ്രായഃ സരോജകുമുദോത്പലപത്രപക്തിം || 29.34 ||

864

ആസന്നവൃത്തിരവരോധഗൃഹേഷു ശൗരേഃ

ആപാദയസ്യനുപദം വരവർണിനീനാം |

ആലഗ്നരത്നകിരണാ മണിപാദുകേ ! ത്വം

മഞ്ജുസ്വനാ മദനബാണനിഘർഷശങ്കാം || 29.35 ||

865

പർയാപ്തമൗക്തികനവാ സ്തുടപദ്മരാഗാ

രേഖാവിശേഷരുചിരാ ലളിതപ്രചാരാ |

രംഗാധിരാജപദയോർമണിപാദുകേ ! ത്വം

സായുജ്യമാശ്രിതവതീവ സമസ്തവന്ദ്യാ || 29.36 ||

866

പ്രാപ്താഭിഷേകാ മണിപാദുകേ ! ത്വം

പ്രദീപ്തരത്നാ രഘുരാജധാൻയാഃ |

പ്രദക്ഷിണപ്രക്രമണാദകാർഷിഃ

പ്രാകാരമാഗ്നേയമിവ പ്രഭാഭിഃ || 29.37 ||

867

രത്നാസനേ രാഘവപാദരക്ഷേ !

പ്രദീപ്യമാനാസ്തവ പദ്മരാഗാഃ |

പ്രായോ നരേന്ദ്രാൻ ഭരതസ്യ ജേതൃഃ

പ്രതാപവഹ്നേരഭവൻ പ്രരോഹാഃ || 29.38 ||

868

ശുഭപ്രണാദാ ഭവതീ ശ്രുതിനാം

കുംഭേഷു വൈകുംഠപതിംവരാണാം |

ബധ്നാസി നൂനം മണിപാദരക്ഷേ !

മാംഗശ്യാസൂത്രം മണിരശ്മിജാലൈഃ || 29.39 ||

869

വിചിത്രവർണാ ശ്രുതിരമൃശബ്ദാ

നിഷേവ്യസേ നാകസദാം ശിരോഭിഃ |

മധുദ്വിഷസ്ത്വം മണിപാദരക്ഷേ !

ഭ്രൂയസ്തരീ ശാസനപത്രികേവ || 29.40 ||

870

സ്ഥിരാ സ്വഭാവാൻമണിപാദുകേ ! ത്വം

സർവംസഹാ സ്വാദുഫലപ്രസൂതിഃ |

പൃഥ്വീവ പദ്ഭ്യാം പരമസ്യ പുംസഃ

സംസൃജ്യസേ ദേവി ! വിഭജ്യസേ ച || 29.41 ||

871

പശ്യന്തി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

പൂജാസു തേ സംഹിതപുഷ്പജാലാം |

മൃഗീദ്യശോ വാസവരത്നരേഖാം

സചിത്രപുംവാമിവ മൻമഥജ്യാം || 29.42 ||

872

കരൈരുദഗ്രൈഃ സ്തൂരതാം മണീനാം

മഞ്ജുസ്വനാ മാധവപാദുകേ ! ത്വം |

അനുപദേശേ കനകാപഗായാഃ

കലേഃ പ്രവേശം പ്രതിഷേധസീവ || 29.43 ||

873

ആക്രാന്തവേദിർഭവതീ തദാനീം

അദർശി മുക്താൻവിതശോണരത്നാ |

കരഗ്രഹാർഥം ഭരതേന ഭൂമ്യാഃ

ലാജോത്കരൈർവഹ്നിശിവേവ കീർണാ || 29.44 ||

874

പത്രളാ മണിഗണൈർഹിരൺമയീ

ഭാസി രംഗപതിരത്നപാദുകേ ! |

കേളിമണ്ഡപഗതാഗതോചിതാ

ഭൂമികേവ ഗരുഡേന കൽപിതാ || 29.45 ||

875

ഉന്നതം ബലിവിരോധിനസ്തദാ

പാദുകേ ! പദസരോജമാശ്രിതാ |

മൗക്തികസ്തബകമധ്യസഞ്ചിതം

വ്യാമ ഷട്പദതുലാമലംഭയഃ || 29.46 ||

876

കോമലാംഗുളിനിവേശയന്ത്രികാ

ന്യസ്തമൗക്തികമയുഖദന്തുരാ |

മംഗളാനി വമസീവ ദേഹിനാം

രംഗരാജമണിപാദുകേ ! സ്വയം || 29.47 ||

877

പങ്കജാസഹചരസ്യ രംഗിണഃ

പാദുകേ ! നിജപദാദനന്തരം |

ന്യസ്യതസ്ത്വയി ജഗന്തി ജായതേ

നാഗഭോഗശയനം നിരങ്കുശം || 29.48 ||

878

സാധയന്തി മധുവൈരിപാദുകേ !

സാധവഃ സ്ഥിരമുപായമന്തിമം |

ത്വത്പ്രവൃത്തിവിനിവർതനോചിത -

സ്വപ്രവൃത്തിവിനിവർതനാൻവിതം || 29.49 ||

879

നന്ദസുനൂപദപദ്മമിന്ദിരാ

പാണിപൽലവനിപീഡനാസഹം |

പാദുകേ ! തവ ബലേന പര്യഭൂത്

ഊഷ്മളാമുരഗമൗളിശർകരാം || 29.50 ||

880

മണിനികരസമുത്ഥൈഃ സർവവർണാ മധുഖൈഃ

പ്രകടിതശുഭനാദാ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ |

നിഖിലനിഗമസുതേർബ്രഹ്മണസ്തത്സനാമാം

അവഗമയസി ഹൃദ്യാമർധമാത്രാം ചതുർഥീം || 29.51 ||

881

ശ്രുതിവിഷയഗുണാ ത്വം പാദുകേ ! ദൈത്യഹന്തുഃ

സതതഗതിമനോജ്ഞാ സ്വേന ധാപ്താ ജ്വലന്തി |

ജനിതഭുവനവൃദ്ധിർഭൃശ്യസേ സ്ഥൈര്യയുക്താ

വിധൃതനിഖിലഭൂതാ വൈജയന്തീവ മാലാ || 29.52 ||

882

രഘുപതിപദസംഗാദ്രാജ്യഭേദം ത്യജന്തി

പുനരപി ഭവന്തി സ്യാൻ ദർശയന്തി വിഹാരാൻ |

അഭിസമധിതവൃദ്ധിം ഹർഷകോലാഹലാനാം

ജനപദജനിതാനാം ജ്യായസാ ശിഞ്ജിതേന || 29.53 ||

883

ഹരിചരണമുപഘ്നം പാദുകേ ! സംശ്രിതായാം

അധിഗതബഹുശാഖം വൈഭവം ദർശയന്ത്യാം |

അഭജത വിധിഹസ്തൻയസ്തധർമദ്രവായാം

ത്വയി മുകുളസമൃദ്ധിം മൗക്തികശ്രീസ്തദാനീം || 29.54 ||

884

കനകരുചിരകാന്തിഃ കൽപിതാശോകഭാരാ

കൃതപദകമലശ്രീഃ ക്രീഡതാ മാധവേന |

ദിശിദിശി സുമനോഭിർദർശനീയാനുഭാവാ

സുരഭിസമയലക്ഷ്മീം പാദുകേ ! പുഷ്യസി ത്വം || 29.55 ||

885

പ്രണിഹിതപദപദ്മാ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

ശുഭതരഗതിഹേതുശ്ചാരുമുക്താപ്രവാളാ |

സ്ഥിരപരിണതരാഗാം ശുദ്ധബോധാനുബദ്ധാം

സ്വജനയസി മൂനീനാം ത്വൻമയിം ചിത്തവൃത്തിം || 29.56 ||

886

വിരചിതനവഭാഗാ രത്നഭേദൈർവിചിത്രൈഃ

വിവിധവിതതരേഖാവ്യക്തസീമാവിഭാഗാ |

ഹരിചരണസരോജം പ്രേപ്തതാമർചനീയം

പ്രഥയസി നവനാഭം മണ്ഡലം പാദുകേ ! ത്വം || 29.57 ||

887

പരിണതഗുണജാലാ പക്തിഭിർമൗക്തികാനാം

ബഹുവിധമണിരശ്മിഗ്രന്ഥിബന്ധാഭിരാമാ |

രഘുപതിപദരക്ഷേ ! രാജവാഹ്യസ്യ കുന്ദേ

കലിതരുചിരഭൂസ്ത്വം കാഢിപി നക്ഷത്രമാലാ || 29.58 ||

888

ചരിതനിഖിലവൃത്തിശ്ചാരുപദ്മാസനസ്ഥാ

ഗുണനിബിഡിതമുക്താപക്തിബദ്ധാക്ഷമാലാ |

- സവിധമധിവസന്തി പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ
 ചരണകമലമന്തർബിംബിതം ധ്യായസീവ || **29.59** || 889
- അനുപധി പരിരക്ഷണേകപുത്രാഭിമാനാത്
 ഭുവനമിദമശേഷം പാദുകേ ! രംഗനാഥഃ |
 നിജപദനിഹിതായാം ദേവി ! തിഷ്ഠൻ വ്രജൻ വാ
 ത്വയി നിഹിതഭരോഭൂത് കിം പുനഃ സ്വാപമുച്ഛൻ || **29.60** || 890
- ത്വരിതമുപഗതാനാം ശ്രീമതോ രംഗഭർതുഃ
 ത്വദുപഹിതപദസ്യ സ്വൈരയാത്രോത്സവേഷു |
 മുഖരയതി ദിഗന്താൻമുഹ്യതാം ത്വത്പ്രശസ്തൗ
 വിഹിതകുസുമവൃഷ്ടിർവ്യാവഘോഷീ സുരാണാം || **29.61** || 891
- മനസി നിയമയുക്തേ വർത്തമാനാ മുനീനാം
 പ്രതിപദമുപയാന്തി ഭാവനീയക്രമത്വം |
 ശ്രുതിരിവ നിജശബ്ദൈഃ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ
 പദമനിതരഗദ്യം വ്യക്തമർഹാ ത്വമേവ || **29.62** || 892
- അവികലനിജചന്ദ്രാലോകസന്ദർശനീയാ
 പ്രതികലമുപഭോഗ്യാ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ |
 മുകുളയിതുമശേഷം മൗക്തികജ്യോത്സ്നയാ നഃ
 പ്രഭവസി തിമിരൗഘം പൗർണമാസീ നിശേവ || **29.63** || 893
- ഹംസശ്രേണീപരിചിതഗതിർഹാരിണീ കൽമഷാണാം
 മൗഢൗ ശംഭോഃ സ്ഥിതിമധിഗതാ മുഗ്ധചന്ദ്രാനുബദ്ധാ |
 രാജ്ഞാമേകാ രഘുകുലഭുവാം സമ്യഗുത്താരികാ ത്വം
 കാലേ തസ്മിൻ ക്ഷിതിമധിഗതാ പാദുകേ ! ജാഹ്നവീവ || **29.64** || 894
- സ്വച്ഛാകാരാം ശ്രുതിസുരഭിതാം സ്വാദുഭാവോപപന്നാം
 മാർഗേമാർഗേ മഹിതവിഭവാം പാദുകേ ! തീർഥദേഭിഃ |

ശീതസ്തർശാം ശ്രമവിനയിനീം ഗാഹതേ മന്ദമന്ദം

ക്രീഡാലോലഃ കമലനിലയാദത്തഹസ്തോ യുവാ ത്വാം || 29.65 ||

895

അഭ്യന്ത്യന്ത്യോഃ ക്രമമനുപമം രംഗഭർതുർവിഹാരേ

സ്ഥാനേസ്ഥാനേ സ്വരപരിണതിം ലംഭിതസ്തത്തദർഹാം |

പർയായേണ പ്രഹിതപദയോഃ പാദുകേ ! ശ്രുത്യുദാരഃ

ശിഞ്ജാനാദഃ സ്തുരതി യുവയോഃ ശൃംഖലാബന്ധരമ്യഃ || 29.66 ||

896

ആസന്നാനാം ദിവസമപുനർനക്തമാപാദയന്തി

സ്തീതാലോകാ മണിഭിരഭിതഃ പ്രാണിനാമസ്തദോഷാ |

പ്രഹൈർജുഷാ വിബുധനിവഹൈഃ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ

പാദാംഭോജേ ദിശതി ഭവതീ പൂർവസന്ധ്യേവ കാന്തിം || 29.67 ||

897

രദ്യാലോകാ ലളിതഗമനാ പദ്മരാഗാധരോഷി

മധ്യേ ക്ഷാമാ മണിവലയിനീ മൗകുതികവ്യക്തഹാസാ |

ശ്യാമാ നിത്യം ഹരിതമണിഭിഃ ശാർംഗിണഃ പാദരക്ഷേ !

മന്ദയേ ധാതുർഭവസി മഹിളാനിർമിതൗ മാതൃകാ ത്വാം || 29.68 ||

898

സ്ഥിത്യാ പൂർവം ക്വചന ഭവതീ ഭദ്രപീഠസ്യ മധ്യേ

രത്നോദഞ്ചത്കിരണനികരാ രംഗിണഃ പാദരക്ഷേ ! |

വ്യാകീർണാനാം നൃപതിവിരഹാഭേദവി ! വർണാശ്രമാണാം

നൂനം സീമാവിഭജനസഹം നിർമമേ സുത്രപാതം || 29.69 ||

899

മാതർമഞ്ജുസ്വനപരിണതപ്രാർഥനാവാക്യപൂർവം

നിക്ഷിപ്തായാം ത്വയി ചരണയോഃ പാദുകേ ! രംഗഭർതുഃ |

ത്വയായത്തം കിമപി കുശലം ജാനതീനാം പ്രജാനാം

പർയാപ്തം തന്ന ഖലു ന ഭവത്യാത്മനിക്ഷേപകൃത്യം || 29.70 ||

900

നിത്യം രംഗക്ഷിതിപതിപദന്യാസധന്യാത്മനസ്തേ

ശിഞ്ജാനാദം ശ്രവണമധുരം പാദുകേ ! ദീർഘയന്തഃ |

- കാലേ തന്മിൻ കരണവിഗമക്ലേശജാതം വിഹന്യുഃ
 സന്താപം നസ്തരുണതൂളസീഗന്ധിനോ ഗന്ധവാഹാഃ || 29.71 || 901
- സംസാരാധ്യശ്രമപരിണതം സംശ്രിതാനാം ജനാനാം
 താപം സദ്യഃ ശമയിതുമലം ശാർംഗിണഃ പാദുകേ ! ത്വം |
 ചന്ദ്രാപീഡേ പ്രണമതി നവാം ചന്ദ്രികാമാപിബദ്ഭിഃ
 ധാരാനിർയത്സലിലകണികാശീകരൈശ്ചന്ദ്രകാന്തൈഃ || 29.72 || 902
- വദ്യോപേതാം വലഭിദുപലശ്യാമലാം മഞ്ജുഘോഷാം
 മുക്താസാരാം മധുരചപലാം വീക്ഷ്യ വിഷ്ണോഃ പദേ ത്വാം |
 ഹർഷോത്കർഷാദുപരി ചലയൻ പാദുകേ ! ചന്ദ്രകാന്തം
 ധത്തേ നിത്യം ധൃതഘനരൂചിസ്താഡവം നീലകംഠഃ || 29.73 || 903
- ശ്രീരംഗേന്ദോശ്ചരണകമലം താദൃശം ധാരയന്തീ
 കാലേ കാലേ സഹ കമലയാ ക്ലൃപയാത്രോത്സവശ്രീഃ |
 ഗത്യാഗത്യാ സ്വയമനുഗൃഹദ്വാരമുന്നിദ്രനാദാ
 പൗരാനിത്യം കിമപി കുശലം പാദുകേ ! പൃച്ഛസിവ || 29.74 || 904
- ചതുരവിഹാരിണീം രൂചിരപക്ഷരൂചിം ഭവതീം
 മനസിജസായകാസനഗുണോചിതമഞ്ജുരവാം |
 അനുപദമാദ്രിയേമഹി മഹേന്ദ്രശിലാമഹിതാം
 ഹരിചരണാരവിന്ദമകരന്ദധുവ്രതികാം || 29.75 || 905
- കനകരൂപാ ജടാമുരഗമൗളിമണീൻ മണിഭിഃ
 ത്രിഭിവതരംഗിണീം തരളമൗക്തികദീധിതിഭിഃ |
 കുടിലതയാ ക്വചിച്ഛശികലാമധരീകുരുഷേ
 മുരരിപുപാദുകേ ! പുരഭിദഃ ശിരസാ വിധൃതാ || 29.76 || 906
- കാലേ തൽപദുജംഗമസ്യ ഭജതഃ
 കാഷ്ഠാം ഗതാം ശേഷതാം

മൂർത്തിം കാമപി വേദ്മി രംഗന്യുപതേ -

ശ്ചിത്രാം പദത്രയയിം |

സേവാനമ്രസുരാസുരേന്ദ്രമകുടീ -

ശേഷാപടീസംഗമേ

മുക്താചന്ദ്രികയേവ യാ പ്രഥയതേ

നിർമോകയോഗം പുനഃ || 29.77 ||

907

ചന്ദ്രാപീഡശിവണ്ഡചന്ദ്രശിവരച്യോതത്സുധാനിർത്ധര -

സ്തോകാശ്ഠിഷ്ടസുരേന്ദ്രശേഖരരജഃ സ്താനാം സ്തുമഃ പാദുകാം |

ബ്രഹ്മസ്തംബവിഭക്തസീമവിവിധക്ഷേത്രജ്ഞൈസർഗസ്ഥിതി -

ധ്വംസാനുഗ്രഹനിഗ്രഹപ്രണയിനീ യാ സാ ക്രിയാ രംഗിണഃ || 29.78 || 908

ലക്ഷ്മീനൂപുരശിഞ്ജിതേന ഗുണിതം നാദം തവാകർണയൻ

ആജിപ്രണിഗമാന്തഗന്ധതുളസീദാമോത്ഥിതം സൗരഭം |

കാലേ കുത്രചിദാഗതം കരുണയാ സാർധം ത്വയാ ചാഗ്രതഃ

പശ്യേയം മണിപാദുകേ ! പരതരം പദ്മേക്ഷണം ദൈവതം || 29.79 || 909

വഹതി ക്ഷിതിവ്യവഹിതാം

സോഽപി ത്വാം ഗതിഷു പാദുകേ ! രംഗീ |

കമഠപതിഭുജഗപരിബുദ്ധ -

കരിവരകുലശിവരിഭൂമികാഭേഭൈഃ || 29.80 ||

910

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേസു പ്രകീർണ്ണപദ്ധതിഃ ഏകോനത്രിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ചിത്രപദ്ധതിഃ ത്രിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പ്രതിഷ്ഠാം സർവചിത്രാണാം പ്രപദ്യേ മണിപാദുകാം |

വിചിത്രജഗദാധാരോ വിഷ്ണുർയത്ര പ്രതിഷ്ഠിതഃ ॥30.1 ॥

911

ശൃണു തേ പാദുകേ ! ചിത്രം ചിത്രാഭിർമണിഭിർവിഭാഃ |

യുഗക്രമഭൂവോ വർണാൻ യുഗപദ്യഹസേ സ്വയം ॥30.2 ॥

912

സുരാസുരാർചിതാ ധന്യാ തുംഗമംഗളപാലികാ |

ചരാചരാശ്രിതാ മാന്യാ രംഗപുംഗവപാദുകാ ॥30.3 ॥

913

പദ്മേവ മംഗളസരിത് പാരം സംസാരസന്തതഃ |

ദുരിതക്ഷേപികാ ഭൂയാത് പാദുകാ രംഗഭൂപതഃ ॥30.4 ॥

914

അനന്യശരണഃ സീദൻ അനന്തകൃഷ്ണശാഗരേ |

ശരണം ചരണത്രാണം രംഗനാഥസ്യ സംശ്രയേ ॥30.5 ॥

915

പ്രതിഭായാഃ പരം തത്ത്വം ബിഭ്രതീ പദ്മലോചനം |

പശ്ചിമായാമവസ്ഥായാം പാദുകേ ! മുഹ്യതോ മമ ॥30.6 ॥

916

യാമഃ ശ്രയതി യാം ധത്തേ യൈന യാത്യാ യാച യാ |

യാത്സ്യ മാനായ യൈ വാൻയാ സാ മാമവതു പാദുകാ ॥30.7 ॥

917

ചർയാ നഃ ശൗരിപാദു ! ത്വം പ്രായശ്ചിത്തേഷ്യനുത്തമാ |

നിവേശ്യസേ തതഃ സദ്ഭിഃ പ്രായശ്ചിത്തേഷ്യനുത്തമാ ॥30.8 ॥

918

- രാമപാദഗതാ ഭാസാ സാ ഭാതാ ഗദപാമരാ |
കാദുപാനഞ്ച കാസഹ്യാ ഹ്യാസ കാഞ്ചനപാദുകാ ||30.9 || 919
- ബാഘാഘാളീത്യാടതുച്ഛേ ഗാമാഭാനായ ഫുൽലവേ |
സമാധൗ ശരജിച്ചൂഡാം വൃണോഷി ഹരിപാദുകേ ! ||30.10 || 920
- സാ ഭൂപാ രാമപാരസ്ഥാ വിഭൂപാസ്തിസപാരതാ |
താരപാ സകൃപാ ദുഷ്ടിപൂരപാ രാമപാദുകാ ||30.11 || 921
- കാരികാ ന ന യാത്രായാ യാ ഗേയാസ്സസ്യ ഭാനുഭാ |
പാദപാ ഹഹ സിദ്ധാസി യജ്ഞായ മമ സാഞ്ജസാ ||30.12 || 922
- സരാഘവാ ശ്രുതൗ ദൃഷ്ടാ പാദുകാ സന്യപാസനാ |
സലാഘവാ ഗതൗ ശ്ലീഷ്ടാ സ്വാദുർമേ സദുപാസനാ ||30.13 || 923
- കാവ്രായാസ്ഥിത മാവർഗ വ്യാജയാതഗമാർഗകാ |
കാമദാ ജഗതഃ സ്ഥിത്യൈ രംഗപുംഗവപാദുകാ ||30.14 || 924
- സുരകാർയകരീ ദേവീ രംഗധൂർയസ്യ പാദുകാ |
കാമദാ കലിതാദേശാ ചരന്തീ സാധുവർത്മസു ||30.15 || 925
- ഭരതാരാധിതാം താരാം വന്ദേ രാഘവപാദുകാം |
ഭവതാപാധിതാന്താനാം വന്ദ്യാം രാജീവമേദുരാം ||30.16 || 926
- കാദുപാസ്യസദാലോകാ കാലോദാഹൃതദാമകാ |
കാമദ്വ്യധിരരംസാകാട്കാസാ രംഗേശപാദുകാ ||30.17 || 927
- പാപാകൃപാരപാളീപാ ത്രിപാദീപാദപാദപാ |
കൃപാരുപാ ജപാലാപാ സ്വാപാ മാപ്തപാന്നുപാധിപാ ||30.18 || 928
- സ്ഥിരാഗസാം സദാരാധ്യാ വിഹതാകതതാമതാ |
സത്പാദുകേ ! സരാസാ മാ രംഗരാജപദം നയ ||30.19 || 929

സ്ഥിതാ സമയരാജത്വം ഗതരാ മാദകേ ഗവി ।
ദുരംഹസാം സന്നതാദാ സാധ്യാതാപകരാസരാ ||30.20 || 930

ലോകതാരാകാമചാര കവിരാജദുരാവചാ ।
താരാ ഗതേ പാദരാജീമ രാജതേ രാമപാദുകാ || 30.21 ||

ജയാമപാപാമയാ ജയാമഹേ ദുദുഹേ മയാ |
 മഹേശകാകാശഹേമ പാദുകാമമകാദുപാ || 30.22 ||

പാപാദപാപാദപാപാ പാദപാദദപാദപാ |
 ദപാദപാപാദപാദ പാദപാദദപാദപാ || **30.23** ||

കോപോദ്ദീപകപാപേപി കൃപാപാകോപപാദികാ ।
പൂദപാദോദകാപാദോദ്ദീപികാ ക്വപി പാദുകാ ||30.24 || 934

തതാതത്താതിതത്തതാ താതതീതേതിതാതിതൂത് |
തത്തത്തത്താതതിതതാ തതേതാതേതതാതൂതാ ||30.25 || 935

തായാതായാതായാതായാതായാ -
തായാതായാതായാതായാതായാ |
തായാതായാതായാതായാതായാ
താ താ താ താ താ താ താ താ || 30.26 ||

രഘുപതിചരണാവനീ തദാ
 വിരചിതസഞ്ചരണാ വനീപഥേ ।
 കൃതപരിചരണാ വനീപകൈഃ
 നിഗമമുഖൈശ്ച രണാവനീഗതാ ॥30.27॥

ദത്തകേളിം ജഗത്കൽപനാനാസികാ
രംഗിണാ രംഗിണാ രംഗിണാ രംഗിണാ ।

താദൃശേ ഗാധിപുത്രാധ്യരേ ത്യാം വിനാ

പാദുകാ പാദുകാ പാദുകാ പാദുകാ || 30.28 ||

938

പാദപാപാദപാപാദപാപാദപാ

പാദപാപാദപാപാദപാപാദപാ |

പാദപാപാദപാപാദപാപാദപാ -

പാദപാപാദപാപാപാദപാ || 30.29 ||

939

സാകേതത്രാണവേളാജനിതതതനിജ പ്രാങ്കണ ശ്രീപ്രഭാസാ

സാഭാ പ്രശ്രീരടവ്യാമിയമമയമിവാപദുച്ഛേദിലാസാ |

സാലാദിച്ഛേദതിമാഹവരുരുരുവഹ പ്രീകരസ്യാമരാസാ -

സാ രാമസ്യാംഘ്രിമദ്യാജതി ന ന നതിജസ്ഥുലമുത്രാതകേ

സാ || 30.30 || 940

രമ്യേ വേശൂനി പാപരാക്ഷസഭിദാസ്യാസക്തധീനായികാ

നന്തും കർമ്മജദുർമദാലസധിയാം സാ ഹന്ത നാമീകൃതാ |

സദ്യാഭ്രമികാസു താപസതപോവിസ്രംഭഭൂയന്ത്രികാ

കാചിത്ത്വൈരഗമേന കേളീസമയേ കാമവ്രതാ പാദുകാ || 30.31 ||

941

ശ്രീസംവേദനകർമ്മകൃദ്യസു തവ സ്യാമൃദ്ധധൈര്യസ്തൂടഃ

ശ്രീപാദാവനി വിസ്തൃതാസി സുഖിനീ ത്വം ഗേയയാതായനാ |

വേദാന്താനുഭവാതിപാതിസുതനൂഃ സാഢ്രേന്ദ്രഭാവപ്രഥേ -

ജ്ഞാമാ ചാച്യുതദിവ്യദാസ്യസുമതിഃ പ്രാണസ്ഥസീതാധന ! || 30.32 || 942

കനകപീഠനിവിഷ്ഠതനുസ്സഭാ

സുമതിദായിനിജാനുഭവസ്തൃതാ |

വിധിശിവപ്രമുഖൈരഭിവന്ദിതാ

വിജയതേ രഘുപുംഗവപാദുകാ || 30.33 ||

943

ദീനഗോപീജനിക്ലിഷ്ടഭീനൂത് സദാ
 രാമപാദാവനി ! സ്യാനുഭാവസ്ഥിതാ |
 ഏധി ഭ്യേവശ്യമുത്താരഭാവശ്രിതാ
 തേജസാ തേന ഘൃഷ്ടിം ഗതാ പാലികാ || 30.34 || 944

ധാമനിരാകൃതതാമസലോകാ
 ധാതുമുഖൈർവിനതാ നിജദാസൈഃ |
 പാപമശേഷമപാകുരുഷേ മേ
 പാദു ! വിഭുഷിതരാഘവപാദാ || 30.35 || 945

കൃപാനഘത്രാതസുഭൂരഭുഷാ
 മേധ്യാ രൂപാ പാരിഷദാമഭൂപാ |
 പാദാവനി ! സ്ത്യാനസുഖൈർന തൃപ്താ
 കാന്ത്യാ സമേതാധികൃത്യാനിരോധാ || 30.36 || 946

സാരസസൗഖ്യസമേതാ
 ഖ്യാതാ പദപാ ഭൂവി സ്യാജ്ഞാ |
 സാഹസകാർയവനാശാ
 ധീരാ വസുദാ നവന്യായസാ || 30.37 || 947

സാൻയാവനദാ സുവരാ -
 ധീശാനാ വർയകാ സഹസാ |
 ജ്ഞാ സ്യാ വിഭുപാദപതാ -
 ഖ്യാതാ മേ സഖ്യസൗ സരസാ || 30.38 || 948

താരസ്താരതര സ്വര -
 രസഭരതാ സാ പദാവനീ സാരാ |
 ധീരസ്വൈരചരസ്ഥിര
 രഘുപുര വാസരതി രാമസവാ || 30.39 || 949

ചരമചരം ച നിയന്തുഃ

ചരണാവനിദമ്പരേതരാ ശൗരേഃ |

ചരമപുരുഷാർഥചിത്രൗ

ചരണാവനി ! ദിശസി ചത്യരേഷു സതാം ||30.40 ||

950

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ ചിത്രപദ്ധതിഃ ത്രിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേദകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ നിർവേദപദ്ധതിഃ ഏകത്രിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാര്യഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പ്രപദ്യേ പാദുകാം ദേവീം
പരവിദ്യാമിവ സ്വയം |
യാമർപയതി ദീനാനാം
ദയമാനോ ജഗദ്ഗുരുഃ ॥31.1 ॥

951

അപി ജന്മനി പാദുകേ ! പരസ്മിൻ
അനഘൈഃ കർമ്മഭിരിദൃശോ ദവേയം |
യ ഇമേ വിനയേന രംഗഭർതുഃ
സമയേ ത്യാം പദയോഃ സമർപയന്തി ॥31.2 ॥

952

പരിവർത്തിതാ പിതാമഹാദീൻ
ത്വമിവാന്തമസൗ വഹത്യനേഹാ |
അധുനാപി ന ശൗരിപാദുകേ ! ത്യാം
അനഘാലംബനമഭ്യുപൈതി ചിത്തം ॥31.3 ॥

953

കമലാധുഷിതേ നിധൗ നിരീഹേ
സുലഭേ തിഷ്ഠതി രംഗകോശമധ്യേ |
ത്വയി തത്പ്രതിലംഭനേ സ്ഥിതായാം
പരമൻവിച്ഛതി പാദുകേ ! മനോ മേ ॥31.4 ॥

954

യദ്യപ്യഹം തരളധീസ്തവ ന സുരേയം

ന സുർതുമർഹതി കഥം ഭവതി സ്വയം മേ |

വത്സേ വിഹാരകുതുകം കലയത്യവസ്ഥാ

കാ നാമ കേശവപദാവനി ! വത്സലായാഃ ||31.5 ||

955

മാതർമുകുന്ദകരുണാമപി നിഹ്നുവാനാത്

കിം വാ പരം കിമപി കിൽബിഷതോ മദീയാത് |

ഗാഢം ഗൃഹീതചരണാഗമനാപദേശാത്

തത്പ്രേരണപ്രണയിനീ തവ ചേന്ന ലീലാ ||31.6 ||

956

ക്ഷീബ്ധ്വസി കാഞ്ചനപദാവനി ! കൈടഭാരേഃ

പാദാരവിന്ദകരന്ദനീഷേവണേന |

ദേവി ! ത്വദന്തികജുഷഃ കഥമന്യഥാ മേ

ദീനാക്ഷരാണി ന ശൃണോഷി ദയാധികാ ത്വം ||31.7 ||

957

മാതസ്ത്വദർപിതഭരസ്യ മുകുന്ദപാദേ

ഭദ്രേതരാണി യദി നാമ ഭവന്തി ഭൂയഃ |

കീർത്തിഃ പ്രപന്നപരിരക്ഷണദീക്ഷിതായാഃ

കിം ന ത്രപേത തവ കാഞ്ചനപാദരക്ഷേ ! ||31.8 ||

958

ദൗവാരികദ്വിരസനപ്രബലാന്തരാധൈഃ

ഭൂയേ പദാവനി ! ദുരാഘ്യബിലപ്രവേശൈഃ |

തദ്രംഗധാമനിരപായധനോത്തരാധാം

ത്വയേവ വിശ്രമയ മക്ഷു മനോരഥം മേ ||31.9 ||

959

വ്യാമുഹ്യതാം ത്രിവിധതാപമയേ നിദാഘേ

മായാവിശേഷജ്ഞിതാസു മരീചികാസു |

സംസ്തൃഷ്ടശൗരിചരണാ ചരണാവനി ! ത്വം

സ്ഥേയ സ്യയം ഭവസി നശ്ചരമേ പുമർഥേ ||31.10 ||

960

- അച്ഛേദ്യയാ വിഷയവാഗുരയാ നിബദ്ധാൻ
ദീനാൻ ജനാർദനപദാവനി ! സത്പഥസ്ഥാ |
പ്രായഃ ക്രമേണ ദവതീ പരിഗൃഹ്യ മൗളൗ
കാലേന മോചയതി നഃ കൃപയാ സനാഥാ ||31.11 || 961
- സംവാഹികാ ചരണയോർമണിപാദരക്ഷേ !
ദേവസ്യ രംഗവസതേർദയിതാ നനു ത്വം |
കസ്ത്യാം നിവാരയിതുമർഹതി യോജയന്തീം
മാതഃ ! സ്വയം ഗുണഗണേഷു മമാപരാധാൻ ||31.12 || 962
- കിം വാ ദവിഷ്യതി പരം കലുഷൈകവൃത്തേഃ
ഏതാവത്പ്രസുപജാതമനേഹസാ മേ |
ഏകം തദസ്തി യദി പശ്യസി പാദുകേ ! തേ
പദ്മാസഹായപദപങ്കജഭോഗസാമ്യം ||31.13 || 963
- വിവിധവിഷയചിന്താസന്തതാഭിശ്ചിരം മാം
ജനിതകലുഷമിത്ഥം ദേവി ! ദുർവാസനാഭിഃ |
പദസരസിജയോസ്ത്വം പാദുകേ രംഗദർതുഃ
പരിമളപരിവാഹൈഃ പാവനൈർവാസയേമാഃ ||31.14 || 964
- ശരണമധിഗതസ്ത്വാം ശാർംഗിണഃ പാദരക്ഷേ !
സകൃദപി വിനിയുക്തം ത്വത്സപർയാധികാരേ |
പുനരപി കഥമേനം ഹസ്തമുത്താനയേയം
ധനമദമുദിതാനാം മാനവാനാം സമാജേ ||31.15 || 965
- യദി കിമപി സമീഹേ കർമ കർതും യഥാവത്
പ്രതിപദമുപജാതൈഃ പ്രത്യവേയാം നിമിത്തൈഃ |
അവധിരസി യദി ത്വം തത്ര നൈമിത്തികാനാം
ശരണമിഹ ന കിം മേ ശൗരിപാദാവനി ! സ്വാഃ ||31.16 || 966

അന്തർലീനൈരഘപരികരൈരാവിലാ ചിത്തവൃത്തിഃ

ശബ്ദാദീനാം പരവശതയാ ദുർജ്ജയാനീന്ദ്രിയാണി |

വിഷ്ണോഃ പാദപ്രണയിനി ! ചിരാദസ്യ മേ ദുഃഖസിന്ധോഃ

പാരം പ്രാപ്യം ഭവതി പരയാ വിദ്യയാ വാ ത്വയാ വാ ||31.17 ||

967

ഗോമായൂനാം മലയപവനേ തസ്കരാണാം ഹിമാംശൗ

ദുർവൃത്താനാം സുചരിതമയേ സത്പഥേ ത്വത്സനാഥേ |

തത്ത്വജ്ഞാനേ തരളമനസാം ശാർംഗിണഃ പാദരക്ഷേ !

നിത്യോദ്യോഗോ ഭവതി നിയതേരീദൃശീ ദുർവിനീതിഃ ||31.18 ||

968

കാലേ ജന്തുൻ കലുഷകരണേ ക്ഷിപ്രമാകാരയന്ത്യാഃ

ഘോരം നാഹം യമപരിഷദോ ഘോഷമാകർണയേയം |

ശ്രീമദ്രംഗേശ്വരചരണയോരന്തരംഗൈഃ പ്രയുക്തം

സേവാഹ്വാനം സപദി ശൃണുയാം പാദുകാസേവകേതി ||31.19 ||

969

പാഷാണകൽപമന്തേ

പരിചിതഗൗതമപരിഗ്രഹന്യായാത് |

പതിപദപരിചരണാർഹം

പരിണമയ മുകുന്ദപാദരക്ഷിണി ! മാം ||31.20 ||

970

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്യേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേ നിർവേദപദ്ധതിഃ ഏകത്രിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീ രംഗനാഥദിവ്യമണിപാദുകാഭ്യാം നമഃ

॥ ഫലപദ്ധതിഃ ദ്വാത്രിംശീ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ഉപാഖ്യാതാം തഥാത്യേന

വസിഷ്ഠാദ്വൈർമഹർഷിഭിഃ |

ഉപായഫലയോഃ കാഷ്ഠാം

ഉപാസേ രാമപാദുകാം ॥32.1 ॥

971

നിവിശേയ നിരന്തരം പ്രതീതഃ

ത്രിദശാനാം വിഭവം തൃണായ മത്യാ |

സവിധേ തവ ദേവി ! രംഗഭർതുഃ

പദലീലാകമലം സമുദ്യഹന്ത്യാഃ ॥32.2 ॥

972

കിമഹം മണിപാദുകേ ! ത്വയാ മേ

സുലഭേ രംഗനിധൗ ശ്രീയാ സനാഥേ |

കരണാനി പുനഃ കദർമ്മയേയം

കൃപണദ്വാരദുരാസികാദിദുഃഖൈഃ ॥32.3 ॥

973

സകൃദപ്യനുഭൂയ രംഗഭർതുഃ

ത്വദുപശ്ശേഷമനോഹരം പദാബ്ജം |

അപുനർഭവകൗതുകം തദൈവ

പ്രശമം ഗച്ഛതി പാദുകേ ! മൂനീനാം ॥32.4 ॥

974

അപരസ്തപാതിനാമമീഷാം

അനിദമ്പൂർവനിരൂഢസന്തതീനാം ।

ഭരതവ്യസനാദനൂനസിക്ലാം

ദുരിതാനാം മമ നിഷ്ക്യുതിസ്ത്വമാസിഃ || 32.5 ||

975

ത്വദുപാസനസമ്പ്രദായവിദ്ഭിഃ

സമയേ സാത്തൃതസേവിതേ നിയുക്താഃ ।

ഭരതവ്രതിനോ ഭവാംബുരാശിം

കതിചിത് കാഞ്ചനപാദുകേ ! തരന്തി || 32.6 ||

976

അലമച്യുതപാദുകേ ! യഥാവത്

ഭവതീ യച്ച പദം ത്വദേകധാർയം ।

ഇതരേതരഭൂഷിതം തദേതത്

ദ്വിതയം സംവനനായ ചേതസോ നഃ || 32.7 ||

977

അനന്യസാമാന്യതയാ മുരാഭേഃ

അംഗേഷ്വവാപ്ലേഷു കിരീടമുഖൈഃ ।

പാദാവനി ! ത്വം നിജമേവ ഭാഗം

സർവാത്മസാധാരണതാമനൈഷിഃ || 32.8 ||

978

സമാശ്രിതാനാം മണിപാദുകേ ! ത്വാം

വിപശ്ചിതാം വിഷ്ണുപദ്യേപ്യനാസ്ഥാ ।

കഥം പുനസ്തേ കൃതിനോ ഭജേരൻ

വാസാദരം വാസവരാജധാൻയാം || 32.9 ||

979

വിമൃശ്യ രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ !

വാരക്രമം നൂനമവാരണീയം ।

പദ്മാഗ്രഹേപി സ്വശരതീ പ്രതിതാ

സ്ഥൂലേന രൂപേണ വസുന്ധരാ ത്വാം || 32.10 ||

980

അഭിരക്ഷസി ത്വമനപായനിധിം

മണിപാദുകേ ! മധുഭിദശ്ചരണം |

അത ഏവ ദേവി ! തദനന്യധനാഃ

ശിരസാ വഹന്തി ദവതീം കൃതിനഃ ||32.11 ||

981

പദയുഗമിവ പാദുകേ ! മുരാരേഃ

ദവതി വിഭൂതിരകണ്ടകാ ത്വയൈവ |

കമമിവ ഹൃദയാനി ഭാവുകാനാം

ത്വദനുഭവാദുപജാതകണ്ടകാനി ||32.12 ||

982

ഇതാനക്രിയാഭജനസീമവിഭൂരവൃത്തേഃ

വൈദേശികസ്യ തദവാപ്ലികൃതാം ഗുണാനാം |

മൗളൗ മമാസി മധുസൂദനപാദുകേ ! ത്വം

ഗംഗേവ ഹന്ത പതിതാ വിധിനൈവ പംഗോഃ ||32.13 ||

983

രംഗേശ്വരസ്യ യദിദം മണിപാദരക്ഷേ !

പാദാരവിന്ദയുഗളം ദവതീസമേതം |

പുംസാമുപോഷിതവിലോചനപാരണാർഹം

ക്ഷീരം തദേതദിഹ ശർകരയാ സമേതം ||32.14 ||

984

കാമാദിദോഷരഹിതം ത്വദനന്യകാമാഃ

കർമ ത്രയോദശവിധം പരിശീലയന്തഃ |

പാദാവനി ! ത്വദനുഷംഗവിശേഷഭൃശ്യം

ഏകാന്തിനഃ പരിചരന്തി പദം മുരാരേഃ ||32.15 ||

985

മൗളൗ സ്ഥിതാ മഖഭൂജാമഥവാ ശ്രുതിനാം

തദ്രംഗരാജചരണാവനി ! വൈഭവം തേ |

അസ്താദൃശാമപി യദി പ്രഥിതം തതഃ സ്യാത്

സൗലഭ്യമംബ ! തദിദം തവ സാർവഭൗമം ||32.16 ||

986

സ്വപ്ലേപി ചേത് ത്വമസി മുർധനി സന്നിവിഷ്ടാ
 നമ്രസ്യ മേ നരകമർദനപാദരക്ഷേ ! |
 സ്ഥാനേ തദേതദിഹ ദേവി ! യതഃ സമാധൗ
 സന്തോ വിദുസ്തമപി താദൃശബുദ്ധിഗമ്യം || 32.17 || 987

ബദ്ധാഞ്ജലിഃ പരിചരന്നിയമേന രംഗേ
 വിശ്രാണിതാച്യുതനിധിം മണിപാദുകേ ! ത്വാം |
 കസ്യാപി കൂണിതദൃശോ ധനിനഃ പുരസ്താത്
 ഉത്താനയേയ ന കദ്യപി കരം വികോശം || 32.18 || 988

ത്വയുർപിതേന ചരണേന സദധ്വഭാജഃ
 പാദാവനി ! പ്രഥിതസാത്തീകഭാവദൃശ്യാഃ |
 രംഗേശവദ്വിദധതേ മുഹൂരംഗഹാരാൻ
 രംഗേ മഹീയസി നടാ ഇവ ഭാവുകാസ്തേ || 32.19 || 989

യേന സ്ഥിതാ ശിരസി മേ വിധിനാദ്യുനാ ത്വം
 തേനൈവ ദേവി ! നിയതം മമ സാമ്പരായേ |
 ലക്ഷീകരിഷ്യസി പാദാവനി ! രംഗനാഥം
 ലക്ഷ്മീപദാംബുരുഹയാവകപങ്കലക്ഷ്യം || 32.20 || 990

ഹരിചരണസരോജേ ഭക്തിഭാജാം ജനാനാം
 അനുകരണവിശേഷൈരാത്മനൈവോപഹാസ്യം |
 പരിണമയ ദയാർദ്രാ പാദുകേ ! താദൃശം മാം
 ഭരതപരിഷദന്തർവർതിഭിഃ പ്രേക്ഷണീയം || 32.21 || 991

ദുരിതമപനയന്തീ ദൂരതഃ പാദുകേ ! ത്വം
 ദനുജമനലീലാം ദേവതാമാനയന്തീ |
 അനിതരശരണാനാമഗ്രിമസ്യാസ്യ ജനതാഃ
 അവശകരണവൃത്തേരഗ്രതഃ സന്നിധേയാഃ || 32.22 || 992

ചരമനിഗമഗീതേ സപ്തതന്തു സമാപ്തേ
 നിജസദനസമീപേ പ്രാപയിഷ്യൻ വിഹാരം |
 ജ്വലനമിവ ഭവത്യോഃ സമൃഗാരോപയേൻമാം
 പ്രഥമവരണവശ്യഃ പാദുകേ ! രംഗനാഥഃ || 32.23 || 993

പുനരുദരനിവാസച്ഛേദനം സഹ്യസിന്ധോഃ
 പുലിനമധിവസേയം പുണ്യമാബ്രഹ്മലാഭാത് |
 പരിണമതി ശരീരേ പാദുകേ ! യത്ര പുംസാം
 ത്വമസി നിഗമഗീതാ ശാശ്വതം മൗളീരത്നം || 32.24 || 994

ബഹുവിധപുരുഷാർഥഗ്രാമസീമാന്തരേഖാം
 ഹരിചരണസരോജന്യാസധന്യാമനന്തയഃ |
 ഭരതസമയസിദ്ധാം പാദുകേ ! ഭാവയംസ്ത്വാം
 ശതമിഹ ശരദസ്തേ ശ്രാവയേയം സമൃദ്ധിം || 32.25 || 995

തിലകയസി ശിരോ മേ ശൗരിപാദാവനി ! ത്വം
 ഭജസി മനസി നിത്യം ഭൂമികാം ഭാവനാഖ്യാം |
 വചസി ച വിഭവൈഃ സ്വൈർവ്യക്തിമിത്ഥം പ്രയാതാ
 തദിഹ പരിണതം മേ താദൃശം ഭാഗധേയം || 32.26 || 996

അജനിഷി ചിരമാദൗ ഹന്ത ദേഹേന്ദ്രിയാദിഃ
 തദനു തദധികസ്തന്നിശ്ചരോഹം ബഭൂവ |
 അഥ ഭഗവത ഏവാഭൂവമർമാദിദാനീം
 തവ പുനരഹമാസം പാദുകേ ! ധന്യജ്ഞമാ || 32.27 || 997

ത്വയായത്തൗ ഭഗവതി ശിലാഭസ്മനോഃ പ്രാണദാനാത്
 ആസ്ത്രീബാലം പ്രഥിതവിഭവൗ പാദപദ്മൗ മുരാരേഃ |
 താമേവാഹം ശിരസി നിഹിതാമദ്യ പശ്യാമി ദൈവാത്
 ആത്മാധാരാം ജനനി ഭവതീമാത്മലാഭപ്രസൂതിം || 32.28 || 998

കഥങ്കാരം ലക്ഷ്മീകരകമലയോഗ്യം നിജപദം

നിദയാദ്രംഗേശഃ കുലീശകഠിന്യേന്ദ്രിൻമനസി നഃ |

ന ചേദേവം മധ്യേ വിശതി ദയയാ ദേവി ! ഭവതീ

നിജാക്രാന്തിക്ഷുണ്ണസുരശരശിഖാകണ്ടകതതിഃ || 32.29 ||

999

ക്രീഡാലൗൽയം കിമപി സമയേ പാദുകേ ! വർജയന്തി

നിർവേശം സ്വം ദിശസി ഭവതീനാഥയോഃ ശ്രീധരഞ്ജയോഃ |

മാമപ്യേവം ജനയ മധുജിത്പാദയോരന്തരംഗം

രംഗം യാത്സൗ ജനയസി ഗുണൈർഭാരതീനൃത്തരംഗം || 32.30 ||

1000

ഇതി രംഗധൂരീണപാദുകേ ! ത്വം

സ്തുതിലക്ഷ്യേണ സഹസ്രശോ വിമുഷ്ടാ |

സഫലം മമ ജൻമ താവദേതത്

യദിഹാശാസ്യമതഃ പരം കിമേതത് || 32.31 ||

1001

മാതഃ സ്വരൂപമിവ രംഗപതേർനിവിഷ്ടം

വാചാമസീമനി പദാവനി ! വൈഭവം തേ |

മോഹാദഭിഷ്ടുതവതോ മമ മന്ദബുദ്ധോഃ

ബാലസ്യ സാഹസമിദം ദയയാ സഹേമാഃ || 32.32 ||

1002

യേ നാമ ഭക്തിനിയതാഃ കവയോ മദന്യേ

മാതഃ സ്തുവന്തി മധുസൂദനപാദുകേ ! ത്വാം |

ലക്ഷ്യേ ഗുണാംശവിനിവേശിതമാനസാനാം

തേഷാമഹം സബഹുമാനവിലോകിതാനി || 32.33 ||

1003

സംഘർഷയന്തി ഹൃദയാന്യസതാം ഗുണാംശേ

സന്തസ്തു സന്തമപി ന പ്രഥയന്തി ദോഷം |

തദ്രംഗനാഥചരണാവനി ! തേ സ്തുതിനാം

ഏകാ പരം സദസതോരിഹ സാക്ഷിണീ ത്വം || 32.34 ||

1004

ഇത്ഥം ത്വമേവ നിജകേളിവശാദകാർഷിഃ

ഇക്ഷ്യാകുനാഥപദപങ്കജയോരനന്ധാ |

സ്വീയം പദാവനി ! മയാ സുമഹച്ചരിത്രം

സീതേവ ദേവി ! സഹജേന കവീശ്വരേണ ||32.35 ||

1005

പൃഥുകവദനശംഖസ്തർശനീത്യാ കദാചിത്

ശിരസി വിനിഹിതായാഃ സ്വേന ഭൂഷാ തവൈവ |

സ്തുതിരിയമുപജാതാ മന്മുഖേനേത്യധീയുഃ

പരിചരണപരാസ്തേ പാദുകേപാസ്തദോഷാഃ ||32.36 ||

1006

യദി സ്തീതാ ഭക്തിഃ പ്രണയമുഖവാണീപരിപണം

പദത്രാണസ്തോത്രം ഹൃദി ബിഭൃത രംഗക്ഷിതിഭൃതഃ |

നിരുന്മാദോ യദ്വാ നിരവധിസുധാനിർത്ഥാരമുചോ

വചോഭംഗീരേതാ ന കഥമനുരൂന്ധേ സഹൃദയഃ ||32.37 ||

1007

ജയതി യതിരാജസുകൃതിഃ

ജയതി മുകുന്ദസ്യ പാദുകായുഗളീ |

തദുഭയധനാസ്ത്രിവേദീം

അവന്ധ്യയന്തോ ജയന്തി ഭൂവി സന്തഃ ||32.38 ||

1008

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേങ്കടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രേണ ഫലപദ്ധതിഃ ദ്വാത്രിംശീ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||